

KATOLIČKI LIST

Foapie

ZVONIK

GODINA: VII

BROJ: 12 (62)

Subotica, prosinac (decembar) 1999.

Cijena: 15,00 N. din.

SREĆAN BOŽIĆ I JUBILEJSKA 2000. GODINA

I gle,
zvijezda se zaustavi
povrh MJESTA
gdje bijaše DIJETE
(Mt 2,9)

BETLEHEM - MJESTO ISUSOVA ROĐENJA

Mudraci s Istoka vođeni čudesnom zvijezdom stigoše u Betlehem i pronađoše mjesto Isusova rođjenja, jer se zvijezda zaustavila upravo "povrh mjesta gdje bijaše dijete" (Mt 2,9). Oni, vidjevši zvijezdu koja ih je dovela do Isusa "obradovaše se radošću veoma velikom" (Mt 2,10). I pastiri saznajući za "veliku radost" o Isusovom rođjenju hitaju u Betlehem i pronalaze "novorođenče gdje leži u jaslama". A poslije susreta s tim čudesnim Djetetom i njegovim roditeljima vraćaju se svojim stadima radosni "slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli i vidjeli" (usp. Lk 2, 11-16).

Mudraci su išli u Betlehem i pastiri su onamo hitili... Papa Ivan Pavao II. želi u jubilejskoj godini hodočastiti u Betlehem te potiče sve koji mogu da hodočaste u Svetu Zemlju, na "sveta mjesta koja su povezana s poviješću spasenja". Stoga i mi želimo, dragi čitatelji, da vam u jubilejskoj godini "Zvonik" dočara "sveta mjesta" tako da na naslovnoj stranici (i ne samo na njoj) objavljuje ta mjesta tako značajna za povijest spasenja i da vas vodi kroz najvažnije događaje našega otkupljenja. Tako će nam upravo susret s tim mjestima i s tim događajima biti poticaj da umnožimo svoju vjeru u Krista Spasitelja svijeta i Otkupitelja čovjeka koji je isti onaj od "jučer", koji se rodio prije 2000 godina u Betlehemu, koji je isti onaj koji se rađa "danas" u našoj kršćanskoj svakidašnjici i koji će biti isti zaljubljenik u čovjeka i njegov prijatelj "uvijeke".

Ovog Božića pođimo u Betlehem. Poklonimo se Isusu i zahvalimo mu što se nije "kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom" nego je postao ljudima sličan, "obličjem čovjeku nalik". Zahvalimo Ocu što nam ga je dao, što ni "svog sina Jedino-rođenca ne poštedje" nego u svojoj silnoj ljubavi prema svijetu "za sve nas preda". Zahvalimo Duhu Svetom čijom se snagom zbior misterij utjelovljenja, ali ne zaboravimo ni Mariju, tu "poniznu službenicu" Božju koja je tako divno ostvarivala Božju volju ponavljajući cijeloga svoga života, cijelim svojim bićem svoj čudesni "Fiat" (neka mi bude po riječi Tvojoj), pjevajući neprestano svoj "Magnifikat". Ne zaboravimo ni Josipa koji je u svemu također bio uz Mariju, tiho surađujući u ostvarivanju čudesnog Božjeg nauma spasenja.

Uz ZAHVALNOST ovog Božića otvorimo cijelo svoje biće "Godini milosti Gospodnje". Prije svega vratimo se u "zagrljaj Očev" po Isusu Kristu, iskrenim obraćenjem srca u snazi Duha i otvorimo vrata svoga srca kako bismo bili dionici "preobilja milosti koju je Krist donio svijetu i koju jubilara godina daje svima na raspolaganje" osobito po raznim "oprostima". Po Papinoj odredbi u svakoj biskupiji su određene crkve proglašene "oprosnim crkvama". One će biti privilegirana mjesta "Isusove prisutnosti". Nad njima će se u ovoj godini zaustaviti "čudesna Zvijezda" da ukaže na mjesto gdje se nalazi Isus i gdje dijeli svoje darove. Ali, bilo bi divno kad bi se i nad našim bićem i nad našim obiteljima zaustavila ta "Zvijezda" da posvjedoči da se Isus u nama, u našim obiteljima "utjelovio" i da "prebiva među nama". U godini Velikog jubileja postanimo oduševljeni, zanosni kršćani koji će danomice Isusu privlačiti mnoštvo "mudraca" i "pastira", tj. svih ljudi dobre volje kako bi se susreli s Isusom i poklonili se. Dogodilo bi se tako "proljeće kršćanstva" i bio bi to naš najveći i najljepši dar Isusu za njegov 2000. rođendan.

Naš "Zvonik" nastojat će svima u tome pomagati i tako očitovati da zaista želi biti "katolički list" - List za sve!

S tom željom svima želim čestit Božić - Isusovo porođenje i blagoslovljenu i milostima punu godinu Velikog jubileja!

Vaš urednik

LJUBAV BOŽJA PREVELIKA

Tiha noć. Sveta noć. Osjećaj mira, ljepote i dobrohotnosti. Ili su to samo naše želje koje u srcu trepere sa zvucima zvončića i ovog Božića?

Bog nam je darovao sve. Da se radujemo, dobro živimo ovdje na zemlji i budemo sretni. Ljubeći nas - ljude, poslao je svoga Sina da nas spasi i otkupi, da nam vrati nadu. Prvi su ga "prepoznali" i poklonili mu se pastiri, oni najsiromašniji, maleni. I mudraci, ljudi čije je srce vodilo razum tragom Davidove zvijezde sve do štalice i Djeteta. I jedni i drugi znali su da se rodio Bog - Mesija. I radovali su mu se kličući čista srca i dobre volje. Darovali su mu ono što su imali, ali najbolje od toga.

Dočekivali su ga klicanjem i odobravanjem da bi ga nedugo potom izdali i bezdušno mučili. Očitovala se u tome činu površnost ljudske vjere i odanosti, sklonost grijehu. Umro je na križu naš Bog i donio nam Uskrsnuće i novi život. Opet su ga uskrslog prepoznavali samo "maleni", vjeri i ljubavi otvoreni muževi i žene. Radovali su se i molili s njegovom Majkom Marijom i učenicima i strpljivo u molitvi čekali od Njega obećani dar - Duha Svetoga. A On je došao na dan Pedesetnice i ostao s nama svo vrijeme baš kako nam je Isus i obećao na Uzašašću. Svi oni koji su slušali poticaje Duha Svetoga u dugom nizu od 2000 godina osjećali su Isusovu prisutnost i ljubav u svom životu. Nije ih napuštao ni u teškim, okrutnim okolnostima ovozemaljskog življenja. Pružao je uvijek zaštitu i nadu.

Danas se pripremamo za slavlje. Slavlje Njegovog utjelovljenja i dolaska među nas ljude. Da li ćemo biti ponizni i radosni poput raspjevanih pastira i mudri i dobrotivi poput tri kralja? Očistimo naša srca od "naslaga" grijeha. Zamijenimo nervoznu okupiranost sticanjem materijalnih dobara mirnim, radosnim i molitvenim iščekivanjem Isusovog rođendana. I proslavimo ga kličući HVALU milosrdnom Ocu koji nas ljubi, koji nam oprašta i uvijek čeka naš povratak, obraćenje. Pokažimo tu zahvalnost Nebeskom Ocu ljubeći čovjeka, bližnje. Od onih s kojima dijelimo "kruh naš svagdanji", do onih s kojima radimo za istom mašinom, s kojima molimo u istoj crkvi, i onih kojima spuštamo dinar na ispruženi dlan koji prosi.

Bog sigurno želi da tako slavimo i molimo. Ljubeći jedni druge. Tomu nas Isus uči i na to potiče vodeći nas svojom milošću do praga trećeg milenija. Otvorimo se toj milosti i ljubavi cijelim svojim bićem radosno iščekujući Njegov drugi slavni dolazak.

Bernarda

Na naslovnoj stranici: Betlehem - Davidova zvijezda, mjesto na kojem se Isus rodio i kip "Betlehemskeg Isusa"

Piše: Andrija Kopilović

19. 12. - 4. NEDJ. DOŠAŠĆA

2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16; Rim 16,25-27; Lk 1,26-38

Obećanje kraljevstva

Kao prvo čitanje ove adventske nedjelje pred nama je odlomak iz knjige o Samuelu. Jedan od velikih starozavjetnih likova je svakako kralj David. Svidjela se Bogu njegova odluka da podigne Dom Gospodnji. No, David je kralj koji je morao više puta dopustiti da Bog zahvati direktno u njegov život. Bio je velik, no "dovoljno grešan" da stalno ostane pred Bogom ponizan, jer je sva njegova veličina u tome što ga je vodio Bog. Tako je i ova želja, da se podigne hram, draga Bogu ali David toga nije dostojan. Međutim, budući da je Bogu drag, on mu daje obećanje koje će se ispuniti na Davidovu potomstvu. Taj Hram bit će ne samo mjesto Božjega boravka u čovječanstvu, nego će jedan Davidov potomak biti Emanuel - Bog s čovjekom. I stoga nikada tom i takvom kraljevstvu Božjega boravka među ljudima neće biti kraja. Očito je u proročkoj riječi navješten Gospodin Isus koji je Davidov sin po tijelu. Svi smo mi potomci i duhovno nadgrađeni na Davida pa smo Kristova braća i otkupljeni narod Božji. No u Novom zavjetu svaki je čovjek i hram Božji jer po otajstvima u njemu stvarno boravi Bog. Ovi božićni blagdani su prilika da preispitamo sebe, ne samo vjernički - koliko vjerujemo u svoju bogonosivost, već da pokušamo sebe vidjeti i očima drugih koji bi u ovim milosnim danima, uostalom kao i uvijek, morali u nama prepoznati tu bogoobličnost koja je za kršćanina ispunjenje svih Božjih obećanja i punina Božjeg darivanja čovjeku: biti slika Božja - prepoznatljiva.

25. 12. - PONOĆKA - BOŽIĆ

Iz 9,1-3.5-6; Mt 2,11-14; Lk 2,1-14

Spasenje svemu narodu

U preobilju ponude Božje riječi što nam donose tri božićne mise, u ovoj godini ćemo na ovom mjestu samo kratko promisliti poruku proroka Izaije iz prve Božićne mise - ponoćke. Već iz toga razloga što će na ovoj misi u središtu kršćanstva Sveti Otac otvoriti Veliki jubilej - Svetu godinu - koja nas sjeća na 2000 godina našega spasenja. Narodi koji su u tmuni boravili su svi ljudi. Nas - kršćane prije 2000 godina obasjala je žarka svjetlost: Isus Krist. Nastalo je novo vrijeme zato što je rođen Novi čovjek. Svako vrijeme biva opečaćeno poviješću čovjeka u određenom razdoblju. Isus je opečatio svo vrijeme svoga boravka s nama upravo time što nam je omogućio da budemo "čovjek" - kao on. Obdario nas je bogodjetinjstvom jer se ubrojao među nas i boravio među nama kao brat među braćom i sestrama, a ipak je On "Savjetnik čudesni, Bog silni, Otac vječni i Knez mira". Stoga je radost naša velika, veselje preobražujuće jer se i nakon 2000 godina, više nego ikada, osjećamo njegovima. Napose onda kad vršimo poslanje "sina", "oslobođenog roba" i člana "Kraljevstva pravde i pravednosti" u kojem vlada ljubav. Velik je Gospodin naš koji nam učini djela koja nadmašuju svaku našu zaslugu i želju - što nas sebi izabra i postavi da budemo znakom njegova svjetla na obzorju završetka ovoga milenija i na početku novoga po Kristu, s Kristom i u Kristu.

26. 12. - SVETA OBITELJ

Sir 3,2-6.12-14; Kol 3,12-21; Lk 2,22-40

Isusova obitelj

Mudrost knjige Sirahove vječni je pravilnik kršćanskog ponašanja i iščitavanje dubine ljudske naravi i zakona njegova srca. Najveća odlika lanca obiteljskog života - pređa i potomaka - jest otkrivanje značaja svake pojedine karike, a napose njezina čvrstoća i sjajnost. Tragedija je za dijete ako se pred Bogom i ljudima mora stidjeti svojih roditelja. Isto je tako ne manja tragedija kada se obraz poštenog roditelja crveni radi nepoštenja vlastite djece. Stoga je odlomak Svetoga pisma kojega Crkva danas čita "abeceda" i garancija takvog života da se u obitelji nitko nikoga ne bi trebao zastidjeti nego biti ponos jedan drugomu. No, Biblija ne daje samo načelno rješenje nego konkretnu ponudu. Zajednički naziv ove mudrosti je: poštivanje. Dapače, sveti pisac poziva na poštivanje roditelja kako bi svatko mogao biti poštovan. Na taj način bi svatko ostvario za duge dane svoga života osnovno pravo - živjeti bez razočaranja. Sva ljubav koja,

ne tako rijetko, vodi sve do razmaženosti je besmislena ako se uz tu ljubav ne njeguje krepost štovanja i poštivanja. Štovati drugoga znači iskazivati mu poštovanje do te mjere da se u njemu prepozna Božja prisutnost. Poštivati drugoga, pak, znači priznati svakomu njegove vlastitosti da bi mogao ostati ono što jeste i rasti u ono zašto je stvoren. I jedno i drugo se odnosi jednako i na stav roditelja prema djeci i djece prema roditeljima. O, da imamo bar više obitelji u kojima postoji štovanje i poštivanje.

9. 01. 2000. - KRŠTENJE ISUSOVO

Iz 55,1-11; 1 Iv 5,1-9; Mk 1,7-11

"Sklopit ću s vama savez vječan"

Najznačajniji događaj Staroga zavjeta svakako je sklapanje saveza. Savezništvo u onim vremenima značilo je sigurnost, zaštitu i napredak. Čak i pojedina obitelj i pojedina osoba je u svom prijateljstvu s drugima živjela svojevrsni savez. U tom smislu je razumljivo da je u Starom zavjetu savez s Bogom sklapan više puta i na više načina. Savez je išao prema svojevrsnoj visini, a uvijek je sadržavao i obećanje novoga i vječnoga saveza. Proroci Izaija i Ezekiel će vrlo jasno govoriti i o načinu sklapanja toga saveza. Današnji odlomak proroka Izaije govori o tom novom savezu ali sklopljenom u vodi i krvi. To je novi i vječan savez u Isusu Kristu i po Isusu Kristu. Nikada nećemo do kraja shvatiti da je sam Isus zapravo Novi savez. Naime, on je i Bog i čovjek u jednoj osobi. Stoga je savez između Boga i čovjeka u njemu samom. I nas poziva da, po krštenju, baštinimo takav savez. No naše savezništvo mora biti najprije oprano od grijeha. To pranje događa se po krvi Krista Spasitelja i preporođenjem u vodi krštenja snagom Duha. Slaveći dakle Kristovo krštenje u svjetlu Izaijina teksta, nama mora biti jasno da je "savezništvo" zapravo obraćenje i preuzimanje odgovornosti sklapanja saveza s drugima. Tako savezništvo i nama postaje izvorom sigurnosti, zaštite i napretka - u Kristu Isusu. On je naš Savez i sigurnost i nada. Ostanimo vjerni svomu savezništvu i Božji svijet će u nama biti ispunjen.

2. 01. 2000. - 2. N. PO BOŽIĆU

Sir 24,1-2.8-12; Ef 1,3-6.15-18;

Iv 1,1-18

Mudrost se Božja nastani među nama

Svi narodi i sve civilizacije traže svoj način života i svoj humanizam. Neki nastoje shvatiti posljednji smisao života i svijeta u svjetlu određene filozofije i religije. U suvremenom svijetu humanizam postaje tehnička stvar, a gledanje na svijet znanstveno. No čovjek postavlja i druga pitanja. Gdje će crpiti mudrost koja će utažiti žeđ za spoznajom i životom. Bog je Izraelu očitovao svoju stvaralačku mudrost. Ta je mudrost i nama dostupna. U svjetlu Božje riječi možemo tumačiti i smisao života. Naime, po biblijskoj teologiji Bog nije objavio samo svoju mudrost nego se objavio On. Tako objava nije samo govor o Bogu, nego Božji govor, dapače njegovo očitovanje čovjeku. Tako i Krist - nije došao govoriti o Bogu, nego je Boga objavio. Nije došao govoriti čovjeku, nego je čovjeka pokazao. I kršćanin, dakle, nije čovjek koji o humanizmu govori nego koji je humanist! I više od toga - Božja mudrost nastanjena u čovjeku je "čovjek - znak". Tako kršćanstvo obiluje ne mudracima nego svecima. Naše božićno nastojanje mora ići u ovom pravcu - da dopustimo Bogu da se po Kristu u nama nastani i po nama postane prepoznatljiv drugima. Tako postajemo i mi znak Krista našem vremenu. To je mudrost!

RODIO SE BOG I ČOVJEK...

Božić godine Gospodnje 1999. bit će i mora biti drugačiji od svih drugih.

Ovog Božića započinje proslava Velikog jubileja. Zahvalnim srcem sjećat ćemo se Isusovog rođenja koje se zbilo prije 2000 godina. Papa će na ponoćnoj misi svečano otvoriti Sveta vrata, znak početka Svete godine, a svi biskupi svijeta otvorit će svečano u svojim katedralama na Božić **GODINU VELIKOG JUBILEJA**. Zato ovaj Božićni prilog želimo označiti tim događajem. Prenosimo nekoliko Papinih misli o Svetim vratima, te cjeloviti tekst Navještaja Velikog jubileja, a onda i tumačenje hrvatske božićne pjesme "Djetešce nam se rodilo" koja će se u zagrebačkoj katedrali pjevati kod liturgije otvaranja Velikog jubileja. I još jedna pjesma Alekse Kokića koja zorno opisuje kako su naši pređi na salašu slavili Badnje večere i Božić.

BOŽIĆ U ZNAKU PROLAZA KROZ SVETA VRATA

Adventski "pripravite put Gospodnji", pripravite put Spasitelju ove godine znači pripraviti se za prolaz kroz Sveta vrata, odnosno za primanje preobilja milosti koju je Krist donio svijetu i koju jubilara godina daje svima na raspolaganje.

U ove posljednje tri godine, izvršili smo odlučan hod, "po Kristu - u Duhu - k Ocu". Sada su četiri tjedna došašća, da tako kažemo, "predvorje" za ulazak u Veliki jubilej. Pripravimo svoj duh s molitvom kako bi nas sljedeći Božić našao spremne za susret sa Spasiteljem koji dolazi!

"Poravnite mu stazu!" Za susret s Gospodinom treba se "obratiti", ići prema njemu s radosnom vjerom, napuštajući one načine mišljenja i življenja koji nam priječe da ga potpuno slijedimo.

Pred Radosnom porukom Boga koji iz ljubavi postaje čovjekom i preuzima naše uvjete života ne možemo ne otvoriti srce pokajanju; ne možemo se zatvoriti u ponos i licemjerstvo, odričući se mogućnosti da nađemo pravi mir. Slika Svetih vrata, koja već izbliza vidimo, podsjeća nas na Boga prebogatog nježnom ljubavlju i milosrđem. Poput oca iz parabole, spremna otvorenih ruku primiti djecu koja imaju hrabrosti vratiti mu se (usp. Lk 15,20).

To obraćenje temelji se na sigurnosti da se Božja vjernost nikada ne umanjuje, unatoč svemu negativnom što možemo otkriti u sebi i oko sebe. Eto zašto je došašće vrijeme iščekivanja i nade.

Sveta vrata "Sancta Porta"
(bazilika sv. Petra u Rimu)

NAVJEŠTAJ VELIKOG JUBILEJA (Proclamatio Jubilaei Magni)

- I. Naviještam vam veliku radost: danas je po tijelu rođen Gospodin naš Isus Krist. Naviještajte i vi čitavomu svijetu: iznikla je mladica iz Jesejeva korijena; rođen je Knez mira čijemu Kraljevstvu neće biti kraja.
Zbor: Kliči Gospodinu, sva zemljo!
Služite Gospodinu u veselju!
Pred lice mu dođite s radosnim klicanjem.
- II. Ovo je dan rođenja našega Spasitelja koji Bog Svevišnji prije svih vjekova odredi, i Duh Sveti pripremi. Ovo je rođenje u vremenu svjetla vječnoga, naviješteno po Ocima, obećano po Prorocima, od naroda izabranog iščekivano i od svih stvorenja žuđeno.
Zbor: Znajte da je Gospodin Bog: on nas stvorio i mi smo njegovi. Njegov smo narod i ovce paše njegove.
- III. Danas je u vremenu rođen Isus Krist od Djevice Marije, da nas vodi k vječnosti Očevoj. Bog je postao čovjekom, da bi čovjek postao Bogom. Danas sjaji dan novoga otkupljenja, dan vjekovima iščekivan i dan vječne sreće.
Zbor: Udite s hvalama na vrata njegova, u dvore njegove s hvalospjevima, hvalite ga, ime mu blagoslivljajte!
- IV. Danas se u nebu raduju anđeli, u podzemlju drhti neprijatelj roda ljudskoga, na zemlji se pridižu pali, obradovani nadom spasenja. Neka kliču sveti, jer su bliže nagradi, nek' se raduju grešnici, jer im je darovano oprostjenje; neka ožive nevjerni, jer su na život pozvani.
Zbor: Jer dobar je Gospodin, do vijeka je ljubav njegova, od koljena do koljena vjernost njegova.
- V. Dvije tisuće godina prošlo je od toga blaženog dana; stoga, Crkva zaručnica, spominjući se rođenja zaručnika Krista, slavi Svetu godinu, godinu ugodnu Gospodinu, godinu milosrđa i milosti, godinu pomirenja i oprosta, spasenja i mira. Proslavimo, stoga, dolazak svoga otkupljenja, proslavimo i početak Velikoga jubileja, radujmo se svi i, pridruženi zborovima anđeoskim, pjevajmo radosnu pjesmu.
Biskup: Slava Bogu na visini.
Zbor i narod: Slava Bogu na visini. I na zemlji mir ljudima dobre volje...

PRED LICE MU DOĐITE S RADOSNIM KLICANJEM

DJETEŠCE NAM SE RODILO

*Djetešce nam se rodilo,
u jasle se položilo.*

*Isuse, mili Bože moj,
srce ti dajem da sam tvoj.*

*Sin Boga Oca i Bog sam
s neba na zemlju siđe k nam.*

*Čista ga Djeva rodila
i svojim mlijekom dojila.*

*Isus mu ime Otac da,
da nas otkupi, posla ga.*

BOŽIĆ - BLAGDAN DARIVANJA

Ima naših božićnih pjesama u kojih je melodija ispod vrijednosti teksta. Takva bi po nekima bila "Djetešce nam se rodilo"... A tako se po crkvama pjeva. Treba je čuti kad nagrme narod na polnoćku. A svakako, dok ne nađemo bolju melodiju, koja će se također poput ove sadašnje udomačiti, šteta bi je bilo odbaciti radi izvrsnog teksta.

Prepjev proroka Izaije

Prva kitica, a da se često na to ni ne misli, izvrstan je prepjev temeljnog božićnog teksta proroka Izaije. Po Izaiji (8,24-9,6) spasenje će izići iz obezvrijeđene i prezrene Galileje. Isus Krist je bio Galilejac, rodom iz Nazareta. Galileja je najsjeverniji dio Palestine, i dugo je vremena bila na zlu glasu. Prva je potpala pod tuđinsku vlast, već u Izaijino doba. Bilo je to u doba asirske provale, za kralja Sanheriba, godine 721. prije Krista. Tako su se Galilejci - i ženidbama - prvi pomiješali s poganima pa su u mnogome potpali pod poganski utjecaj. I evo, Izaija naviješta da će baš iz toga prezrena kraja zasjati svjetlost spasenja: "Narod koji je u tmimi hodio - svjetlost vidje veliku" čita se u prvom čitanju na polnoćki (Iz 9,1). U sklopu toga proroštva Izaija naviješta neko čudesno dijete i proriče mu božanske atribute: "Dijete nam se rodilo, sina dobismo; na plećima mu vlast. Ime mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni..." (Iz 9,5). Tim riječima kao ulaznom pjesmom odavno već počinje božićna polnoćka. I na te se Izaijine riječi nadovezuje pjesma *Djetešce nam se rodilo*. Stoga izvrsno može stajati na pročelju slavlja božićne polnoćke. To čudesno i obećano Dijete - sada već uistinu možemo pisati velikim slovom - "u jasle se položilo!" To je čudesni božićni obrat: Bog postaje čovjekom, Onaj koga nebesa ne mogu obuhvatiti leži u jaslama...

Mala vjeroispovijest

Druga kitica sa svojim zgusnutim dogmatskim izričajem djeluje kao mala kalcedonska formula. Uistinu, sažimlje članak Vjerovanja o Isusu Kristu Sinu Božjemu, a osobito središnji članak: "Sišao s nebesa." Kako su jednostavne, a jedre riječi: "Sin Boga Oca i Bog sam - s neba na zemlju siđe k nam." Na to se i opet spontano nadovezuje pripjev: vjerničko se srce izravno obraća Isusu kao svome Bogu kome se dariva, poklanja.

Marija Djevica - Marija Majka

Treća kitica i opet uzornom kratkoćom i puninom, a s toliko jasnoće ispovijeda blagoslovljeno djevičanstvo i sretno bogomaterinstvo Marijino: "Čista ga Djeva rodila - i svojim mlijekom dojila."

Isus Spasitelj

Iako na božićnim pločama nema četvrtice, ne smijemo je izostaviti: "Isus mu ime Otac da - da nas otkupi, posla ga." I tu je u malo riječi sažeto mnogo evanđelja. Anđeo u snu poučava Josipa: "Josipe, sine Davidov, ne boj se k sebi uzeti Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus, jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih" (Mt 1,20-21). Isus se hebrejski kaže *Ješua*, što znači: "**Bog je moj spasitelj**". /.../ Pjesma veli da

mu je to ime dao sam Otac, jer ga je anđeo tako pretkazao. /.../

(Nastavak na strani 33)

OČEKIVANJE ISUSA NA SELU

Dodi nam, Isuse, ove radosne božićne noći među nas priproste ljude, koji živimo sami daleko od svake graje. I kod nas Ti ćeš moći oostati sve do zore, dok su kuće u tami.

Sve smo spremili lijepo, uredili sobu smo za Te, srce je naše Tebi najljepše pjesmice splelo i ne treba, Isuse, nama nikakve druge plate, nego da i dalje čuvaš maleno naše selo.

Ove božićne noći zaboravi sve naše zloće za koje često nas savjest tako peče i boli, radosne božićne noći svaki sad od nas hoće, da Tebe beskrajno voli.

Božićne ove noći svaki hoće da kaže radost i hvalu na svemu učinio nama što si, kako nas riječi Tvoje krijepe, dižu i snaže i kako ljubav Tvoja grije nas, hrabri i nosi. Ne čudi se, Isuse, nama, ako Te budemo mnogo zadržavali u svome stanu: boli su naši sve veći i niko od nas više snosit ih ne bi moći, da Tebi ne može ko bratu sve svoje nevolje reći.

Dodi nam, Isuse, dodi, vesele ove noći, svaki Te od nas žarko za posjet ovaj moli, u našim kućama niskim vidjeti Ti ćeš moći priprosto seljačko srce, da Te najviše voli.

Aleksa Kokić

PROSLAVA FATIMSKE GOSPE U BAČKOM MONOŠTORU

Već 55 godina 13. listopada, točno u podne, župljani župe sv. Petra i Pavla iz Bačkog Monoštora započinaju slavljenje zavitne sv. mise u čast Fatimske Gospe. Slavlje ima svoj početak davne 1944. god. Negdašnji župnik, a kasnije i biskup, **Matija Zvekanović**, zavitovao se Majci Božjoj Fatimskoj sa župljanima koji su ostali u selu a nisu bili aktivni sudionici rata da će joj, ako selo sačuva od ratnih razaranja, na ovaj način svake godine iskazivati zahvalu. Kako su ti dani oko gornjeg datuma bili izuzetno teški za Monoštor, cilo je selo, osim bolesnika i staraca, bilo u crkvi i vapilo za pomoć. I Gospa ih je očuvala a Monoštorci to nisu zaboravili. Svoje obećanje redovito virno održavaju 13. listopada na dan zavita. I ovih posljednjih teških i sumornih godina nisu ostavili svoju Majku. Redovito mole prid njezinim likom. A Ona ih čuva, tiši, podiže i brani. Ovogodišnje zavitno misno slavlje je pridvodio **o. Bernardin Vizmeg**, karmelićanin iz Sombora. Bilo je desetak svećenika a domaći sin **Marko Forgić** je cilo vrime, od jedanaest sati pa nadalje, bio na raspolaganju za ispovid.

Došli su nam hodočasnici iz Sombora, Sonte, Tavankuta, Bačkog Brega i drugih mista. Veselili smo se tome. Lipo je kad se braća, dica Božja, okupe oko svoje Majke. Mladi obučeni u lipu šokačku nošnju okruženi ženama bili su najlipše cviče oko oltara. Većina žena nosi još i danas u svakodnevnom životu narodnu nošnju. Posli mise je slidio pozdrav Gospi za koji se pobrinio Gospin pisnik, Monoštorac, Iva Pašić Tesin.

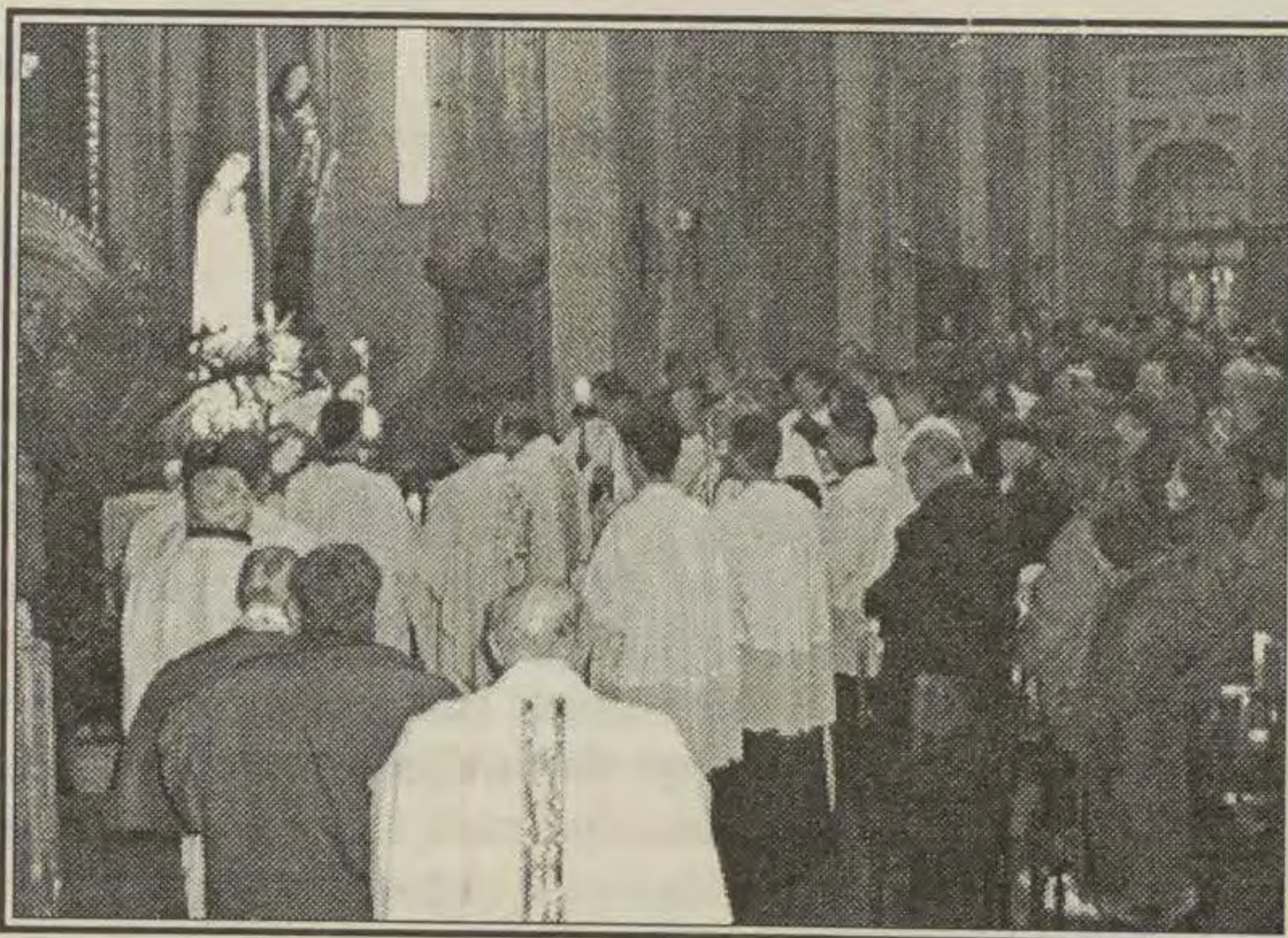
Posli svečanog blagoslova virnici i hodočasnici pozvani su na malu zakusku koja je bila za njih priređena. Fala dragom Bogu na lipom vrimenu. Fala župniku **Ivanu Sabatkaiju**, pivačima i svima koji su doprineli da ovaj dan bude što lipša i dostojnija zahvala Fatimskoj Gospi a u svemu zahvala dragom Bogu.

**HVALA TI, MAJKO BOŽJA FATIMSKA.
I DALJE SE STAVLJAMO POD TVOJU ZAŠTITU!**

Marija Turkalj

TROJEDINI BOG U ŽIVOTU PRESVETE BOGORODICE I CRKVE

U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije od 29. studenog do 8. prosinca održana je po 148. put pobožnost Prečistom Srcu Marijnu. Svaku večer okupljeni vjernici su u 17 sati molili krunicu a potom su u 17,30 sudjelovali u euharistijskom slavlju koje su predvodili svećenici i redovnici Subotičke biskupije. Ove godine su propovjednici bili: **Andrija Anišić, Szungyi Károly, mons. Marko Forgić, o. Mato Miloš, mons. Stjepan Beretić, Ervin Ko vács, mr. Andrija Kopilović, Lazar Novaković i Josip Pekanović**. Okvirna tema ovogodišnje duhovne obnove u čast Prečistom Srcu Marijnu bila je "Trojedini Bog u životu Presvete Bogorodice i Crkve". Svaki je svećenik imao zadanu temu a kao izvor za propovijedi koristili su Katekizam Katoličke Crkve i Marijanski misal.

Biskup obnavlja posvetu biskupije i grada

Ova duhovna obnova poslužila je vjernicima grada kao izvrsna priprava za početak proslave Velikog jubileja. Duhovna obnova završila je svečanom pontifikalnom misom na svetkovinu Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije koju je predvodio subotički biskup **dr. Ivan Péntzes** u zajedništvu sa svećenicima grada i okolice. Na koncu mise biskup je pred Gospinim likom obnovio posvetu biskupije, grada i župe Prečistom Srcu Marijnu. Na misi je pjevao katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić**.

Paralelno je u franjevačkoj crkvi bila ista pobožnost na mađarskom jeziku. Ondje je svaku večer propovijedao župnik iz Horgoša **István Palatinus**, a biskup je uzeo učešća u toj pobožnosti uoči blagdana Bezgrešne, 7. 12. predvođeci misu i propovijedajući.

S. B.

KAUZA O. GERARDA TOME STANTIĆA

Tribina u sv. Križu u Somboru

U župi sv. Križa u Somboru održana je u nedjelju 14. XI. tribina s temom "Kauza oca Gerarda Tome Stantića" o kojoj je govorio **o. Mato Miloš**, prior karmelićanskog samostana u Somboru.

Nakon duhovne misli o. Gerarda, predavač je govorio o tome kako teče proces beatifikacije kojeg je ustanovio 1625. godine papa Urban VI.

Otac Gerard je umro 1956. godine, a sam proces beatifikacije je pokrenut 1985. Utvrđena je Komisija koja je ispitala 70 svjedoka koji su poznavali o. Gerarda. Imenovani su i teološki peritusi koji analiziraju pismenu zaostavštinu o. Gerarda da bi utvrdili da li je ona u skladu s naukom Crkve. Posao na nivou naše biskupije je zaključen, spisi su poslani u Zagreb gdje ih analiziraju peritusi i gdje se piše životopis o. Gerarda. Taj će životopis biti poslan u Rim.

Na nama je da radimo na promicanju štovanja oca Gerarda. U karmelićanskoj crkvi je svakog 24. u mjesecu pjevana sv. misa njemu u spomen a na kraju mise moli se molitva za njegovo proglašenje blaženim. Predavač je naglasio da i mi trebamo moliti ovom čovjeku za milost ili čudo jer je on bio pravi ljubitelj svoga zvanja.

Monika Vekonj

MISNO SLAVLJE PLODU I RODU!

I u crkvi Svetoga Lovre u Sonti misnim je slavljem Bogu dana zahvala za plodove ove teške godine. Poklonili smo se zemlji hraniteljici i vrijednim rukama, ali na svoj način. Tridesetak mladih je u svečanim šokačkim nošnjama, očuvanim za ovakve svečane prilike, u procesiji, troje po troje, prinosilo oltaru plodove i simbole zahvale Bogu za plodnu jesen. Sve je sjajilo od lijepih nošnji, među kojima smo zapazili i djevojku u mađarskoj narodnoj nošnji, ali i molitvom i prekrasnim zborom koji je nadahnuo pjevao i ovom prilikom.

Josip Brdarić

STAROST - PLODNO RAZDOBLJE ŽIVOTA

Tribina u Maloj Bosni

Na mjesečnoj tribini u mjesecu studenom u župnoj dvorani u Maloj Bosni predavanje o značenju Međunarodne godine starijih osoba održao je **Andrija Anišić**, župnik subotičke župe sv. Roka. On je u svom predavanju pod naslovom "**Starost - plodno razdoblje ljudskog života**" govorio o važnosti poštivanja starijih osoba, što je u skladu s četvrtom Božjom zapovijedi i o mogućnostima da starije osobe dadu svoj aktivni doprinos životu svoje obitelji i životu župne zajednice.

Iako je većina okupljenih bila mlađe dobi, preč. Anišić je napomenuo da svakog starost čeka i da starim osobama treba pokloniti istu količinu ljubavi i pažnje kao i mladima.

Mnogi su i različiti načini angažmana starijih u obitelji - od pomoći u kući, čuvanja unuka do svjesnog prikazivanja svoje starosti i osamljenosti kao ugodne žrtve Bogu za dobrobit svojih obitelji i župnih zajednica. Predavač je osobito uputio poruku starima i nemoćnima koji više ne mogu dolaziti u crkvu ističući kako u tom slučaju njihova soba postaje kapelica a njihov krevet oltar. Na koncu svog predavanja predavač je istakao svijetli primjer našega Pape koji kao starac, svjestan svoje starosti i stoga ograničenih sila, čini sve što je u njegovoj moći za stado koje mu je povjereno; ujedno je prisutnima pročitao nekoliko misli iz Papine najnovije poruke starima. Pedesetak prisutnih se u razgovoru zanimalo o opravdanosti davanja starih i bolesnih u "gerontološke centre" te o eutanaziji.

Josip Skenderović

NOVI DIPLOMCI TEOLOŠKO-KATEHETSKOG INSTITUTA SUBOTIČKE BISKUPIJE

U nedjelju 14. studenog, uoči blagdana sv. Alberta Velikog, naslovnika ovog Instituta, subotički biskup i rektor Instituta **dr. Ivan Péntzes** služio je svečanu sv. misu u katedrali-bazilici sv. Terezije u zajedništvu s desetak profesora ovog Instituta.

Poslije sv. mise u Katoličkom krugu bila je svečana promocija i podjela diploma studentima koji su završili studij u protekloj godini. Ove godine diplomiralo je osam studenata na hrvatskom odjelu i 7 studenata na mađarskom odjelu TKI.

Prije podjele diploma sve diplomce kao i sve studente i profesore pozdravili su rektor **dr. Ivan Péntzes**, biskup, i dva prorektora **dr. Károly Harmat** i **mr. Andrija Kopilović**. /Zv/

ZAJEDNICA KRVI KRISTOVE u župi sv. Roka

Povodom obljetnice posvete crkve sv. Roka u Subotici, 26. studenog 1999. godine održana je svečana sv. misa koju je predvodio mons. **Bela Stantić**, biskupski vikar i duhovni asistent za molitvene zajednice Krvi Kristove u Subotičkoj biskupiji, a s njim je suslavio i domaći župnik **Andrija Anišić**.

Mons. Stantić je u svojoj propovijedi podsjetio da se ne smije zaboraviti da u crkvi boravi Bog. Ukazao je i na važnost molitvene zajednice Krvi Kristove koja svojim molitvama doprinosi boljitku svijeta.

Poslije obnove krsnog obećanja 11 članica ove molitvene zajednice dobile su iz ruku župnika Andrije Anišića križić sa simboličnom kapi Krvi Kristove kao znak da dugo i revnosno dolaze na molitvu. Njihova voditeljica je već

prije na duhovnoj obnovi u Banja Luci dobila križić te se pobrinula da ga ovom prigodom dobiju i ostale članice jer nemaju svi mogućnosti putovati u udaljene gradove na duhovne obnove.

Župnik je pozvao sve koji se žele uključiti u molitvenu zajednicu Krvi Kristove da se jave voditeljici **Elizabeti Richter**. U zajednicu su se najlakše uključili oni koji inače dolaze svaki dan na moljenje krunice u crkvu. Poželjno bi bilo da se uključe i oni koji samo čitaju okružnicu "**Živi kalež**" u kojoj se govori o dešavanju u molitvenim zajednicama, i koja na taj način pomaže lakšem shvaćanju vrijednosti Krvi Kristove a opisuje i živote promicatelja štovanja Krvi Kristove (sv. Gašpara del Bufala i bl. Marije de Mattias). Ova molitvena zajednica ima i svoje posebne oprosne dane koji su navedeni u malim molitvenicima "**Krvi Kristova, spasi nas!**".

Elizabeta Richter

BISKUP JANJIĆ U SUBOTICI

Nakon zasjedanja Biskupske konferencije Jugoslavije, kotorski biskup Ilija Janjić posjetio je 27. listopada subotičko sjemenište "Paulinum". U četvrtak 28. listopada predvodio je jutarnje misno slavlje za sjemeništare, na kojem ih je želio ohrabriti u rastu, sazrijevanju, te duhovnom i intelektualnom napredovanju prema svećeništvu. Među sjemeništarcima su i dvojica iz Kotorske biskupije. Na svetkovinu Svih svetih 1. studenoga, biskup Janjić predvodio je misno slavlje za sve pokojnike na kotorskom groblju sv. Mihovila.

/IKA/

ZNAČENJE VELIKOG JUBILEJA

Obiteljima detaljnije o Jubileju 2000.

U petak 12. studenog na Obiteljskim susretima u župi sv. Roka u Subotici o značenju Velikog jubileja govorio je o. **Mato Miloš**, karmelićanin iz Sombora. U svom predavanju o. Miloš je najprije prikazao slavlje jubilejskih godina u Bibliji, a potom je govorio o povijesti jubilejskih godina, odnosno Svetih godina u Crkvi da bi na koncu

svoga predavanja naglasio značaj Velikog jubileja čije slavlje započinje na Božić. Istakao je kako će to biti godina milosti, vrijeme spasa i u tom smislu protumačio pojam Oprostata u godini Jubileja. "Za svakog kršćanina slavlje Velikog jubileja treba biti izvor radosti", zaključio je predavač.

U raspravi poslije predavanja prisutni (bilo ih je oko stotinu) postavili su predavaču pitanja osobito o smislu i značenju "Oprostata", "oprosnih crkvi" i o značenju hodočašća u Svetu Zemlju i Rim u godini Velikog jubileja. U molitvenom dijelu prisutni su predvođeni župnikom **Andrijom Anišićem** izmolili Papinu molitvu za Veliki jubilej u Godini Boga Oca uz pjevanje antifone "Tebi, Oče, naša vječna hvala". Za vrijeme susreta, petnaestak djece je s mladima koji su ih "čuvali", u prostorijama župe, gledalo crtani film o Fatimskim ukazanjima.

Ovi "Obiteljski susreti" bili su lijepi poticaj za aktivnu pripremu za početak Velikog jubileja, što je već konkretizirano aktivnim sudjelovanjem na "zornicama" u Došašću i djece i odraslih. /Zv/

IŠČEKIVANJE MESIJE

Tribina u Somboru

U nedjelju 5. XII. u župi sv. Križa u Somboru održana je tribina pod nazivom "Iščekivanje Mesije". Predavač je bio vlč. **Đurica Pardon**, župnik iz Batine.

Na samom početku predavanja pročitan je odlomak iz knjige proroka Izaije. Slike o Mesiji su i danas jako prisutne, iste one koje su imali i Židovi čekajući ga da spasi Izrael. Ideja o mesijanstvu se kod Židova javlja poslije kralja Davida, a naročito u vrijeme babilonskog sužanjstva. Sama riječ "Mesija" potiče od riječi "Mešiha", a znači "onaj koji je pomazan". Židovi su očekivali da će se Mesija pojaviti kao politički vođa, prorok ili božanski lik - a pojavljuje se Isus koji ne drži političke govore, nema božanski lik nego je sasvim običan čovjek i govori u svoje ime. Isusovo mesijanstvo je drugačije od slike koju su Židovi imali. Isus poručuje da se mir i sreća, znaci Kraljevstva Božjeg, postižu unutarnjim oslobađanjem. Navještaj Kraljevstva Božjeg je navještaj svakom čovjeku.

Na kraju nas je predavač podsjetio da nas vrijeme adventa poziva na to da sreću i mir tražimo u zajedništvu s drugim ljudima.

Monika Vekonj

"ŽUPNA TRIBINA ODRASLIH"

u sv. Jurju o Jubilejskoj godini

I odrasli su u župi sv. Jurja dobili priliku za svoje susrete koje su nazvali "Župna tribina odraslih" a čiji je prvi susret bio 3. XII. u župnoj vjeronaučnoj dvorani. Prvi predavač na ovoj tribini bio je **mr. Andrija Kopilović**, župnik župe Marije Majke Crkve u Aleksandrovu, a tema susreta bila je "Jubilejska godina".

Na poticaj roditelja djece i nekih mlađih bračnih parova osmišljena je ova tribina za koju su na adrese župljana poslani pozivi a odazvalo ih se četrdesetak. Već po prvom odazivu vidjelo se da ovakav vid produbljanja vjere ima opravdanje, a očekujemo da će se još više odraslih uključiti u naše susrete gdje će imati priliku i za razgovor i druženje.

S. Blaženka Rudić

Sv. Križ - Sombor

ZLATNI JUBILEJ BRAČNOG ŽIVOTA

Svečano je bilo 7. studenog 1999. u župi sv. Križa u Somboru. Toga su dana **Bela Lukač** i **Eva Fratrić** zahvalili Gospodinu za 50 godina bračnog života.

Jubilarci su sakrament ženidbe sklopili 1949. godine pred svećenikom **Antunom Skenderovićem**. Srebrno vjenčanje i vjernost jedno drugom potvrdili su pred župnikom **Josipom Temunovićem**.

Bela Lukač i Eva Fratrić vjeru nikad nisu zapostavili. Svih ovih godina pjevali su u župnom zboru što i danas, prema svojim mogućnostima, čine. Po molitvi, sakramentima, Gospodin je uvijek bio s njima. Za zajednički život ističu da je važna tolerancija i strpljenje!

Plodovi zajedničkog života su kćer **Margareta** i sin **Bela**. Zahvalni su Bogu za svoju djecu i unučad **Simu** i **Karolinu**, koje mnogo vole i za koje svakodnevno mole.

Zahvaljujući Bogu s jubilarcima, župnik **Lazar Novaković** im je poželio da uvijek u svojim svjetiljkama imaju ulja životne mudrosti, da zajedno proslave dijamantno vjenčanje.

"Gospodine, neka bude volja Tvoja a ne moja!"

Zlata Lacić

DOŠAŠĆE U BAJMOKU

U nedjelju 28. studenog u bajmočkoj župi sv. Petra i Pavla svečano je obilježen početak došašća. Sv. misu je predvodio naš župnik preč. **Slavko Večerin**, a s njim je suslavio i naš novi vikar vlč. **Bognár Atilla**. Na početku ove sv. mise upriličena je svečana ulazna procesija. Jedan vjeroučenik nosio je križ, a pored njega su dva ministranta nosila svijeće. Za njima su išli ministranti koji su se okupili u lijepom broju. Bandaš **Aleksandar Crnković** i bandašica **Ankica Petreš**, obučeni u narodne nošnje, nosili su ovogodišnji adventski vijenac, koji su postavili u podnožju glavnog oltara. Najmlađi naši vjeroučenici nosili su adventska vrata, a za njima je išlo jedno dijete koje je bilo obučeno poput starozavjetnog proroka Izaije. Prigodnu molitvu, pred glavnim oltarom, predmolio je naš župnik nakon čega je dijete obučeno u lik proroka upalilo prvu adventsku svijeću a jedan od naših najmlađih vjeroučenika je otvorio prvi dio adventskih vrata. Nakon ovog simboličnog čina otvaranja došašća uslijedila je sv. misa. U prikaznoj procesiji za vrijeme mise mladi iz naše vjeronaučne skupine prinosili su darove: hostije, vino, vodu i adventski ukras za oltar.

Adventska vrata koja smo svečano unijeli u crkvu simboliziraju vrijeme došašća kao vrijeme otvaranja čovjeka Bogu, kao i vrijeme otvaranja za Jubilaru 2000. godinu. Ovogodišnji adventski vijenac za našu crkvu darovale su obitelji **Stipić** i **Dulić** kojima se na ovaj način zahvaljujemo.

Mirela Sakač

BLAGDAN SV. NIKOLE TAVELIĆA

U subotičkoj župi sv. Jurja i ove godine svečano je proslavljen blagdan sv. Nikole Tavelića. Vjernici ove župe kao i vjernici iz drugih župa grada za blagdan su se pripremili trodnevnicom. Sv. misu je predvodio i održao prigodnu propovijed o kreposnom životu sv. Nikole katedralni kapelan **Ervin Kovács** a na sam blagdan svečanu sv. misu predvodio je i propovijedao franjevac o. **Ivan Holetić**. Slavlje je uzveličalo vrlo lijepo pjevanje župnog zbora pod ravnanjem **s. Blaženke Rudić**.

Ovaj blagdan je osobito svečano proslavljen i u Somboru, u župi koja je posvećena ovom svecu, a u svim hrvatskim župama Subotičke biskupije služena je misa u čast sv. Nikoli Taveliću. /Zv/

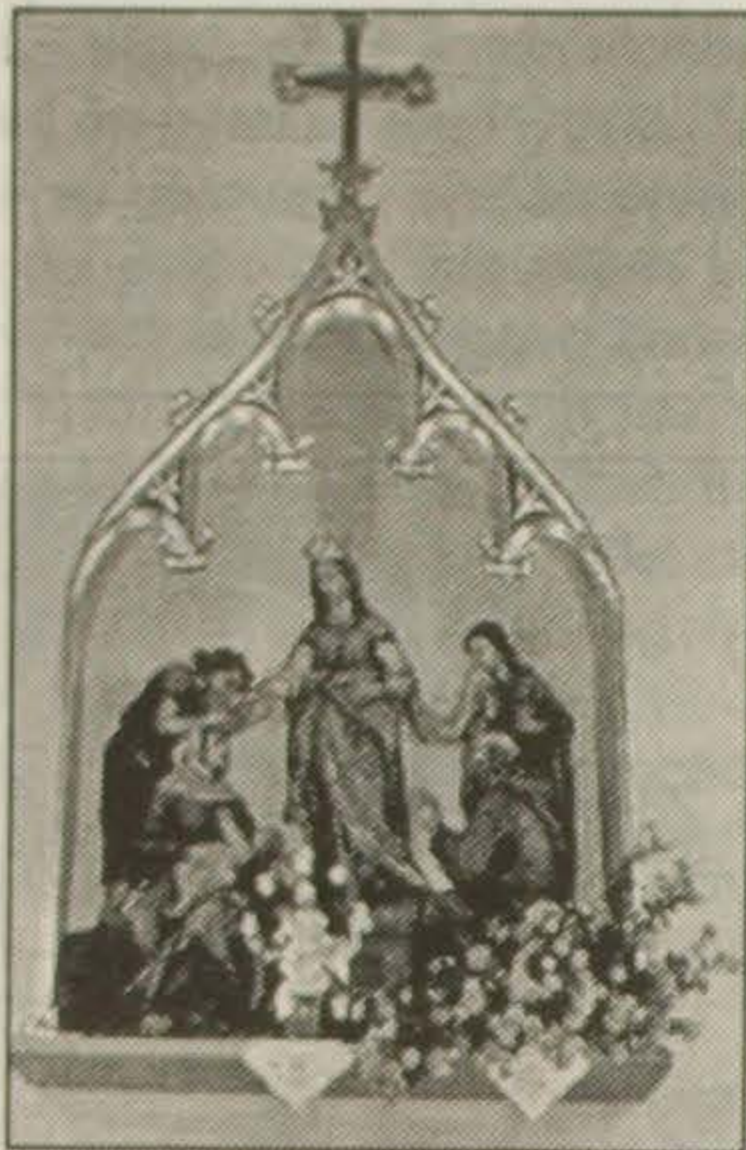
PROŠTENJE U BOLNIČKOJ KAPELI

I ove godine je u subotičkoj bolničkoj kapeli svečano proslavljen blagdan sv. Elizabete Ugarske, zaštitnice ove kapele. Misno slavlje predvodio je **mr. Andrija Kopilović**, župnik subotičke župe Marije Majke Crkve i predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović" u zajedništvu s **Ivanom Prčićem**, upraviteljem kapele, **Imreom Ehmannonom**, župnikom župe sv. Križa i o. **Marijanom Kovačevićem**. Prigodne homilije o milosrdnoj ljubavi Boga Oca izrekli su **mr. Andrija Kopilović**, na hrvatskom, i **Imre Ehmannon**, na mađarskom jeziku.

Uz bolesnike i druge vjernike, misi su bili nazočni direktor bolnice, načelnici pojedinih odjeljenja i glavne sestre.

Slavlje su svojim pjevanjem uljepšali pjevači iz župe Marije Majke Crkve i sv. Roka pod vodstvom **s. Silvane Milan**.

Poslije sv. mise upravitelj bolničke kapele je u bolničkoj knjižnici priredio domjenak za liječnike i medicinsko osoblje, za svećenike i druge uzvanike.

U bolničkoj kapeli je svake nedjelje sv. misa u 11 sati, a svi svećenici imaju slobodan i neometan pristup svim odjelima bolnice radi podjele sv. sakramenata. /Zv/

SVEĆENIČKO REĐENJE VLČ. MARINKA STANTIĆA

Treće nedjelje došašća u subotičkoj prvostolnici subotički biskup **mons. dr. Ivan Pénzes** zaređio je za svećenika naše biskupije **Marinka Stantića**.

Svečanosti ređenja novog svećenika bio je nazočan lijepi broj vjernika iz Subotice i Tavankuta. Tako je vlč. Marinko četvrti svećenik naše biskupije koji je zaređen ove godine.

Vlč. Marinko Stantić rođen je u Donjem Tavankutu 24. travnja 1974. godine, kao treće dijete obitelji **Antuna i Jozefe Ištvanić**. Sakrament krštenja primio je u subotičkoj župi Isusova Uskrsnuća. Djetinjstvo je provodio zajedno sa svoje tri sestre, roditeljima, bakom i djedom. Pučku školu pohađao je u rodnom mjestu. U mjesnoj crkvi Srca Isusova primio je sakramente Prve pričesti i sv. Potvrde. Poslije završene pučke škole pohađao je srednju strojarsku školu u Subotici. Završivši srednju školu prijavljuje se kod biskupa Pénzesa da bi htio ići studirati filozofiju i teologiju te da kani postati svećenik. Biskup ga je poslao 1993. godine u Zagreb k Isusovcima da tamo upiše studij na Filozofsko-teološkom Institutu. Uspješno je završio studij filozofije i teologije te je diplomirao u lipnju ove godine. Zbog ratnih uvjeta u našoj zemlji Marinko je primio sv. red đakonata u Zagrebu 12. lipnja ove godine. Za đakona ga je redio **mons. Giulio Einaudi**, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, u župi Srca Marijina na Jordanovcu.

Mlada misa vlč. Marinka Stantića bit će u njegovoj župnoj crkvi Srca Isusova u Donjem Tavankutu u nedjelju 19. prosinca 1999. godine u 10,30.

Našeg novog svećenika preporučamo u molitve.

MATERICE U BAJMOKU

Kao i prethodne dvije nedjelje došašća i ovu treću obilježili smo prigodnim programom na nedjeljnoj sv. misi. On je bio na dan Materica. Djevojka obučena u bunjevačku nanu sa dvoje djece kratkim je recitalom podsjetila sve vjernike da molimo i Bogu zahvalujemo za naše majke. I dok nam je nana palila treću adventsku svijeću, otvorili smo i treći dio naših adventskih vrata. Pjevali smo "Kao Marija". Proslava Materica nije završila sv. misom, već je nastavljena poslijepodne. Program koji su pripremila djeca sa svojom vjeroučiteljicom bio je skromni dar majkama za Materice, ali i svim župljanima za ovaj Božić. U programu je, između ostalog, izveden dramski komad "Mate Glupanović se ženi". Scenu i sve ostalo smo zajedničkim trudom napravili uz pomoć župe i KUD-a "Jedinstvo - Egység" koje nam je i ovom prilikom posudilo narodne nošnje.

I. L.

ZORNICE OTVORILE VRATA JUBILEJU

U župi sv. Roka u Subotici s prvom nedjeljom adventa počele su mise zornice na kojima je svakodnevno oko 70 djece. Odrasli su se pobrinuli da svaki dan poslije zornice dobiju kifle i tako im je lakše otići u školu.

Prve nedjelje su pored oltara postavljena VRATA koja je predložio popularni dječji list "MAK", a koji u našu sredinu rijetko stiže. Tako svake nedjelje otvaramo "druga" vrata. Bila su to VRATA POVRATKA, VRATA RADA, VRATA KRUHA i VRATA MIRA. Prije početka sv. mise svaki dan netko od djece pronese crkvom upaljen fenjer (dva, tri ili četiri, već prema tome koja je po redu nedjelja) i stavlja ga pred oltar. Svakodnevno naš župnik Andrija u trominutnoj propovijedi zajedno s nama razmišlja o tome što moramo učiniti u vremenu pripreme za Božić.

A nedjeljama imamo i proroka Izaiju, kojeg tumači Milan Teskera (na slici desno), čitajući starozavjetni tekst. Sve je lijepo osmišljeno a za to moramo zahvaliti našem župniku Andriji i s. Silvani koji se trude da uvijek ima nešto novo i zanimljivo.

Ove zornice su otvorile i vrata JUBILEJA za koji također pravimo planove. Ministranti su posebno revni u dolaženju na zornice - ima nas desetak svako jutro.

I za "Mikulaša" smo doživjeli iznenađenje - svatko je dobio divnu svijeću i slatkiš. Hvala onima koji su to omogućili.

Igor

ZNANSTVENI SKUP POSVEĆEN MARIJI PROPETOG ISUSA PETKOVIĆ

Uoči 80. obljetnice utemeljenja Družbe sestara kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Družba je priredila 5. i 6. studenoga znanstveni skup u Godini Boga Oca pod nazivom "Teološki aspekti Božjeg očinstva u životu i djelu Marije Propetog Isusa Petković" u samostanu na Svetom Duhu u Zagrebu.

Znanstveni skup započeo je u petak 5. studenoga uvodnom riječi vrhovne glavarice Družbe M. Berislave Žmak, koja je istaknula kako skup terminski prati život Crkve u godini posvećenju Bogu, kojega je Marija Propetog Isusa Petković, za koju se u Rimu vodi proces za proglašenje blaženom i svetom, štivala kao milosrdnog Oca.

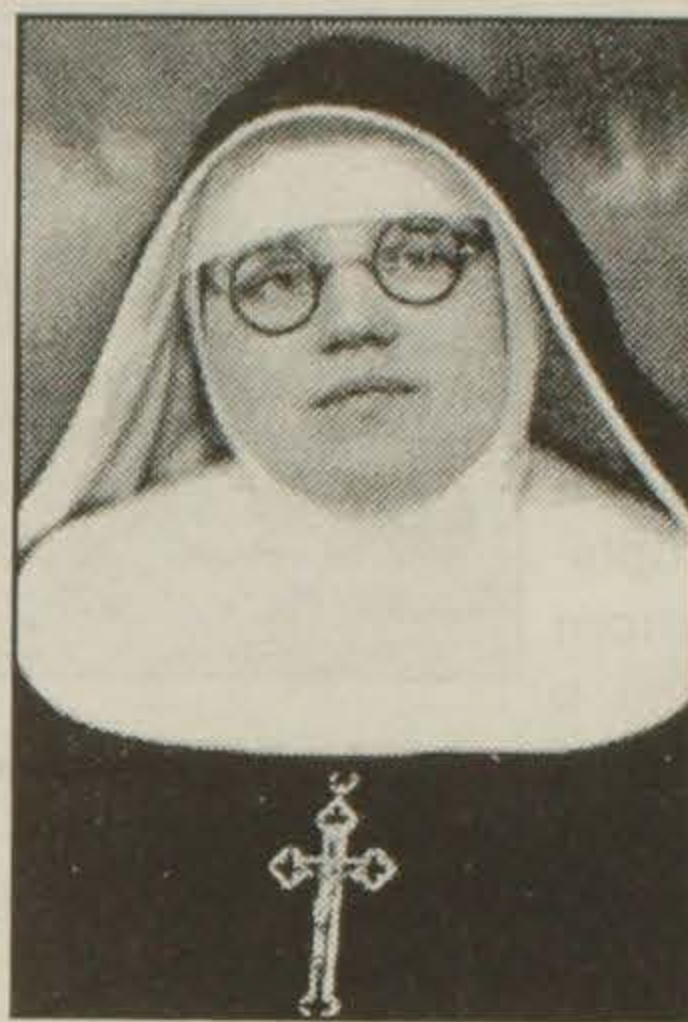
Tijekom dva dana simpozija s različitih aspekata o Mariji Propetog Isusa govorili su dr. fra Atanazije Matanić, pisac prvoga životopisa s. Marije Petković, dr. Đuro Hranić, isusovac mr. Mijo Nikić, dr. Stanko Lasić, dr.

Mladen Parlov, prof. dr. o. Zdenko Tomislav Tenšek, prof. dr. Stjepan Bolkovac i s. M. Vianeja Kustura.

Prvi dan završio je misnim slavljem koje je predvodio zagrebački nadbiskup Josip Bozanić u crkvi sv. Antuna Padovanskog.

Prije razgovora biskup Perić pročitao je izvješće postulatora o. Paola Lombardija o stanju kauze za proglašenje blaženom s. Marije Propetog Isusa Petković. Na kraju simpozija, koje je vodio provincijal salezijanaca don Stjepan Bolkovac, riječi zahvale izrekla je provincijalka Hrvatske provincije Krista Kralja s. M. Adelina Franov. U tijeku simpozija nastupali su zbor mladih "Izvor" iz zagrebačke župe sv. Josipa i klapa "Kumpanji" iz Blata.

Dvodnevnom skupu prisustvovala su iz

Subotice s. Silvana Milan i s. Eleonora Merković.

Pozdravne brzojave skupu uputili su kardinali Franjo Kuharić i Vinko Puljić, nadbiskupi splitsko-makarski Ante Jurić, umirovljeni splitsko-makarski Frane Franić i umirovljeni zadarski Marijan Oblak, biskupi požeški Antun Škvorčević, dubrovački Želimir Puljić, porečko-pulski Ivan Milovan, te umirovljeni đakovački i srijemski Ćiril Kos.

Nakon simpozija održano je predavanje monografije "Zapaljena i goruća svjetiljka - Službenica Božja Marija Propetog Isusa Petković" koju su uredile s. M. Emila, Katica Knezović i s. M. Vianeja, a objavljena je u nakladi družbe Kćeri milosrđa Hrvatske provincije Krista Kralja u Zagrebu.

/Prema: IKA/

ČESTITAMO MATERICE

Tradicionalna priredba u sv. Roku

Dan majki - "Materice" i ove su godine svečano proslavljene u župi sv. Roka u Subotici. Na kraju sv. mise u 9 sati skoro stotinu djece je pred oltarom čestitalo svim majkama i "nana-ma" divan majčin dan prigodnim recitalom. Djecu je nagradila naša župljanka Eržika Miljački koja s posebnom ljubavlju njeguje bunjevačke običaje. Ona je svakom djetetu poklonila jabuku u koju je bio utaknut novčić.

Priredba koju svake godine jedva čekaju naši župljani bila je u vjeronaučnoj dvorani u 18 sati. Ne treba ni reći da je dvorana bila pretijesna i da su mnogi ostali vani. Ove su godine na početku priredbe recitali i pjevali najmanji, a zatim su se u glumi pokazali oni malo veći. Prvi igrokaz pod nazivom "Zborovođa" izvela su djeca III. i IV. razreda, zatim su članovi MEP-a (Mladež euharistijskog pokreta) izveli šalu "Glancaroshi". U igrokazu "Tajanstvena mama" nastupili su glumci od 10-12 godina i na kraju, "Tarzicije" - igrokaz u tri čina koji su s posebnom pažnjom pratili naši najmlađi župljani. Priredbu je pripremila s.

"Tarzicije" - III. čin

Silvana Milan a župnik se na kraju zahvalio i roditeljima koji su svakodnevno slali djecu na probe.

K. Č.

"ŽIVOT I SMRT U GRADU"

Promocija najnovije knjige Milovana Mikovića

U petak 5. XI. je u svečanoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici održano predstavljanje knjige **Milovana Mikovića "Život i smrt u gradu"**. Organizatori ove večeri bili su Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i Hrvatsko akademsko društvo iz Subotice, koji su ujedno i izdavači knjige.

O knjizi "Život i smrt u gradu" u svojoj recenziji **prof. Bela Gabrić** je napisao: "To je prva knjiga eseja o književnosti u tijeku duge kulturne povijesti Hrvata u Bačkoj... Milovan Miković (1947) uporan je i svestran kulturni radnik. Osim poslovima u novinarstvu (urednik je "Subotičkih novina") koji mu osiguravaju kruh svagdašnji, on se zdušno predao istraživačkom radu o našoj kulturnoj baštini i praćenju suvremene hrvatske i svih drugih književnosti u Bačkoj. Rezultat tog ustrajnog istražiteljskog rada je ova knjiga koja sadrži eseje o našoj kulturnoj baštini i nekoliko eseja o suvremenim hrvatskim pjesnicima u Bačkoj. On u tim esejima očituje dobro poznavanje obrađenih tema a osobito valja istaknuti njegove veoma dobre ocjene društvenih, političkih i kulturnih prilika u kojima su nastala pojedina djela iz naše kulturne baštine. Dobro uočava sve probleme u kulturnom i političkom životu, kako u prošlosti, tako sve do naših dana, jer uvijek sve želi staviti u okolnosti određenog vremena."

Evo nekoliko naslova iz knjige: DANICA - najstariji subotički godišnjak; Subotička književna glasila između dva svjetska rata; O

epu "Slava" Blaška Rajića; Tomo Vereš: Bunjevačko pitanje danas; Pjesnički i znanstveni opus Ante Sekulića...

O knjizi su govorili **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović", književnik **Lazar Merković**, **prof. Bela Gabrić**, **mr. Josip Buljovčić** i **prof. Tomislav Žigmanov**. Na koncu o svojoj knjizi progovorio je i sam autor koji je među ostalim rekao: "Knjiga je nastala iz potrebe da se suočim s onim što je nastalo na ovom području a što je često bilo krivo i loše tumačeno i stoga je izazivalo dosta nerazumijevanja pa često i zlonamjernih tumačenja." On je ujedno najavio svoju novu knjigu "koja će očitovati opravdanost ove". /Zv/

SPOMEN-PLOČA SVEĆENIKU IVANU PETREŠU

U bačkom selu Kačmaru otkrivena je u subotu, 11. prosinca 1999. godine spomen-ploča nekada znamenitom hrvatskom svećeniku, pjesniku, književniku, uredniku novina i piscu brojnih pučkih igrokaza, **Ivanu Petrešu**.

Toga dana služio je u 17 sati mjesnik župnik g. **Illes** svetu misu na hrvatskom jeziku. S njim je suslavio i propovijedao subotički katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**. Na svetoj misi su bili brojni predstavnici hrvatskih manjinskih samouprava iz Budimpešte, hrvatski novinari iz Pečuha, Bačke i Budimpešte, gradonačelnik Kačmara i puno seljana i njihovih prijatelja. Počasno mjesto su imali članovi Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" iz Subotice **Bela Ivković**, **mr. Josip Buljovčić**, **Lazar Merković**, **Lazar Vojnić Hajduk**, **Dušica Jurić**, **dr. Franjo Petreš** i **Josip Gabrić**.

Poslije svete mise, u 18 sati čuli smo u središtu sela životopis Ivana Petreša, a onda je mjesni župnik blagoslovio spomen-ploču na već postojećem spomeniku Miji Mandiću. U 18.30 u punoj dvorani seoskog doma kulture predstavljena je opširna knjiga **Marina Mandića** pod naslovom "IVAN PETREŠ - SABRANA DJELA". Knjiga obuhvaća 427 stranica, na kojima nalazimo životopis piščev, gotovo sva njegova objavljena i neobjavljena djela, kao i bibliografiju djela, koja zbog skučenosti prostora nisu stala u pozamašnu knjigu koja je zamišljena kao prva u nizu "Hrvatski književnici u Mađarskoj". O knjizi je vrlo lijepo govorio sam autor. Nekoliko pjesama iz Petreševih igrokaza su razdragani Kačmarci otpjevali uz pratnju harmonike. Čuli smo par pripovijesti i nekoliko stihova iz Petreševih djela.

S. B.

TKO I KOLIKO ČITA ZVONIK

U okviru Centra za društvena istraživanja d.o.o. u Subotici sprovedeno je jedno opsežno sociološko i političko-psihološko istraživanje na uzorku punoljetne subotičke populacije. Uzorak je formiran na temelju biračkih spiskova (sistematskim slučajnim odabirom uz n-ti korak) kojim je obuhvaćeno 517 ispitanika, a sprovedeno je tokom mjeseca listopada i studenog ove godine. Istraživanjem je, između ostalog, obuhvaćena čitanost, slušanost i gledanost pojedinih mas-medija čije djelomične rezultate ovdje namjeravam iznijeti ekskluzivno za čitatelje "Zvonika".

Ispitanicima je bilo postavljeno sljedeće pitanje: "Koliko često čitate dolje navedene novine, slušate radio emisije i gledate televizijske programe?" Slijedio je zatim niz od 22 mas-medija, odnosno pojedinih programa, a ispitanici su mogli odgovoriti: 1. Nikada, 2. Veoma rijetko, 3. Ponekad, 4. Često i 5. Redovito. S obzirom na ograničenost prostora ovdje ću prikazati samo rezultate hrvatske nacionalnosti i ispitanika koji su se nacionalno izjasnili "samo" kao Bunjevci. Rezultati će biti iznijeti u obliku sumiranih postotaka odgovora "često" i "redovito" i u daljnjem tekstu ova sumirana kategorija će biti tretirana kao "često čita", "često gleda", ili "često sluša" pojedine mas-medije odnosno programe.

"Subotičke novine" često čita 72,4% Hrvata i 57,4% Bunjevaca. "Blic" često čita 45,7% Hrvata i 32,6% Bunjevaca. Ovi postotci ne znače da toliki broj Hrvata ili Bunjevaca kupuje navedene novine već znači samo to da su često u dodiru s njima. TV dnevnik HRT-a (u 19,30 sati) često gleda 38,3% Hrvata i 15,2% Bunjevaca. Političko-informativnu emisiju "Motrišta" HRT-a često gleda 36,8% Hrvata i 20,9%

Bunjevaca. Program Radio Subotice na hrvatskom jeziku često sluša 24,6% Hrvata i 15,5% Bunjevaca. Program Radio Subotice na srpskom jeziku često sluša 27,9% Hrvata i 44,7% Bunjevaca. Program subotičke televizije često gleda 29,4% Hrvata i 31,9% Bunjevaca. Drugi dnevnik RTS-a često gleda 14,7% Hrvata i 27,4% Bunjevaca (i 57,1% Srba). Subotičke "Dane" često čita 7,6% Hrvata i 14,9% Bunjevaca. "Vreme" često čita 17,2% Hrvata i 6,1% Bunjevaca. Drugi dnevnik MTV-a često gleda 14,2% Hrvata i 2,0% Bunjevaca (i 45,3% Mađara). Emisije radio Zagreba često sluša 19,2% Hrvata i 21,3% Bunjevaca. Emisije radio Beograda često sluša 19,1% Hrvata i 21,3% Bunjevaca. Katolički list "Zvonik" često čita 17,0% Hrvata i 13,0% Bunjevaca. "Večernje novosti" često čita 5,8% Hrvata i 14,6% Bunjevaca.

Svakako će za čitatelje "Zvonika" biti zanimljivo vidjeti sociodemografski profil onih ispitanika koji često čitaju "Zvonik". U skupini ispitanika koji često čitaju "Zvonik" više je muškaraca (60,5%) nego li žena (39,5%). Nismo našli da se ispitanici različite dobi međusobno statistički značajno razlikuju u pogledu čestog čitanja "Zvonika". Drugim riječima, "Zvonik" se podjednako često čita u različitim dobnim skupinama. U skupini ispitanika koji često čitaju "Zvonik" nalazi se 65,7% Hrvata i 34,3% Bunjevaca. U skupini ispitanika koji često čitaju "Zvonik" više se nalaze oni sa zanatskom trogodišnjom školom (37,1%) i višom školom (26,4%). Na temelju iznijetih nalaza vidimo da su Hrvati češće izloženi hrvatskom medijskom prostoru, a Bunjevci prorežimskom medijskom prostoru. Ovom prilikom nećemo ulaziti u političke implikacije ovih nalaza koji već sami po sebi dovoljno govore.

Zlatko Šram

Centar za društvena istraživanja

IRIG - najava jubileja

Župa Irig i ove godine usko povezuje dva blagdana: 1. XI. - Svi Sveti i 5. XI. - Svi sveti srijemski mučenici, dan blagoslova crkve. Za prvu prigodu (crkveni god) gost župe bio je **dr. Tadej Vojnović** iz Novog Sada. On je predvodio slavlje zajedno s domaćim župnikom i pohodio groblje župe i filijala: Vrdnik, Šatrinci i Dobrodol (po prvi puta su vjernici izašli na groblje sa šest traktora i prikolicama). Nakon svoga ustoličenja u Srijemskoj Mitrovici, pomoćni biskup đakovački i srijemski **Đuro Gašparović**, kao novoimenovani generalni vikar za Srijem, pohodio je u ovom prvom nastupu svoju nekadašnju župu Irig, u kojoj je boravio kao upravitelj župe 1978/1979. U večernjoj misi, uz sudjelovanje sedmorice srijemskih svećenika te lijepog broja vjernika biskup je uveo župu u velike jubileje za treći milenij:

195 godina župske crkve;

25 godina svećenstva župnika;

20 godina župnikovanja sadašnjeg župnika i sveta krizma.

Hvalevrijedno je spomenuti da je gost slavlja bio **o. La- rion**, iguman manastira Hopovo. /F. F./

PROŠTENJE SV. ELIZABETE U OPOVU

U petak 19. studenoga u Opoju je i ove godine proslavljen dan sv. Elizabete Ugarske. Svečanu sv. misu proštenja ove godine je predvodio **mons. László Huzsvár**. Bili su nazočni i **Mihály Erős**, župnik iz Pančeva koji upravlja našom župom, **János Fiser**, južnobanatski dekan, **o. Ciril Zajec**, župnik sa Karaburme u Beogradu, **László Gyuris**, vršački župnik, **Franjo Lulić**, titelski župnik, **József Mellár**, župnik iz Ivanova, te **Lajos Erős**, jermenovački župnik. Na svečanost se odazvao i općinski ravnatelj **Stevan Đurić**.

Crkva je bila puna vjernog naroda. Bila je osobito draga prisutnost velikog broja djece i mladih, što je posebno obradovalo prisutne goste. Na misi je pjevao župni zbor mladih, a cijelo slavlje su uveličala djeca svojim nastupom koje je pripremila studentica **Danijela Varšić**. Uz pratnju gitara djeca su otpjevala dvije pjesme.

Nenad Šijak

NADBISKUP PERKO ZA EKUMENSKI SUSRET NA VRHU U JUGOSLAVIJI

Predsjednik Jugoslavenske biskupske konferencije beogradski nadbiskup **Franc Perko** predložio je ekumenski susret svih katoličkih, pravoslavni i evangeličkih biskupa u Jugoslaviji, a prenosi "Kathpress". U pismu upućenom Sv. Sinodu Srpske pravoslavne crkve nadbiskup Perko predlaže da se kršćanski biskupi u godini Velikog jubileja "okupe oko Krista", te smatra kako bi prikladno vrijeme za susret bio svibanj 2000. kad se održava i redovno zasjedanje srpsko-pravoslavni biskupa. Katolički nadbiskup također moli SPC da potakne pravoslavne članove katoličko-pravoslavnoga vijeća, koje je utemeljeno protekle godine, no još nije službeno konstituirano, na djelovanje kako bi se pojačao ekumenski dijalog. Članovi su Vijeća crnogorski metropolit **Amfilohije Radović** i biskupi **Ignacije Midić** i **Irinej Bulović**, a s katoličke strane biskupi zrenjaninski **László Huzsvár**, kotorski **Ilija Janjić** i prizrenski **Marko Sopi**. Svrha toga Vijeća nije razgovarati o teološkim pitanjima, nego o praktičnome djelovanju. U sadašnjem stanju u Jugoslaviji rad toga Vijeća bio bi vrlo koristan, istaknuo je nadbiskup Perko, rekavši kako bi trebalo zajednički razmotriti odnose Crkava i države te pitanje vjeronauka u školi. /IKA/

ČETVRTI POHOD BISKUPA JANJIĆA HRVATIMA U JANJEVU

U trodnevni posjet Hrvatima u Janjevu otputovao je 15. studenoga kotorski biskup **Ilija Janjić**. Tom prigodom povezana je humanitarna pomoć za preostale tamošnje Hrvate, a proteklog je tjedna upućena pošiljka mandarina za Janjevo. To je četvrti biskupov pohod Hrvatima u Janjevu. /IKA/

PROSLAVA 250. OBLJETNICE ŽUPE RUMA

Vjernici župe Uznesenja sv. Križa u srijemskoj župi Ruma predvođeni svojim župnikom i dekanom srijemskomitrovačkog dekanata **Boškom Radielovićem** proslavljaju ove godine 250. obljetnicu osnutka župe. Središnje slavlje bilo je u nedjelju 14. studenoga. Vjernici su se za tu proslavu pripremali trodnevnom duhovnom pripremom koju je od 11. do 13. studenoga vodio **mr. Ivan Šešo**, voditelj biskupijskog Centra za duhovne obnove u Slavenskom Brodu. U tijeku duhovne pripreme **mr. Šešo** pohodio je bolesnike u župi, a mnoštvo je vjernika pristupilo sakramentu pomirenja. Uoči proslave obljetnice domaći pjevački zbor, koji vodi pastoralna suradnica **s. Hedviga**, uz sudjelovanje članova Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" u Rumi, koji ove godine slavi 80. obljetnicu djelovanja, priredio je koncert u župnoj crkvi. Župu su na dan svečane proslave obljetnice pohodili trojica đakovačkih i srijemskih biskupa, ordinarij **Marin Srakić**, pomoćni **Đuro Gašparović** te umirovljeni **Ćiril Kos** u pratnji kancelara biskupskog ordinarijata **mons. Luke Strgara**. Svečano zahvalno jubilejsko slavlje započelo je u 11 sati ophodom. Na početku misnog slavlja, kojim je predsjedao biskup Srakić zajedno s biskupima Gašparovićem i Kosom, župnikom i dekanom u Petrovaradinu **mons. Stjepanom Milerom** te ostalim svećenicima iz Srijema, sve je pozdravio domaći župnik. Na misi je pjevao Ekumenski zbor iz Beograda zajedno s pjevačima iz franjevačke crkve sv. Antuna Padovanskog u Beogradu.

Biskup Srakić u propovijedi je govorio o značenju jubileja utemeljenog u prošlosti za sadašnjost i budućnost. U ime Srpske pravoslavne crkve na misnom slavlju bili su nazočni arhijerejski namjesnik rumski protojerej **Branislav Popović**, te arhijerejski namjesnik rumski u miru protojerej-stavrofor **Ivan Kojić**. Na misi su bili nazočni i visoki predstavnici građanskih vlasti: zamjenik ministra vjera SR Jugoslavije **Radoslav Račić**, ministar u vladi Republike Srbije za nacionalne manjine **Ivan Sedlak**, pokrajinski sekretar za nacionalne manjine Vojvodine **Pavel Domonji**, predsjednik Skupštine općine Ruma **Nebojša Stamenić** s izaslanstvom. Slavlju su bili nazočni i veleposlanik Republike Hrvatske u Beogradu **dr. Zvonimir Marković** te voditelj konzularnog odjela **Aleksandar Skenderović**. Nakon misnog slavlja u gradskom je hotelu za goste i domaćine upriličen svečani objed.

Do kraja II. svjetskog rata Ruma je bila jedna od najvećih župa Đakovačke i srijemske biskupije u kojoj su živjeli većinom katolici nje-mačke nacionalnosti te manji broj katolika Hrvata. Nijemci su, kao i u tolikim drugim gradovima, selima i mjestima nekadašnje Jugoslavije morali napustiti grad, a mnogi su, poput ondašnjega rumskog župnika, bili ubijeni. Posljednjih godina zbog prijetnji, pritisaka, straha i nemo-gućnosti preživljavanja iselio je veći broj Hrvata. Danas je sa župom povezano oko tisuću vjernika u gradu. /IKA/

BISKUP GAŠPAROVIĆ U SRIJEMU

Pomoćni biskup Đakovačke i srijemske biskupije i generalni vikar za Srijem **Đuro Gašparović** boravi u Srijemu, te je, između ostaloga, 5. stu-denoga posjetio sestre milosrdnice u Zemunu i razgovarao o nekim pitanjima i mogućnostima rada i djelovanja na tim prostorima Đako-vačko-srijemske biskupije. Na susretu su izneseni i različiti prijedlozi koji daju mogućnost novih smjernica i osvježenja za karitativni i pastoralni rad. /IKA/

NAKON VIŠE GODINA PRVI ĐAKON IZ SRIJEMSKJE MITROVICE

Đakovački i srijemski pomoćni biskup i generalni vikar za Srijem **Đuro Gašparović** zaredio je u nedjelju 7. studenoga za đakona **Krunoslava Đakovića**, bogoslova 5. godine, rodom iz Srijemske Mitrovice, u konkatedrali-bazilici sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici. Biskup Gašparović predvodio je misno slavlje zajedno s dekanom srijemskomitrovačkog dekanata i župnikom u Rumi prelatom **Boškom Radielovićem**, dekanom i župnikom petrovaradinskim **Stjepanom Milerom**, domaćim župnikom **Eduardom Španovićem**, domaćim grkokatoličkim župnikom **o. Stefanom Pitkom** i ostalim srijemskim svećenicima. Na misi je pjevao mješoviti konkatedralni zbor pod ravnanjem **s. Hugoline Kovačević**. Uz brojne domaće vjernike, na misi je u ime Srpske pravoslavne crkve bio nazočan starješina sabornog hrama sv. Stefana u Srijemskoj Mitrovici **o. Lazar Pajić**. Đakon Krunoslav Đaković provest će vrijeme pastoralnog praktikuma u župi Srijemska Mitrovica. /IKA/

PROSLAVA BLAGDANA BL. GRACIJA KOTORSKOG U BOKI KOTORSKOJ

Blagdan bl. Gracija Kotorskog posebno je svečano proslavljen u utorak 9. studenoga u Kotoru svečanim misnim slavljem koje je u crkvi bl. Ozane Kotske, predvodio kotorski biskup **Ilija Janjić** zajedno sa svećenicima Kotske biskupije. U propovijedi je biskup Janjić želio posebno istaknuti štovanje euharijstije, čiji je veliki štovatelj bio bl. Gracije, te je u povodu toga i najavljen Euharijstijski kongres koji će se održati u jubilarnoj godini. Osvrnuo se i na nedavno održanu drugu izvanrednu sinodu za Europu, te je proanalizirao stanje u Europi, koja je sve više zahvaćena "moralnim truležom". Prema biskupovim riječima, Petar naših dana papa Ivan Pavao II. želi dati nove smjernice i izmorenoj Europi dati novu nadu, a nada je Isus Krist koji je uvijek isti - jučer, danas i sutra. Pozvao je sve okupljene na duhovnu i moralnu obnovu.

Bl. Gracije Kotorski rođen je 1438. godine na Muu. Do svoje tridesete godine živi u Boki Kotskoj kao ribar. Potom odlazi u svijet. Prigodom posjeta Veneciji oduševljava se s propovijedi bl. Šimuna Camarina te ga ona potiče da ostavi svjetovni život i posveti se redovništvu. Odlazi u samostan augustinaca na brdo Ortone kod Padove, gdje ostaje 15 godina. Potom je bio u samostanu na otočiću sv. Kristofora kod Venecije, gdje ostaje do svoje smrti 1509. godine. Bl. Gracije veliki je štovatelj euharijstije. Stoga je Kotska biskupija odlučila održati biskupijski euharijstijski kongres uoči blagdana bl. Gracija Kotskog, 4. studenoga 2000. godine. /IKA/

UMRO HRVATSKI PREDSJEDNIK DR. FRANJO TUĐMAN

U petak, 10. prosinca 1999. godine u zagrebačkoj bolnici "Dubrava" preminuo je u 77. godini života, hrvatski predsjednik **dr. Franjo Tuđman**. Sprovodne obrede na zagrebačkom groblju "Mirogoj" predvodio je nadbiskup mons. **Josip Bozanić**, predsjednik HBK. Prenosimo dijelove IKI-nog izvješća o ovom događaju.

"U ovom svetom času za nas vjernike, na mirogojskom ispraćaju zemnih ostataka prvog predsjednika obnovljene hrvatske države, njegovo smrtno tijelo - do dana uskrsnuća - predajemo ovoj hrvatskoj grudi koju je ljubio i kojoj je služio, a njegovu dušu izručujemo dobrom i milosrdnom Bogu, Ocu svih ljudi," rekao je predsjednik Hrvatske

biskupske konferencije zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić** na početku svoje propovijedi za vrijeme ukopa predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana. Spominjući blagoslovne riječi pape Ivana VIII. upućene knezu Branimiru 879. godine, nadbiskup Bozanić je rekao kako tim blagoslovom blagoslivlje "mrtvo tijelo prvog predsjednika obnovljene hrvatske države". /.../

Preporučujući dušu pokojnog predsjednika Tuđmana Bogu, nadbiskup Bozanić o njemu je rekao: "Dr. Franjo Tuđman zasigurno će u povijest hrvatske državnosti ući kao jedan od velikih graditelja. Njegovo je ime, i pojedinačno i u općoj udruženosti, upisano u velike i iznenadne sretne događaje u Europi potkraj godine 1989. i početkom 1990, sa svime što potom slijedi. Bio je to 'kairos' koji je i po sudu pape Ivana Pavla II. bio 'neočekivana iznenadnost' pa ih je teško protumačiti bez odnosa s darom Božje providnosti", rekao je nadbiskup povežavši događaje demokratizacije od Baltika do Jadrana s hrvatskom zbiljom i s pokojnim Predsjednikom. "U sve je te događaje dr. Franjo Tuđman unio svoje najbolje energije, darove uma i srca, duboku rodoljubnu i domoljubnu svijest, životno iskustvo i svoje veliko povijesno znanje te državničku odlučnost" rekao je nadbiskup naglasivši kako se početak predsjednikove državničke službe događao u "najtežim okolnostima," što će trebati uzimati "u obzir kod povijesnih prosudba njegova predsjedničkog služenja Hrvatskoj." "Za sve ono što je dobro učinio, on sam i sa svima nama, izražavamo mu ovdje svoju zahvalnost, a Bog svemoguć i

milosrdni neka mu bude nagrada. Ono što je u Božjim očima bilo manje vrijedno ili grešno, neka i njemu i nama oprost i milosrdni i dobrotivi Bog" rekao je predsjednik HBK te biblijskim riječima u ime Crkve izrekao molitvu. /.../

Podsjećajući na Papine riječi izrečene prošle godine u Splitu za svog drugog posjeta RH o tome kako su kršćani u nas danas "pozvani dati novo lice svojoj domovini" nadbiskup Bozanić je uputio završnu molitvu: "Bože, Oče naš! Hvala ti za ovih devet godina naše domovine Hrvatske. Hvala ti za sve dobro što je u svom životnom služenju svojoj domovini poklonio tvoj pokojni sluga Franjo. Oprosti i njemu i nama sve što smo u tom vremenu zanemarali ili loše učinili. Čuvaj nam Lijepu našu Domovinu i unapređuj je po svima nama danas, u nadolazećoj godini Velikog jubileja kršćanstva, i duboko u treće Isusovo tisućljeće. A sluzi svome Franji podaj svjetlost vječnu i radosti nebeske domovine. Amen."

Nadbiskup Bozanić, nakon svoje propovijedi, izmolio je molitve odrješenja nakon čega je tijelo pokojnog predsjednika Tuđmana položeno u grobnicu iza crkve Krista Kralja na zagrebačkome groblju Mirogoj. U sprovodnim obredima asistirala su dvojica hrvatskih metropolita splitsko-makarski **Ante Jurić** i riječko-senjski **Anton Tamarut**, a pogrebu su bili nazočni kardinal **Franjo Kuharić**, apostolski nuncij u RH nadbiskup **Giulio Einaudi**, svi hrvatski biskupi, te iz BiH banjolučki biskup **Franjo Komarica** i mostarsko-duvanjski biskup **Ratko Perić** i iz SR Jugoslavije kotorski biskup **Ilija Janjić**. /IKA/

Sarajevo

NOVA ZGRADA NUNCIJATURE

U petak 29. listopada **mons. Giovanni Battista Re**, zamjenik državnog tajnika Svete Stolice otvorio je zgradu nove nunciature u Sarajevu. Svečanost otvorenja bila je u novoj zgradi. Na ovom događaju sudjelovalo je mnoštvo državnih, vjerskih i društveno-političkih djelatnika BiH. Uvodni pozdrav svima okupljenima uputio je nuncij u BiH **mons. Leanza**. Mons. Leanza posebno se zahvalio prisutnome nadbiskupu Reu i podsjetio kako Papa posebno ima na srcu Bosnu i Hercegovinu i misli na njezinu sadašnjost i budućnost. Nadbiskup Re predao je nunciju Leanza bulu ustanovljenja apostolske nunciature u BiH te ujedno prenio najbolje želje Pape kardinalu **Puljiću** i cijeloj Crkvi u ovoj zemlji. Ujedno je nadbiskup Re rekao da će nunciatura, tj. kuća sv. Oca, biti uvijek otvorena svima.

Narednog dana, u subotu 30. listopada kardinal **Puljić** predvodio je misno slavlje u sarajevskoj bogosloviji na kojem su bili nuncij **Leanza** i nadbiskup **Re**. U nedjelju 31. listopada nadbiskup **Re** predvodio je svečanu svetu misu u sarajevskoj katedrali. /GK/

Zagreb

DESETA OBLJETNICA ISUSOVAČKOG FILOZOFSKOG FAKULTET

Filozofski fakultet Družbe Isusove na Jordanovcu u Zagrebu proslavio je 6. studenog desetu obljetnicu svoga osnutka. U sklopu proslave svečano je otvorena i blagoslovljena "Knjižnica Juraj Habdelić". Tom prilikom ujedno je otkrivena bista **Jurja Habdelića**. Na ovoj proslavi bili su nazočni najviši crkveni dostojanstvenici Zagrebačke nadbiskupije, kao i nuncij u Republici Hrvatskoj **mons. Giulio Einaudi**. Na svečanoj akademiji govorili su dekan fakulteta **dr. Ivan Koprek** i provincijal Hrvatske provincije Družbe Isusove **prof. dr. Ivan Macan**. U govorima je istaknuto kako "Knjižnica Juraj Habdelić" ima više od 100.000 svezaka. Svečani akademski čin završio je predavanjem **prof. dr. Nikole Stankovića** o temi "Vjera i razum - konzekvencije za filozofiju o Bogu". /IKA/

Indija i Gruzija

APOSTOLSKO PUTOVANJE PAPE IVANA PAVLA II.

Početak studenog Ivan Pavao II. bio je na svom 89. pastirskom putovanju u Indiji i Gruziji. Ovo višednevno Papino putovanje u ove dvije zemlje Istoka obilježeno je prvenstveno ekumenskim nastojanjem Svetog Oca da svojim primjerom i riječju pozove različite vjeroispovijesti na dijalog i prihvaćanje. Papa je za vrijeme svog boravka u Indiji doživljavao protivljenje veće skupine hindusa. Zato je u svom govoru u glavnom gradu Indije Papa naglasio da "ni jedna država, ni jedna skupina nema pravo kontrolirati ili nametati religijsku vjeroispovijest".

Papin boravak u Gruziji imao je duboko ekumensko obilježje jer se susreo sa pravoslavnim patrijarhom **Iljom II**. U zajedničkom priopćenju poslije njihovog drugog susreta ističe se poziv na mir u cijelom svijetu, a posebno na tom nemirnom području. U svom govoru Papa je podsjetio kako su se prije deset godina, poslije pada berlinskog zida u cijeloj Europi počele događati mnoge pozitivne promjene. Plod tih promjena je i osamostaljenje Gruzije. /IKA/

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

Atena

OPĆE ZASJEDANJE VIJEĆA EUROPSKIH BISKUPSKIH KONFERENCIJA

U grčkom glavnom gradu Ateni od 11. do 14. studenog održano je 29. opće zasjedanje vijeća europskih biskupskih konferencija. Na ovom zasjedanju bili su nazočni predsjednici svih biskupskih konferencija iz Europe. Glavna tema razgovora bila je rasprava o nedavno održanoj Sinodi za Europu. Ovim važnim skupom predsjedao je praški kardinal **Miloslav Vlk**. Delegacija predsjednika biskupskih konferencija posjetila je pravoslavnog nadbiskupa **Christodopulosa**.

Okupljeni biskupi su se zauzeli za mir na Kosovu, Čečeniji, Bosni i Hercegovini, te su ujedno pozvali da Europa ustraje na putu pomirenja i mirnog suživota. /IKA/

ZNAČAJNE OBLJETNICE INOZEMNE PASTVE

U Zagrebu u dvorani "Vijenac" 24. studenog svečano je obilježeno 30 godina ravnateljstva dušobrižništvom za Hrvate u inozemstvu **mons. Vladimira Stankovića**. Ujedno je obilježeno 30 godina od izdavanja dokumenta o seliteljima koji je objelodanila Sveta Stolica. Također je obilježeno 30 godina od osnivanja Vijeća biskupske konferencije za dušobrižništvo hrvatskih iseljenika. Nadbiskup **Bozanić** je zahvalio prelatu **Stankoviću** na njegovom mudrom i zauzetom radu kroz proteklih 30 godina. U više predavanja bilo je govora o brizi za Hrvate katolike u svijetu kroz proteklih 30 godina. Novi ravnatelj inozemne pastve je **dr. Pero Aračić**, dosadašnji profesor u Đakovu. /IKA/

Sućut u povodu smrti dr. Franje Tuđmana

VELEPOSLANSTVU REPUBLIKE HRVATSKE - BEOGRAD

Mi, Hrvati Vojvodine, okupljeni u Forumu hrvatskih institucija i organizacija: *Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" iz Subotice; Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini iz Subotice; Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice; Hrvatskog akademskog društva iz Subotice; Hrvatskog narodnog saveza iz Subotice; Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" iz Tavankuta; Kulturno-umjetničkog društva "Vladimir Nazor" iz Sombora; Hrvatskog kulturnog centra "Srijem" iz Srijemske Mitrovice; Uredništva katoličkog lista "Zvonik" iz Subotice; Uredništva časopisa za književnost, umjetnost i znanost "Klasje naših ravni" iz Subotice; Uredništva glasila DSHV "Glas ravnice" iz Subotice, Uredništva dvotjednika "Žig" iz Subotice; Hrvatske redakcije Radio Subotice; Udruge gospodarstvenika iz Subotice i Dobrotvorne udruge "Amor vincit" iz Subotice* sudjelujemo s Vama u boli hrvatskog naroda radi gubitka velikog čovjeka, političara i prijatelja **dr. Franje Tuđmana**, predsjednika Republike Hrvatske. Tek će povijest izreći, a Bog je već izrekao, svoj sud o velikom djelu ovoga državnika koji je obdario i zadužio cjelokupni hrvatski narod. Njegovo djelo je upisano u povijest i još važnije u srca generacija njegovih sunarodnjaka koji za njega, kao i mi izvan domovine, imamo samo jednu riječ - zahvalnost. Vama u Veleposlanstvu i svim Vašim suradnicima naša osobita sućut jer ste stalno u zajedništvu s nama dijeleći i naš hod kroz ovu povijest ovdje. Naša zahvalnost Vašem poslanju je i molba u ovom teškom času da još više budemo povezani upravo na spomen velikog Pokojnika i svjesni da smo na očuvanju hrvatskog identiteta pozvani raditi zajedno. Naša je obveza dosljedno živjeti svoje poslanje i zvanje kao ljudi i braća svjesni tko smo i gdje smo. Spomen će mu trajati u srcima i savjestima a ova sućut želi biti znak i naše povezanosti s Vama.

U Subotici, na dan Predsjednikove smrti, 11. prosinca 1999. godine

Predsjedavajući Foruma:
Lazo Vojnić Hajduk

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

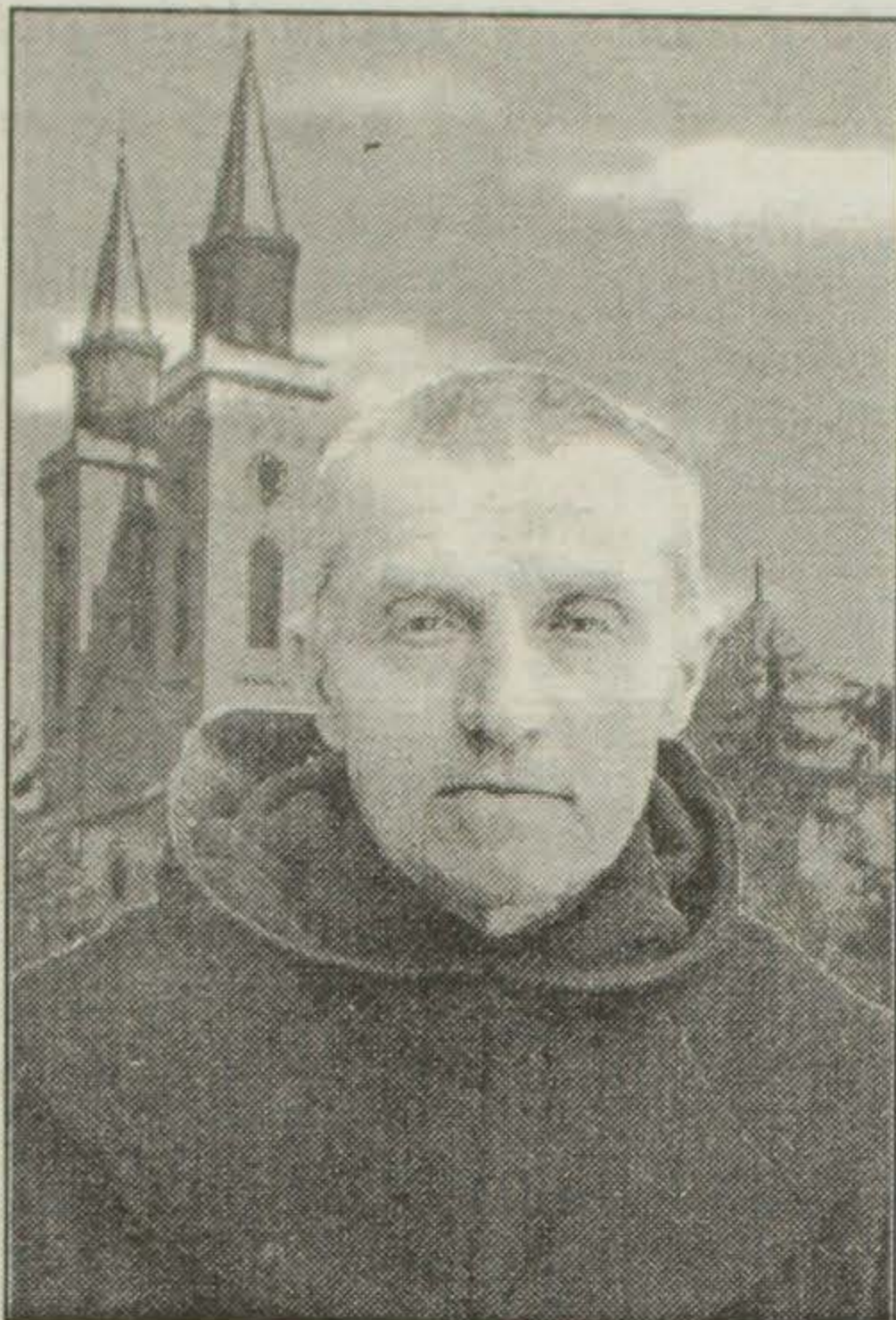
"Nas dvojica"

U jednom vlastoručnom zapisu o. Gerard otvara svoju dušu i govori nam o svom odnosu s Isusom. Zapis nosi naslov: "Nas dvojica". Evo teksta i kratkog komentara:

"Isuse moj! Što ću? Tebe ne poznajem, jer Te ne vidim. Ali to mi nije potrebno. Vjerujem da je Bog, Svemogući, dobar, milostivan. Vjerujem da si Ti Otkupitelj. Daj da Te štujem kao najvećeg Gospodara: kao Svemogući učini da ja ništa ne činim nego sve Ti; da ne kvarim Tvoje poslove. Kao milostivan, smiluj mi se, da uvidim stanje svoje duše. Dakle odgovori, kaži. (Isus): sreća što si glupav bio jer samo zato nisi sagriješio, grdobe na sebi i na drugom učinio! Što si za grijeh držao to si uvijek ispovjedio. Da nepristojnost nije bio grijeh, iz toga vidiš jer se nikad nisi od toga ispovijedao i u savjesti ipak miran bio. Što si za grijeh držao i ispovjedio to nije bio grijeh, jer nikad nisi ni pomislio da to Bogu nije milo. Jedanput si slagao u naglosti u maloj stvari ali i to nisi hotimično učinio ni s time Boga uvrijedio. Kada si iz cijeloga života ispovijed učinio u novicijatu, nisi se dobro izrazio, jer da si bolje i razgovitnije kazao da nikad nisi mislio na to što činiš da je grijeh, ne bi ti duhovni otac kazao smrtni grijeh nisi učinio, nego bi kazao da, budući da nisi znao što je grijeh, valjda baš ni mali grijeh nisi učinio. (Opaska: bio je tada u Grazu pa se po svojoj prilici ispovijedao na njemačkom jeziku.) Poslije mnogog razmatranja ne znaš ni jedan slučaj kazati, niti smiješ: 'Znam, ovo Bogu nije milo, ipak ću učiniti.' Dakle, kada ne znaš, nisi sagriješio. Predaj se meni i više ne želi drugo nego za mene disati. Za mene dišeš kad po mojoj volji živiš, sada i u sve vjekove. Diši, diši junački, do mučeničke smrti! 'Ego fr. Gerardus a s. Steph. R. Sic juro, sic affirmo, sic me Deus adjuvat. Somborini 2. IX. 1924.' Što na hrvatskom znači: 'Ja br. Gerard od sv. Stjepana Kralja zaklinjem se, tako tvrdim, tako me Bog pomogao u Somboru 2. IX. 1924. g.' Dodaje: 'In casu erroris esto misericors mihi peccatori.' To jest: 'U slučaju da se varam budi milosrdan meni grešniku.' Dodaje na kraju: 'Alaj je slatka tvoja milost! Isuse! Zašto rasipaš toliko milosti na me?' Prema sv. Tereziji, naše duše Zaručnik nikada ne odkrene oči od nas. A za sebe dodaje: 'Sve što je ugodno (nevino) drž za stube koje Bogu vode!' " (Duh. Vižbe, Nas dvojica, 17).

Ovaj zapis je slika stanja Gerardove duše. Kratki i neposredni komentar što dodajem obznanjuje nam da SB na temelju ispita svoje savjesti osjeća da ga Bog zove na potpuno predanje a koje se ima očitovati u vršenju volje Božje, koja sjedinjuje dušu s Bogom. Da ima "disati samo za Boga" i učiniti da mu duša bude jedino Kristova. U riječima: "Isuse, alaj je slatka Tvoja milost" daje nam naslutiti da on uživa kontemplativno iskustvo ljubavi koje uživa duša - zaručnica. Osjeća ugodnost iskustva ali, kao sin Ivana od Križa, ne želi se zadržati na uživanju iskustva nego želi da ugodnost milosti "budu stube" koje neposredno vode samoj Osobi zaručnika duše: Isusu. Osoba Isusova je jedino važna! Smisao ovog sažetog komentara potvrđuju mnogi osobni zapisi SB i druga svjedočanstva. Neka ovaj zapis i kratki komentar budu poticaj na razmišljanje svim štovateljima o. Gerarda u susretu s Isusom na Božić!

Ante Stantić

Urreduje: **LAZAR NOVAKOVIĆ**

Marino Giambattista (1569-1625) je talijanski pjesnik.

Izvrstan je stilist. Želja mu je bila zadiviti i iznenaditi čitatelje.

Glavno mu je djelo "ADONE". Za ovu priliku smo izabrali njegovu pjesmu u prijevodu T. Smerdela.

BOŽIĆNA NOĆ

Blažene li noći zbog koje svanuo je dan od kojeg vedrijega više nikad bilo nije, a noć tu je punu strahota i sjena tvojih obasjalo Sunce koje sjajnije od našeg sije.

Sretni ste, mađarčiću spori i ti blagi vole, jer sred skloništa siromašnoga Djetetu Bogu udove njegove gole toplinom daha grijete svoga.

Sretne vi ste suhe trave i livade puste, što dostojne ste tolike bile tajne: vidjeti kako cvijeće usred zime cvate.

Na koljenima pred Djetešcem božanskim pjevahu pastiri uz zvuk svirala trščanih, dok su iz hrasta i iz bora umjesto smole curili nektar i mana!

Marino Giambattista

Cecilija Miler

27. prosinca

Sveti Ivan apostol i evanđelist

(+ oko 117. godine)

- svetac ljubavi ● ribarov sin ● s bratom postao učenik ● svjedok preobraženja Gospodnjeg ●
- učenik iz Maslinskog vrta ● prošao cijeli Isusov križni put ● očevidac otkupiteljske smrti Isusove ●
- bio na pogrebu Isusovu ● prvi učenik koji je stigao do groba Uskrsloga ● koga je Marija za sina dobila ●
- Mariju za majku primio ● nesuđeni mučenik iz legende ● pet knjiga napisao ●

Na treći dan Božića, kad se sav svijet raduje rođenju Božjeg i Marijinog Sina, dok je sav svijet iznenađen dobrotivošću i čovjekoljubljem Spasitelja našega, Boga, i dok Crkva u svijetu vjeruje u Pavlovu riječ: "Očitovala se Ljubav Božja, spasiteljica svih ljudi", Crkva se okreće Apostolu Ivanu, koga je Isus posebno volio.

Otkrila se tako pakosna namjera pogana. Ivan je vino popio i nije mu naškodilo. Eto, zašto se na blagdan svetoga Ivana blagoslivlja vino. U nekim njemačkim krajevima se vinom blagoslovljenim na blagdan svetoga Ivana počaste zaručnici i bračni drugovi uz riječi: Pij od ljubavi svetoga Ivana!

... Ivan preljubljeni među apostoli preodabrani

Ivanov otac Zebedej je bio galilejski ribar. Mati mu se zvala Saloma. Isusovom pozivu se odazvao zajedno sa svojim bratom Jakovom Starijim. Sa svojim bratom Jakovom i sa svetim Petrom spadao je Ivan među trojicu učenika koji su Isusu bili najbliži. Njih trojica su iz neposredne blizine doživjeli Isusovo preobraženje na gori Tabor, ali i agoniju Isusovu u Maslinskom vrtu. Ivan je onaj Isusov učenik koji je i na Posljednjoj večeri sjedio najbliže Isusu. Jedini je Ivan pratio božanskog učitelja na križnome putu. Jedini je on od dvanaestorice bio svjedok Isusovoga umiranja i sprovoda. Vjerni prijatelj Isusov. Njemu je, svome ljubljenom učeniku, umirući Isus povjerio i svoju Majku. Do 50. godine Ivan je vjerojatno djelovao u svojoj domovini, poglavito u Jeruzalemu. Poslije apostolskoga sabora (50. g.) nastanio se u Efezu propovijedajući u Maloj Aziji. Za strahovlade cara Domicijana (81-96) bio je prognan na otok Patmos. Na Patmosu je napisao svoju prvu knjigu: *Otkrivenje*. Poslije careve smrti vratio se u Efez, gdje je napisao ostale svoje knjige: *Evanđelje* i *tri poslanice*. Umro je u dubokoj starosti za vladanja cara Trajana (98-117. godine).

Vrelo mu ulje ni otrovano vino nije naškodilo.

Ivanovo vino ljubavi ...

Veliku marljivost Ivanovu i njegove uspjehe uočio je i okrutni car Domicijan. Prema legendi, car je naredio da se Ivan doveze u Rim te da se udari na muke. Pretukli su ga. Na koncu su ga bacili u kotao s vrelin uljem. Ivan se prekrižio i blagoslovio kotao. Vrelo mu ulje, za čudo, nije naškodilo. Apostol Ivan je oduševljeno propovijedao nazočnome mnoštvu. To je cara vrlo rasrdilo. Zato je naredio da se Ivan protjera na otok Patmos. Tako se Ivan pridružio brojnim prognanim kršćanima koji su bili osuđeni na prisilni rad u rudniku. Rado je prihvatio i mučenje i prisilan rad. Sve za ljubav Isusovu. Pripovijeda se da je Ivan u Efezu uskrisio mrtvaca, da se na njegovu riječ srušio spomenik božice Dijane i još silna čudesa. Kad su mu pogani pružili čašu zatrovanog vina, u namjeri da ga otruju, Božji čovjek je blagoslovio vino. I opet se čudo dogodilo. Iz čaše izmilje guja.

Pisac četiri knjige Novoga zavjeta

Ivan je u to vrijeme bio već starac. Utjehu mu je pružio Duh Sveti. Duh mu je Sveti otkrio mnoge tajne o svijetu i Bogu, što je Ivan, po Božjem naređenju, i zapisao. Tako je nastala Ivanova Knjiga otkrivenja. Postoje potvrde iz drugog stoljeća da je sveti Ivan zaista napisao Knjigu otkrivenja. Smatra se da je Knjigu otkrivenja napisao oko 95. godine, za vrijeme žestokog progonstva kršćana. Neki čak misle da je knjiga nastala u vrijeme cara Nerona, još prije 70. godine. Knjiga otkrivenja je "velika epopeja kršćanske nade, slavodobitna pjesma progone Crkve" - čitamo u uvodu u *Otkrivenje Jeruzalemske Biblije*. Osim Knjige otkrivenja, nakon što se vratio u Efez, sveti Ivan je napisao evanđelje koje se sadržajem i porukom razlikuje od ostala tri. Ivan je oko 100. godine napisao prvu poslanicu da obrani vjeru Crkve u otajstvo božanskog utjelovljenja. Drugu je poslanicu napisao da vjernike podsjeti na Isusovu zapovijed ljubavi, te da ih upozori na zavođenje onih koji ne vjeruju u Isusovo utjelovljenje. Treću je svoju poslanicu uputio izvjesnom Gaju koji je pomagao putujuće misionare. Sveti Ivan je zaštitnik tiskara, knjigovezaca, pisaca, trgovaca sa slikama, gravera, litografa, kipara, knjižara, molera, bilježnika, staklara, vinogradara. Zaštitnik je od padavice, nogobolje, od otrovanja i opekotina. Zazivaju ga ljudi u opasnosti od tuče, mole njegov zagovor za plodnost njiva. Zaštitnik je prijateljstva.

U mjesecu prosincu slave imendan:

1. Natalija, Božena, 2. Blanka, Silvana, 3. Franjo, 4. Barbara, Bara, Ivan, Kristijan, 5. Dalmatin, Dalma, 6. Nikola, 7. Ambrozije, 8. Marija, Marina, Marijana, Ljiljana, 9. Valerija, Zdravka, 10. Judita, 11. Damir, 12. Ivana, 13. Lucija, Svjetlana, Jasna, 14. Ivan, 15. Zdravko, Valerijan, Darija, 16. Etela, Adela, Albina, 17. Lazar, Izak, Zrinka, 18. Gracijan, Dražen, 19. Vladimir, 21. Petar, 22. Časlav, Franciska, 23. Viktorija, Vita, Ivan, 24. Adam, Eva, 25. Božidar, Anastazija, Stana, Stanka, Natalija, 26. Stjepan, Stipan, Krunoslav, Krunoslava, Kruna, 27. Ivan, Janko, 28. Mladen, Nevena, Nevenka, 29. Toma, David, Davor, 30. Melanija, Trpimir, Tihomir, 31. Silvestar, Silvije, Goran.

Uređuje: Andrija Kopilović

PAVLOVE POSLANICE (6)

Poslanice Kološanima i Efežanima

I te dvije poslanice, slično kao Rim-Gal, vrlo su srodne po ujednačenosti stila i nauka. U oba spisa Pavao je prikazan kao zatočenik. Njihov je stil drukčiji i teologija razvijenija od 1 - 2 Kor, Gal i Rim, što upućuje na kasnije vrijeme nastanka i opravdava pitanje je li ih Pavao osobno bio diktirao ili napisao. S druge pak strane, Kol-Ef preuzimaju pavlovske teme i dalje ih samostalno razrađuju; ali nije riječ samo o običnim spisima Pavlovih "učenika" nego o teološki samostalnim autorima koji su dograđivali na misaonom bogatstvu glavnih Pavlovih poslanica. Pavao nije osnovao zajednicu u Kolosima, u dolini Likosa (Kol 1,4; 2,1). Poslanica Kološanima pretpostavlja među zajednicama toga područja neku kriznu situaciju (4,16), koje su korijeni kako u židovskim spekulacijama (2,16) tako i u helenističkoj filozofiji. Kološani su pridavali nebeskim silama, koje vladaju kosmosom, prekomjernu važnost, koja je potisnula u drugi plan Kristovo prvenstvo i dostojanstvo. Autor ne niječe mogućnost takva suparništva i ne sumnja u djelotvornost kozmičkih sila; čak ih uspoređuje s anđelima židovske predaje (usp. 2,15), ali samo zato da im dodijeli pravo mjesto u spasenijskom naumu: one su odigrale svoju ulogu posrednika i upravitelja Zakona i ta je zadaća sada dovršena. Krist, Kyrios, uspostavio je novi poredak i preuzeo u svoje ruke vlast nad svijetom. On je nebeskom proslavljenosti postavljen iznad kozmičkih sila i oduzeo im prijašnje ovlasti (2,15); on, koji je kao Sin, kao slika Očeva, još na temelju prvoga stvaranja vladao nad njima, sada konačno kao njihova glava vlada u novom stvorenju, u kojem je u sebi sažeo svu pleromu, tj. svu silu bivstvovanja, Božjeg i svijeta u Bogu (1,13-20). Kršćani su po svom sjedinjenju s Gospodinom i udioništvu na njegovoj punini (2,10) oslobođeni tih "elemenata svijeta" (2,8.20); sada ne smiju više zapasti pod njihovo tiranstvo obdržavanjem prevladanih i nedjelotvornih uredbi (2,16-23); oni su po krštenju sjedinjeni s Kristom umrlim i uskrslim (2,11-13), udovi su njegova Tijela i primaju svoj novi život samo od njega, životvorne Glave (2,19). Autoru je doduše na prvom mjestu stalo do kršćanskog spasenja, ali ga je sukob s protivnicima naveo da pobliže objasni i kozmički domet Kristova djela. Tako on u djelo spasenja uz čovječanstvo uključuje i sav svemir, čovjekov životni okoliš, isto tako na posredan način podložan vlasti jedinoga Gospodina. Iz toga proizlaze onda daljnja teološka obilježja poslanice: razradba teme o "tijelu Kristovu", koja u Pavla igra važnu ulogu u 1 Kor (12,12+), s novim naglaskom na Kristu kao Glavi; kozmička rasprostranjenost spasenijskog djela; šire obzorje u kojem se Krist sada promatra u svom nebeskom trijumfu, dok se Crkva izgrađuje u kolektivnoj sjedinjenosti i raste prema Njemu; i konačno, stavljen je jači naglasak na već ostvarenu eshatologiju (usp. Ef 2,6+).

Takozvana Poslanica Efežanima - podatak o primaocima u Ef 1,1 skrajnje je tekstualno-kritički nesiguran - obraća se širem krugu zajednica (u Maloj Aziji?) ili vjernicima općenito. Ef preuzima misaono bogatstvo i formulacije Kol i dalje ih samostalno razrađuje. I ovdje su istaknuta borbena nastojanja za ispravno shvaćanje kozmičkih sila (Ef 6,10-17), ali općenito pogled pisma počiva na otajstvu Crkve. Ona je Tijelo Kristovo, prošireno u beskraj novog svemira, "punina Onoga koji sve u svima ispunja" (1,23), oruđe objave mnogostruke mudrosti Božje za kozmičke sile (3,10).

U tom uzvišenom viđenju preuzete su teme iz Pavlovih

poslanica i uvrštene u sveobuhvatniju sintezu. Napose su nano-vo promišljeni problemi Poslanice Rimljanima, tog vrhunca i krune Pavlove misli. Tako ukratko prisjeća ne samo na grešnu prošlost čovječanstva i besplatnost spasenja po Kristu (2,1-10), nego iznova promišlja problem Židova i pogana, koji je Pavla toliko mučio (Rim 9 - 11). Ali sada se taj problem promatra u mirnom svjetlu eshatologije ostvarene u nebeskom Kristu: oba su naroda sada objedinjena i pomirena u novom čovjeku i zajedno su na putu k Ocu (Ef 2,11-22). To udioništvo pogana na Izraelovu spasenju u Kristu veliko je "otajstvo" (1,9; 3,3-6.9; 6,19; usp. Kol 1,27; 2,2; 4,3), pred kojim se autoru nameću nenadmašivi izričaji o beskrajnoj Božjoj mudrosti, koju on vidi ovdje na djelu (3,9s; usp. Kol 2,3), o nedokučivoj ljubavi Kristovoj, koja se tu objavljuje (Ef 3,18s), o posve nezasluženom izabranju po kojem je Pavao, najmanji od svih, postao služiteljem toga otajstva (3,2-8; usp. 1 Kor 15,9). Taj se spasenijski naum po vječnoj Božjoj odluci ostvario postupno (1,3-14); njegov su cilj Kristove zaruke s otkupljenim čovječanstvom, koje je Crkva (5,22-32).

Druga poslanica Solunjanima

2 Sol pokazuje upadljive literarne sličnosti s 1 Sol. Ustrojstvo obaju spisa gotovo je paralelno, a jezično se blago u natprosječnoj mjeri podudara. Stil je naprotiv posvema različit. Usporedna mjesta iz 1 Sol provlače se kroz sve dijelove 2 Sol, osim 2. poglavlja u kojemu je upravo sadržan pravi povod i cilj poslanice. Dok 1 Sol polazi od skorog Kristova povratka, na temelju kojega zahtijeva nužnost budnosti, 2 Sol tumači naprotiv da se Kristov povratak ne može dogoditi u neposrednoj budućnosti. Prije Dana Gospodnjega još se imaju dogoditi određeni predznaci (2,1-12), teško je reći koji. Autor očekuje "čovjeka bezakonja, sina propasti, protivnika", koji nastupa snagom sotonskom (2,3s. 9) na kraju vremena kao predstavnik protubožjih sila i djelovanja u svijetu. U onome "što ga zadržava da bi se pojavio" (2,6), neki su tumači naslućivali ondašnje Rimsko Carstvo, drugi naviještanje evanđelja, ali taj se problem ne može sa sigurnošću razjasniti. Tvrdnja da se sve to "ima" tako dogoditi odraz je vjere u Božji naum što upravlja poviješću. Ako se izuzme 2. pogl., poslanica djeluje vrlo uopćeno, kao da nije napisana nekoj Pavlu prisnoj zajednici. Nigdje se ne upućuje na neko prijašnje dopisivanje. Stoga su svi ti opažaji, a tako i stilističke razlike između 1 i 2 Sol te njihove stvarne paralele, dovele do nagađanja da je 2 Sol napisao neki kasniji kršćanin pod Pavlovim imenom i oslonjen na 1 Sol da bi u svojoj sredini ispravio krivo poimanje kršćanskog očekivanja svršetka vremena. Ali u tom pogledu, u znanstvenom istraživanju nije postignuta jednodušnost.

Ako je poslanicu i napisao Pavao, teško ju je svrstati u nama poznati tijek Apostolova djelovanja. U tom bi slučaju mnoga ponavljanja misli iz 1 Sol upućivala na to da su oba spisa nastala u donekle kratku razmaku, tako da bi se 2 Sol mogla smjestiti oko 51-52. g. Ali u tom je slučaju teško shvatiti zašto Pavao u 2 Sol svoje eshatološko očekivanje tako izričito ispravlja bez ikakva prisjećaja na 1 Sol. Ako je pak 2 Sol djelo nekog kasnijeg autora, nemamo nikakve odrednice za vrijeme i mjesto nastanka.

Trajna je važnost 2 Sol za Crkvu ponajprije u upornom upozoravanju na opasnost entuzijastičke izvansvjetske pobožnosti, u zahtjevu da se vjera dokazuje u zbiljskom životu, u borbi protiv u svijetu prisutnih i očitih sila zla.

/ nastavlja se/

/Usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA, KS,
Zagreb 1994, str. 1597-1598/

SVEĆENIŠTVO SVIH KOJI VJEROM I KRŠTENJEM URANJAJU U KRISTA

"Oni koji primaju krštenje bivaju preporodom i pomazanjem Duha Svetoga posvećeni za duhovni dom i sveto svećenstvo, da kao kršćani svim djelima prinose žrtve te naviještaju silna djela Onoga koji ih je iz tame pozvao u svoje divno svjetlo (usp. 1 Pt 2,4-10)." (LG br. 10)

Već smo prije istakli da Isus nije samoga sebe proglasio svećenikom, ali je on postupio svećenički prinošenjem žrtve svoga života i službom Riječi. One koji su išli za njim i one koji će kasnije na njegov poziv ići za njim, poziva da ga slijede, što više, da piju iz Učiteljeve čaše i da mu budu svjedoci po cijelom svijetu. Kako piše teolog Cipriani: "Time što Isus daje da svi ljudi budu dionici njegova sinovstva i kraljevskog mesijanstva, time on čini da svi ljudi budu s njime svećenici."

Koncilska konstitucija "Svjetlo naroda" uči da je Krist, Veliki Svećenik, novi Božji narod učinio kraljevstvom i svećenicima Bogu Ocu svome. Taj citat je uzet iz knjige Otkrivenja (1,6; 5,10; 20,6), u kojem se progonjeni kršćani nazivaju tri puta kraljevstvom i svećenicima. Progonjeni kršćani dobivaju udio na Kristovu poniženju, jer su proganjani, ali je sigurno njima zagarantirano da će s Kristom i kraljevati. Na temelju svoga sjedinjenja s Kristom svećenikom po krštenju mogu ispunjavati svećeničku službu. Stoga kršteni vjernici treba neprestano da postaju ono što jesu: "Pristupite k njemu, Kamenu živomu... pa se kao živo kamenje ugrađujte u duhovni Dom za sveto svećenstvo" (1 Pt 2,4-5).

Vjerom i krsnim pritjelovljenjem Kristu raspetom i uskrsnu-lom, kršćani su postali živo kamenje, u njih je prostrujao život uskrslog Krista. Kao živa zajednica vjernika treba da Bogu prino-se žrtvu hvale i pred ljudima naviještaju njegova spasonosna djela. Kršćani su zato kvalificirani i na to pozvani. Zanimljivo je ovdje primijetiti da se u istom odlomku 1 Petrove poslanice go-vori da vjernici **treba da postanu "sveto svećenstvo"** (r. 5) i da jesu "**kraljevsko svećenstvo**" (r. 9). Slično čitamo i u dva teksta iz Otkrivenja da je Jaganjac svoje vjerne sljedbenike učinio "**kraljevstvom i svećenicima**" (1,6; 5,10), i drugi tekst, da će mučenici koji su do kraja ustrajali uz Jaganjca "**biti svećenici Božji i Kristovi**" (20,6). Ovdje se ističe dinamička napetost između **dobivenog** i još **nepotpunog**, između **darovanog** i **zadanog** svećenštva svih vjernika.

Kršćani su, dakle, "kraljevsko svećenstvo". To dolazi od toga što je Krist Gospodin Kralj i Svećenik, onaj koji ljudima donosi Božje milosrđe i blagotvornu Božju vladavinu nad ljudima. Krist Gospodin nije tiranin, niti uzurpator vlasti, nego kralj koji je došao drugima služiti. Njegovi sljedbenici dobivaju udio na nje-govu kraljevskom i svećeničkom poslanju. Ako su kraljevsko svećenstvo, ne žele **gospodariti svijetom**, nego **činiti Boga prisutnim u svijetu**. Svećenštvo i kraljevstvo ujedinjeni su ele-menti u služenju Bogu.

Isusovi vjernici postaju sveto svećenstvo krsnim prepo-rodnom i "pomazanjem Duha". Tu se misli na tri poglavita sakra-menta kršćanske inicijacije: **krštenje, potvrda i euharistija**. Vjernici žive usred promjenljivih povijesnih prilika, među kojima se šalju krivi učitelji. No oni imaju "**Pomazanje od Svetoga i**

znanje" (1 Iv 2,20), po kojemu mogu razlikovati pravu od krive nauke. To pomazanje u njima ostaje kao trajni kriterij prosuđi-vanja i vladanja. Riječ "**Pomazanje**" je starozavjetni izraz za primanje Duha Božjega, a "**Sveti**" je Krist koji svojim šalje Duha da ih neprestano uvodi u njegovu istinu.

To su novozavjetni temelji općeg svećenštva svih vjernika, koje je Koncil preuzeo i razradio. Rekli smo da su pojedini kon-cilski oci bili mišljenja da se o tome i na takav način ne treba govoriti, jer da bi se isticanjem svećenštva vjernika moglo za-sjeniti prezbiterijalno svećenštvo. Međutim, većina koncilskih otaca je bila za to da se još dublje razradi i da to bude novi doprinos ekumenizmu.

U tom smislu piše belgijski biskup De Smedt: "Svi koji se bave ekumenizmom s radošću će ustanoviti da Dogmatska Konstitucija o Crkvi *Lumen gentium*, posvećuje znatnu pažnju općem svećenstvu vjernika. Ono što o tome kaže promulgirani tekst sa zadovoljstvom će čitati kršćani nekatolici. A unutar same Katoličke Crkve taj dio Konstitucije pridonijet će u velikoj mjeri uspostavljanju uži-ih veza između klera i laika te produblji-vanju svijesti o ulozi laika u Crkvi. Ta posljednja točka osobito zahtijeva solidnu i prilagođenu nauku, jer se to predugo zane-marivalo, bez sumnje kao reakcija na napade protestantizma protiv klera."

Mato Miloš, OCD

Betlehem

EKUMENSKA MOLITVA NA POČETKU JUBILARNE GODINE

Mali trg ispred bazilike Isusova Rođenja u Betlehemu bio je u subotu navečer 4. prosinca posve ispunjen mnoštvom vjernika kršćana koji su došli na ekumensku molitvu na početku proslave Velikog jubileja. Prvi put u višestoljetnoj povijesti zajedno su se okupili na molitvu svih 12 najviših poglavara kršćanskih zajednica koje žive u Jeruzalemu. Bilo je dirljivo kako je grčko-pravoslavni patrijarh došao na molitvu u bolesničkim kolicima jer nije želio propustiti ovu jedinstvenu priliku. Svi predstavnici kršćanskih zajednica koje žive u Jeruzalemu dogovorili su se da se više neće vraćati na povijesne razlike i pogreške kojih je bilo, nego će se truditi u budućnosti svjedočiti da su ljubljena djeca Božja. Time se ne žele prikrivati povijesne pogreške, nego se želi graditi bolja i sretnija budućnost. Ovaj značajan molitveni susret podržali su najviši poglavari Katoličke, Pravoslavne i Anglikanske Crkve. /IKA/

BOGOSLOVNE KREPOSTI

Evo nas opet skupa u zajedničkom druženju s Katekizmom Katoličke Crkve.

Razmišljanja kroz koja nas Katekizam dalje vodi vezana su uz bogoslovne kreposti - vjeru, ufanje (nadu) i ljubav. Već smo vidjeli da su kreposti ili vrline postojano i čvrsto raspoloženje činiti dobro. Čovjek, istina, može učiniti puno dobra na svom životnom putu do vječnosti, ali sve te ljudske kreposti proizilaze iz vjere, nade i ljubavi, koje prilagođuju moći čovjeka da može imati udjela u božanskoj naravi. Bogoslovne se kreposti izravno odnose na Boga. One potiču kršćane da žive u vezi s Presvetim Trojstvom. Bog ih ulijeva u duše vjernika da ih osposobi da djeluju kao njegova djeca i zasluže vječni život.

Usmjerimo svoja razmišljanja na svaku pojedinu bogoslovnu krepost. Na to nas i Katekizam poziva.

Vjera

Vjera je bogoslovna krepost po kojoj vjerujemo u Boga i sve što je On rekao i objavio i što nam sveta Crkva predlaže vjerovati. Čovjek se Bogu potpuno slobodno može predati samo kroz vjeru. Zato vjernik nastoji upoznati i vršiti volju Božju. "Pravednik će od vjere živjeti" (Rim 1,17).

Dar vjere ostaje u onome tko nije sagriješio protiv nje. No, "vjera je bez djela mrtva" (Jak 2,26). Nije dovoljno samo vjerovati da bismo se spasili. Tu svoju vjeru moramo i prakticirati, sprovesti u djelo, pokazati je konkretnu kroz vidljiva djela. Ako vjera nije popraćena nadom i ljubavlju, vjernik ne može biti sjedinjen potpuno s Kristom i ne može činiti ga živim udom njegova Tijela. Onaj tko se želi smatrati Kristovim učenikom (kršćaninom) dužan je ne samo čuvati vjeru i od nje živjeti, nego i ispovijedati je, za nju otvoreno svjedočiti i širiti je. Trebamo svi biti pripravnici priznavati Krista pred ljudima i slijediti ga na putu križa za vrijeme progona. Služenje i svjedočenje vjere nužni su za spasenje. Odakle to Katekizam zna? Krist je to rekao: "Tko god se prizna mojim pred ljudima, priznat ću se i ja njegovim pred Ocem, koji je na nebesima. A tko se odreče mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred svojim Ocem, koji je na nebesima" (Mt 10,32-33). Prihvatimo ozbiljno te Kristove riječi!

Ufanje

Ufanje ili nada je bogoslovna krepost po kojoj čeznemo za nebeskim kraljevstvom i vječnim životom kao za svojom srećom, stavljajući svoje pouzdanje u Kristova obećanja i ne oslanjajući se na svoje sile, nego na pomoć milosti Duha Svetoga. "Držimo nepokolebljivim ispovijedanje naše nade, jer je vjeran Onaj koji je obećao" (Heb 10,23). Duh Sveti je bogato izliven "na nas po Isusu Kristu, Spasitelju našem, da opravdani njegovom milošću budemo, po nadi, baštinici života vječnoga" (Tit 3,6-7). Krepost nade odgovara čežnji za srećom što ju je Bog stavio u srce svakog čovjeka. Ona obuhvaća očekivanja što ih nadahnjuju ljudske djelatnosti. Ufanje čuva od malodušja i podržava u svim časovima napuštenosti, širi srce u iščekivanju vječnog blaženstva. Polet nade čuva i od sebičnosti i vodi k radosti ljubavi. Katekizam podsjeća na uzor i početak naše nade - na Abrahamovu nadu, koji je u Izaku bio obasut Božjim obećanjima i očišćen žrtvenim iskušenjima. "U nadi protiv svake nade Abraham je povjerovao i postao ocem naroda mnogih" (Rim 4,18). Kršćanska se nada dalje razvija - veli Katekizam - od početka Isusova propovijedanja, u navještaju blaženstva. Blaženstva uzdižu našu nadu prema nebu kao prema novoj

obećanoj zemlji, zacrtavajući joj put kroz kušnje koje čekaju Isusove učenike. No, po zaslugama Isusa Krista i njegove muke Bog nas čuva u "nadi koja ne razočarava" (Rim 5,5). Možemo se, dakle, nadati nebeskoj slavi što ju je Bog obećao onima koji ga ljube i vrše njegovu volju. U svakoj prilici, svatko se treba nadati da će, uz Božju milost, ustrajati do kraja i da će postići nebesku radost kao vječnu Božju nagradu za dobra djela izvršena s Kristovom milošću. U nadi Crkva moli "da se svi ljudi spase" (1 Tim 2,4).

Ljubav

Ljubav je bogoslovna krepost kojom Boga ljubimo iznad svega radi njega samoga, a svoga bližnjega kao sebe same iz ljubavi prema Bogu. Ljubav je Isus proglasio novom zapovijedi (vidi Iv 13,34). Ljubeći svoje "do kraja" (Iv 13,1), on očituje ljubav koju prima od Oca. Ljubeći jedni druge, učenici nasljeđuju Isusovu ljubav što je i oni sami primaju. Zato Isus kaže: "Kao što je Otac ljubio mene, tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi" (Iv 15,9). I još: "Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio" (Iv 15,12). Katekizam nas, nadalje, podsjeća na novost Kristove zapovijedi ljubavi. Zapovijed ljubavi bila je prisutna i u vremena prije Krista. Koja je onda novost koju Krist donosi? Novost je u tome što je Krist zapovjedio da svoju ljubav dijelimo ne samo dragima, nego i svojim neprijateljima (vidi Mt 5,44). Lako je ljubiti one koji nam čine dobro, ali ljubeći one koji nam čine zlo približavamo se Bogu i postajemo dionici Njegove ljubavi. Apostol Pavao tvrdi da smo bez ljubavi ništa (usp. 1 Kor 13,1-4). Ljubav je veća od svih kreposti. Ona oživljava i nadahnjuje vježbanje u svim krepostima. Sveti je Bazilije Veliki o ljubavi napisao, a donosi nam ga i Katekizam:

"Ili se udaljujemo od zla iz straha od kazne i osjećamo se kao rob, ili dopuštamo da nas privuče nagrada i slični smo najamnicima; ili smo poslušni zbog dobra u njemu samome i iz ljubavi prema onome koji zapovijeda da slušamo (...) tada se osjećamo kao djeca."

Ljubav ima i svoje plodove. To su radost, mir i milosrđe. Ona zahtijeva velikodušnost i bratsku opomenu.

Darovi i plodovi Duha Svetoga

Sedam je darova Duha Svetoga darovanih kršćanima: mudrost, razum, savjet, jakost, znanje, pobožnost i strah Božji. Zašto su nam ti darovi darovani? To su trajna raspoloženja koja čovjeka čine poslušnim poticajima Duha Svetoga. Ovi darovi Duha Svetoga upotpunjuju i vode k savršenstvu kreposti onih koji ih primaju. Oni čine vjernike poslušnima da se spremno pokoravaju božanskim nadahnućima.

Plodovi Duha su savršenosti što ih Duh Sveti izvodi u nama kao prvine vječne slave. Crkvena predaja nabraja ih dvanaest: "ljubav, radost, mir, strpljivost, velikodušnost, uslužnost, dobrota, krotkost, vjernost, blagost, uzdržljivost, čistoća" (Gal 5,22-23).

(Prema Katekizmu Katoličke Crkve, br. 1812-1845)

Marinko Stantić

KATEKIZAM
KATOLIČKE
CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

KRUGOVI DIJALOGA SPASENJA

(Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 45)

Ovim završavamo tumačenje apostolskog pisma Ivana Pavla II. "Nadolaskom Trećeg tisućljeća". Kao što vidite, bilo je tu u 45 nastavaka. U ovom razmišljanju nam preostaju još završne misli što ih sadržavaju točke 56-59.

Kada smo započeli tumačenje ovog značajnog Papinog dokumenta nismo ni slutili da će posljednji nastavak biti upravo pred početak Velikog jubileja. Crkva je kao gorušičino zrno posijano u Kristu prije 2000 godina. Ona raste i postala je veliko stablo koje sada već pokriva čitavo čovječanstvo. Sabor kaže: "Svi su, dakle, ljudi pozvani na ovo katoličko jedinstvo Božjega Naroda, ... kojemu na razne načine pripadaju, ili su uključeni bilo kao vjernici, bilo kao drugi koji vjeruju u Krista, bilo napokon uopće svi ljudi milošću Božjom pozvani na spasenje." Pavao VI. je u nauci o Crkvi govorio o dijalogu spasenja ističući razne "krugove". U svjetlu takve teologije može se razumjeti usporedba o kvascu. Crkva ima ulogu kvasca za cijelo čovječanstvo makar je svjesna da nikada neće cijelo čovječanstvo biti Crkva. No, i uloga kvasca nije da cijelo tijesto pretvori u kvasac nego da svojom snagom oplemeni tijesto te se pretvori u hranljivi kruh za hranu svijeta. Ne može se nikada odreći svoje želje: navijestiti i svjedočiti istinu. Na kraju ovog dokumenta Papa konačno, zahvalan Bogu za povijest Crkve, prelistava u sjećanju kako je evanđeoski kvasac evanđeoski rastao i učinio da raste ovo stablo čovječanstva. Tu točku donosimo u cijelosti.

"I zato se, od apostolskih vremena, bez prekida nastavlja poslanje Crkve unutar opće ljudske obitelji. Prva se evangelizacija odnosila prije svega na Mediteransku regiju. U tijeku prvog tisućljeća, polazeći iz Rima i Carigrada, misije su donijele kršćanstvo na čitav europski kontinent. Istovremeno, misije su krenule prema srcu Azije, do Indije i Kine. Kraj XV. stoljeća, zajedno s otkrićem Amerike, označio je početak evangelizacije na tom velikom kontinentu, na jugu i sjeveru. U isto vrijeme, dok su sub-saharske obale Afrike primale svjetlo Kristovo, sv. Franjo Ksaverski, zaštitnik misija, dopirao je do granica Japana. Na prijelazu između XVIII. i XIX. stoljeća, jedan laik, Andrija Kim, donio je kršćanstvo u Koreju; u to isto vrijeme evanđeoski je navještaj dopirao do Indokineskog poluotoka, kao i u Australiju i otoke Pacifika. Devetnaesto stoljeće zabilježilo je veliku misionarsku aktivnost među narodima Afrike. Sva su ta djela donijela plodove koji do danas traju. Drugi vatikanski koncil o tome govori u dekretu *Ad Gentes*, o misionarskoj djelatnosti. Nakon Koncila pitanje misija obrađivano je u enciklici *Redemptoris missio*, a odnosi se na probleme misija u ovom posljednjem dijelu našega stoljeća. Crkva će i u budućnosti nastaviti biti misijska: misionarstvo je ustvari dio njezine naravi. Padom velikih protukršćanskih sistema na europskom kontinentu, nacizma i zatim komunizma, postavlja se hitan zadatak, da se ponovno ljudima i ženama Europe ponudi osloboditeljska poruka Evanđelja. Osim toga, kako se tvrdi u enciklici *Redemptoris missio*, u svijetu se ponavlja stanje Areopaga iz Atene, gdje je govorio sv. Pavao. Danas postoje mnogi 'areopagi' i prilično različiti: to su široka polja suvremene civilizacije i kulture, politike i ekonomije. Što se Zapad više odvaja od svojih kršćanskih korijena, to više postaje misijski teren, u obliku raznih 'areopaga'."

I na kraju treba posvijestiti svima nama da budućnost Crkve pripada mladoj generaciji, koja će, rođena u ovom stoljeću, biti zrela u budućem, prvom u novom tisućljeću. Stoga Krist očekuje mlade.

I konačno, Sveti Otac sav ovaj Jubilej postavlja u ruke onoj koja je Majka Otkupiteljeva i majka svih nas ljudi, Djevica iz Nazareta. Jedna je poruka, jedna molba cijelog ovog dokumenta: otvoriti srca sugestijama Duha Svetoga koji neće prestati pokretati duše za obnovu vjere kao i velikodušnom sudjelovanju u jubilejskom događanju.

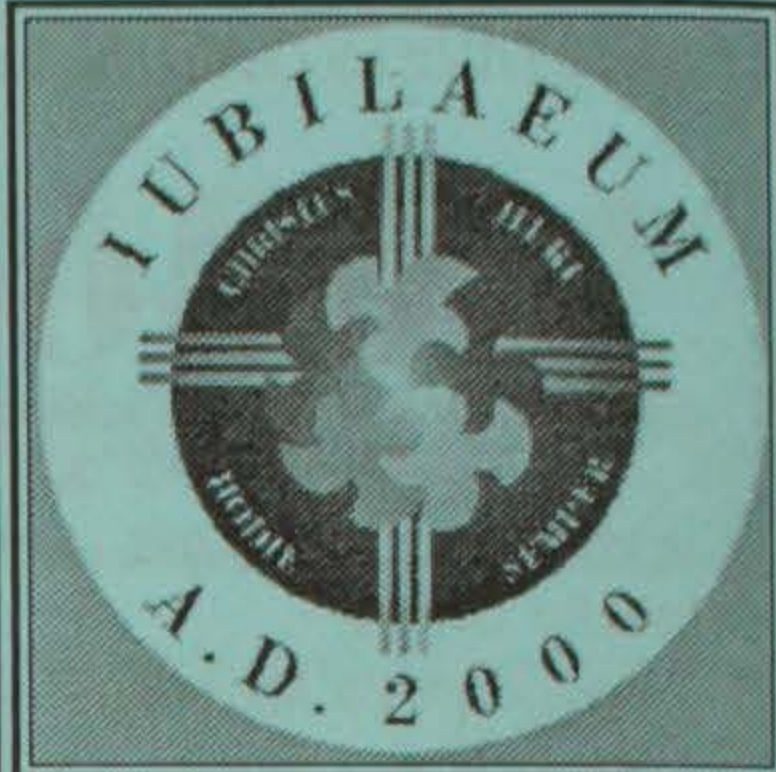
Jubilej započinje, neka je po volji Božjoj u snazi milosti Oca, Sina i Duha Svetoga!

M. V.

KATOLIČKA CRKVA

U PRIPRAVI

ZA VELIKI JUBILEJ

Vatikan

PAPIN RADNI KALENDAR

Papi Ivanu Pavlu II. osobito je stalo da se što svečanije i znakovitije obilježi Veliki jubilej 2000. Tako je on u svoj radni kalendar unio mnoge novosti. Veliki broj predviđenih aktivnosti svjedoči o njegovu neumornu duhu.

Papa je bio nazočan kod otvaranja obnovljenje Sikstinske kapele. Restauracija ove poznate kapele trajala je dvadesetak godina. Na Badnji dan prije sv. mise ponoćke Papa će simbolično otvoriti vrata bazilike sv. Petra. Poslije stoljetne prakse da Papa otvara jubilarne vrata čekićem, sadašnji Papa to će učiniti posve prirodnim putem: rukom. Na Božić Papa će otvoriti vrata Lateranske bazilike sv. Ivana. Istoga dana Papa će u podne imati blagoslov "Gradu i svijetu". Uoči nastupanja 2000. godine Papa će se obratiti mladima okupljenima na Trgu sv. Petra koji će tamo čekati Novu godinu. Papina molitva i govor su predviđeni točno u ponoć. Na prvi dan Nove godine Papa će ponovno podijeliti svoj blagoslov "Gradu i svijetu". Istoga dana Papa će otvoriti vrata bazilike Svete Marije Velike. U nedjelju 2. siječnja Papa će otvoriti vrata četvrte Rimske bazilike sv. Pavla. Papa će na Bogojavljenje zarediti više novoimenovanih biskupa. U nedjelju Isusova krštenja Papa će krstiti više djece. /IKA/

SJEDNICA ODBORA HBK ZA VELIKI JUBILEJ 2000. GODINE

Sjednica Odbora Hrvatske biskupske konferencije za Veliki jubilej 2000. godine održana je 16. studenoga u prostorijama Tajništva HBK u Zagrebu, priopćilo je Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije. Predsjednik Odbora varaždinski biskup Marko Culej dogovorio je s nazočnim predstavnicima svih biskupija u Hrvatskoj glavne naglaske Velikojubilejskog slavlja.

Uskoro iz tiska izlazi prijevod dviju prigodnih knjiga liturgijsko-homiletskog sadržaja, a tiskat će se također brošura namijenjena obiteljima s kratkim opisom svih važnijih sadržaja i znakova Jubileja. Otvaranje Jubilarne godine u hrvatskim biskupijama održat će se u katedralama na Božić predvečer. Određene su također crkve i svetišta u kojima vjernici, uz propisane uvjete, postižu jubilejski oprost. Jedini nacionalni skup u tijeku 2000. godine bit će Susret katoličke mladeži koji će se održati 29. travnja u Rijeci. U svim biskupijama održat će se u tijeku 2000. godine Euharistijski kongresi prema dogovorenim datumima: za Zagrebačku nadbiskupiju 1. listopada u Zagrebu, Splitsko-makarsku nadbiskupiju 22. listopada u Vepricu, Riječko-senjsku nadbiskupiju 24. rujna u Rijeci, Zadarsku nadbiskupiju 23. rujna u Zadru, Đakovačku i srijemsku biskupiju 20. svibnja u Osijeku, Varaždinsku biskupiju 14. svibnja u Ludbregu, Požešku biskupiju 24. rujna u Voćiu, Križevačku eparhiju 12. lipnja u Križevcima, Šibensku biskupiju 15. listopada u Šibeniku, Dubrovačku biskupiju 8. listopada u Dubrovniku, Hvarsko-bračko-višku biskupiju 1. listopada u Hvaru, Porečko-pulsku biskupiju 15. listopada u Puli i Krčku biskupiju 1. listopada u Krku.

Taj Odbor pri HBK djeluje već četiri godine, pripremajući nacionalne i biskupijske programe za duhovno-pastoralna slavlja Velikog jubileja 2000. godine. /IKA/

Uređuju: Markan Lopar i Vladimir Sedlak

U IŠČEKIVANJU BOŽIĆA

Nakon kratkog odmora za blagdan Svih Svetih vratili smo se u sjemenište gdje smo nastavili s našim uobičajenim djelatnostima, koje su lijepe, ali ponekad nisu nimalo lake. Najneprijatnije nas je iznenadila preuranjena zima. Snijeg je također rano pao. Za neke od nas, koji su došli iz krajeva gdje se snijeg ne može vidjeti, kao na primjer sa mora, ovo je bio pravi doživljaj - odmah smo iskoristili priliku i napravili Snješka. Ovo je bila prilika za relaksaciju među mnogobrojnim obavezama i svakodnevnim događajima koji predstoje i u koje smo se uključili.

Adventska večer

U nedjelju 28. studenog bila je prva nedjelja adventa, a samim tim i početak nove crkvene liturgijske godine i ujedno bliža priprava za jubilarnu godinu. Ustavljen nam je običaj da subotama uoči adventskih nedjelja održavamo adventsku večer, pa smo tako prvu adventsku večer održali uveče 27. studenog u prostoriji naše sjemenišne kapelice, kada smo upalili prvu svijeću na vijencu. I za svaku narednu nedjelju smo uoči te nedjelje imali adventsku večer i palili uvijek po jednu novu svijeću. Nadamo se da će i u našim dušama biti dovoljno svjetla za Božjeg Sina, čiji ćemo dolazak uskoro proslaviti.

Devetnica Prečistom Srcu Marijinu

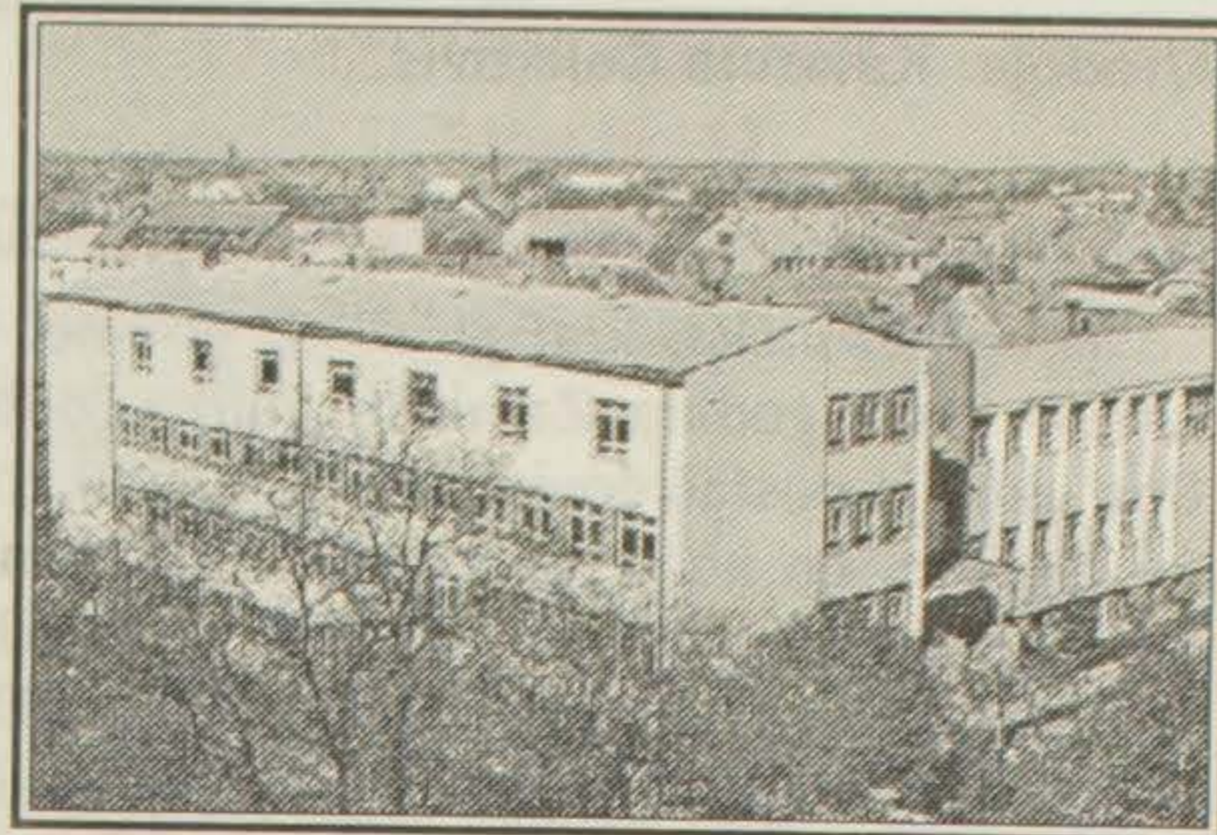
Prastari je običaj Subotičana da se prije blagdana Bezgrešnog začeca održava devetnica Prečistom Srcu Marijinu. Ovu pobožnost, koja traje od 29. studenog do 8. prosinca, pohađali smo svaku večer ili u katedrali, gdje je bila na hrvatskom jeziku, ili kod franjevac, gdje je bila na mađarskom jeziku.

Veleposlanik Republike Mađarske u sjemeništu

Veleposlanik Republike Mađarske dr. János Tóth 30. studenog bio je u službenom posjetu subotičkom biskupu dr. Ivanu Péntzesu. Nakon službenog razgovora i susreta s biskupom veleposlanik je posjetio sjemenište i gimnaziju Paulinum. Tom prilikom priredili smo našem gostu kratki program. U ime sjemeništa i škole visokog gosta je pozdravio rektor Zavoda msgr. Josip Mioč, zatim su govorili sjemeništarci, recitali su pjesme i izveli nekoliko glazbenih točaka. Gospodin veleposlanik nas je u svom govoru poticao na marljivi rad a svoju podršku je pokazao time što nam je već poklonio mnoge knjige i školska sredstva.

Nikolinje

Uoči blagdana sv. Nikole, 5. XII. u sjemeništu je bila tradicionalna priredba poznata pod nazivom Nikolinje. Kao i svake godine, na ovoj priredbi sjemeništarci su na šaljiv način predstavili svoj život u sjemeništu. Bilo je šala na račun poglavara, profesora, nekih učenika i svih onih koji su na neki način vezani za naš sjemenišni život. Na kraju svečanosti došao je sv. Nikola i podijelio darove sjemeništarcima koji su se svojom duhovnošću, radom, marljivošću i zalaganjem istakli na raznim poljima sjemenišnog života.

HTIO BIH

Htio bih, Bože, vječno tvoj biti,
Bezbrizno sanjati u svetom krilu tvom.
Tebe ljubiti i tebi jedinom služiti,
Ljubiti te srcem, a i dušom svom.

Htio bih se, Bože, sinom tvojim zvati,
Držati te zauvijek, vječno Ocem svojim.
S Marijom, majkom svih nas, prijateljevati
I s Kraljem pravde i mira, Isusom tvojim.

Htio bih te, Bože, ljubiti više od svih,
Klečati pred tvojim likom sam.
Brisati lice tvom umornom Sinu,
Samo tebe ljubiti, to ja jedino znam.

Htio bih, Bože, druge do tebe dovesti,
Pokazati im Istinu, Život, Ljepotu.
Htio bih da ti svi vjeruju kao i ja,
Da idu putem ljubavi u cijelom svom životu.

Ivan Blažević

Svim našim čitateljima,
kao i onima koji se posebno interesiraju za naš rad i život,
želimo blagoslovljeno Isusovo porođenje,
koji je naša Radost i Veselje, jer nas je otkupio
i svojim otkupljenjem otvorio vrata vječnog raja.
Želimo da jubilarna, 2000. godina bude svima
sretna, uspješna i veseljem ispunjena godina!

BOŽIĆ

Na ovaj dan cijeli kršćanski svijet slavi rođenje Isusa Krista. To se dogodilo prije dvije tisuće godina u Betlehemu. To je uistinu bio velik dan.

Isus se rodio u maloj štalici. Čovjeku je nerazumljivo da bi se Bog toliko ponizio iz ljubavi prema nama. Njegovim rođenjem započinje Novi zavjet. Kad gledamo to malo dijete kako leži na oštroj slami, mi ustvari vidimo početak njegove muke. Isus nije došao na svijet naočigled svijeta, nego sasvim neznačajno. No Isusovo rođenje razglasili su anđeli i neobična zvijezda. Radost Josipa i Marije te je noći bila neizmjerljiva. Bilo je ljudi koji su prepoznali u Isusu Božjeg Sina i smjerno mu se poklonili - pastiri i mudraci, ali bilo je i onih zbog kojih je Isus morao još kao dijete ići u prognanstvo u Egipat. Budimo radije kao oni prvi. Nemojmo ga prognati iz naših života zaslijepljeni izvanjskim stvarima.

Marijan Ostrogonjac

Uređuje: Katarina Čeliković

Šoo nas na početku kraja!

Dragi Zvončići, kraj je 1999. godine. Počinje JUBILARNA 2000. godina. Zamislite koliko godina ima naš Bog - koji je postao čovjekom prije 2000 godina!

Srećom, on ne izgleda tako star, zar ne? Uvijek nam je jednako privlačan, naročito kada stiže BOŽIĆ!

Sad smo već spremni za njegovo ROĐENJE. Preostaje još da očistimo svoje srce, a onda i naše domove i on se može roditi. I to po koji put?

Godina koja je prošla ostat će nam po nečemu u pamćenju, a svakako imamo i želje za novu, 2000. godinu. Odgovorite mi na dva pitanja i pošaljite ih da vidimo kakve su vam želje.

Ja vam od srca želim da ovaj Božić proslavite u zdravlju, s vašima najdražima - znate tko je to.

Vaša Zvončica

ZVONČIĆI NA MISI

Prema evanđeljima pratimo zbivanja koja su se desila prije 2000 godina:

19. 12. - 4. nedj. došašća

Lk 1,26-38

Navještenje Isusova rođenja

25. 12. - BOŽIĆ

Lk 2,1-14

Isusovo rođenje

26. 12. - SVETA OBITELJ

Lk 2,22-40

Obrezanje i prikazanje u Hramu

2. 01. 2000. - 2. nedj. po Božiću

Iv 1,1-18

U početku bijaše Riječ...

9. 01. 2000. - KRŠTENJE ISUSOVO

Mk 1,7-11

Ivan Krstitelj krsti vodom Isusa u rijeci Jordan

Marijana Mijić, VI. r.
Sombor

JUBILARNA 2000. GODINA JE:

- GODINA PRESVETOG TROJSTVA
- GODINA EUHARISTIJE
- GODINA VELIKOG JUBILEJA

MINISTRANTI OD DJETINJSTVA

U crkvi sv. Lovre u Sonti odziv mladih ministranata je vrlo velik i godinama to tako traje. Među desetak najredovnijih svakako su brat i sestra - Marko i Ivana Vidaković. Oni ministriraju od svojeg djetinjstva a i sada im nije teško iako Ivana ide već u peti a Marko u sedmi razred osnovne škole "Ivan Goran Kovačić" u Sonti. Za jutarnju misu (zornicu) koja se u Sonti sada održava u 7 sati, ustaju svaki dan na vrijeme, a potom stignu i u školu gdje su vrlo dobri učenici.

- Nije nam teško i rado ministriramo, pogotovo običnim, radnim danima kada baš nema ministranata kao kad je nedilja i svetac, rekoše nam oboje u glas, s dječjim, radosnim osmijehom na usnama.

Ministrirati im ne priječe ni roditelji, ni nastavnici u školi - dapače i njih par katolika redovito dolaze na misu.

Josip Brdarić

Malo se šalimo

NATPIS

Jedna gospođa sva užasnuta čita ovaj natpis u mesarevu izlogu: "OVDJE SE PRODAJE POKVARENO MESO!"

- Ne brinite se - tumači joj mesar. - Natpis sam stavio da se muhe uplaše.

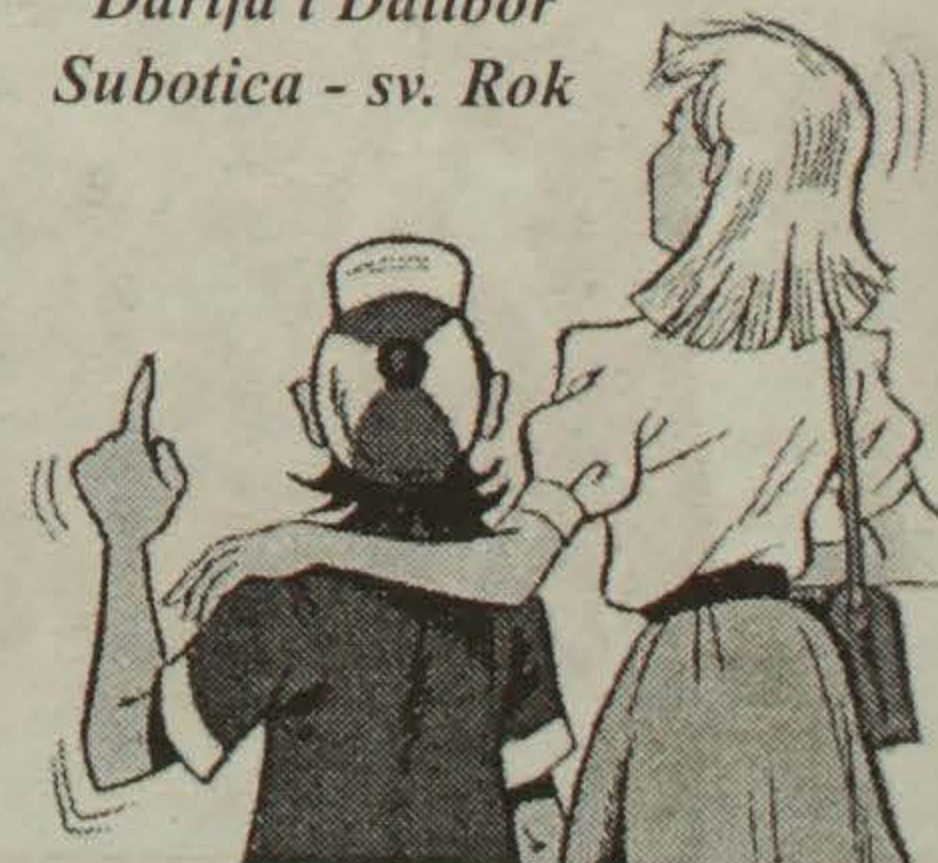
BOŽJE DIJETE

Na vjeronauk dječji žurim lakih nogu časna već me čeka učimo o Bogu...

Nedjeljom na misi doživljavam slogu svi smo kao jedno molimo se Bogu...

Ja u crkvu idem to želim i mogu divno mi je s vama jer sam bliže Bogu.

*Darija i Dalibor
Subotica - sv. Rok*

Silvija Polih, VI. r., Bač

ISUSOVO ROĐENJE

Čekamo još ovu noć -
k nama će Spasitelj doć,
njemu ćemo se moliti -
njega ćemo mi voliti.

I čujemo - tihi glas -
mali Isus ispred nas,
mi ga mnogo volimo -
i njemu se molimo.

Dali smo mu jedan dar,
naših srca vrelu žar,
pružit ćemo mu ljubav svu
našem malom Isusu.

Sanela Mihaljev, VII. r.
Sonta

IZGUBLJENI SIN

Strip br. 12

OBA SINA PONOVO SU UZ SVOGA DOBROG OCA!

NAGRADE ZA BOŽIĆ

Zadnje nagradno izvlačenje u 1999. godini bilo je u župi sv. Roka na blagdan Bezgrešnog začeća BDM, 8. XII. poslije mise zornice.

Stiglo je tako puno kupona da smo tražili još sponzora i zato ima čak 15 nagrada! Bog blagoslovio sve darovatelje!

Nagrađeni Zvončići:

1. **KATARINA KULUNDŽIĆ**, Ivana Antunovića 65, Subotica - PISAČI STOL, poklon "JAVORA" - privatne radionice obitelji Kitanović iz Vajske

2. **MARIJA VOJNIĆ MIJATOV**, 23. nova br. 9, Donji Tavankut - ŽIVA JELKA, poklon YU EKO radia

3. **ANDRIJA SENTE**, Horgoški put 43, Palić - BETLEHEM

4. **SNEŽANA NOVIĆ**, Sremska 11, Subotica - DNEVNIK s ključićem

5. **MIRELA SAKAČ**, Štrosmajerova 36/11, Bajmok - PATIKE

6. **MARIJANA KESLER**, Trg M. Tita 10/3, Bač - Veliki plišani ZEKO

7. **ANDREJA BIRO**, Ivana Milutinovića 85, Subotica - BETLEHEM

8. **HELENA NAĐ**, Brestovačka 9, Palić - KRUNICA u 15 sličica

9. **IVANA ŠOKČIĆ**, Petra Petrekanovića 18, Subotica - PRETPLATA na "Zvonik" u 2000. godini

10. **TAMARA APATINAC**, Vojvođanska 34, Sonta - BOŽIĆNE NALJEPNICE za staklo

11. **GABRIELA MADI**, Fruškogorska 28, IRIG (Srem) - "SUBOTIČKA DANICA", narodni kalendar za 2000. godinu

12. **IGOR VOJNIĆ HAJDUK**, Mažuranićeva 13, Subotica - NOVI ZAVJET

13. **MIŠKO DOBOŠ**, Fruškogorska 7, Bač - knjiga A. Gabrića: "ČUDAN JENDEK i druge bunjevačke pripovetke"

14. **DARIO HORVACKI**, Gornji Tavankut 1493, Tavankut - OBITELJSKI RUČAK u restoranu "DUKAT" u HKC "Bunjevačko kolo"

15. **DRAGANA VOJNIĆ TUNIĆ**, Ivana Antunovića 55, Subotica - KEMIJSKA OLOVKA S PRIVJESKOM

VJERONAUK U LJUTOVU

Pišemo vam o vjeronauku koji se održava u Ljutovu.

Vjeronauk održava vlč. Franjo Ivančević. Na vjeronauk idemo subotom u 10,30 sati. Svake subote nas se skupi sve više i više. Tu možemo čuti o Bogu. Ali ne samo to, velečasni nam pokaziva i slike. To nas veseli i nestrpljivo čekamo subotu da se ponovno susretnemo. Je li i u vašoj

vjeronaučnoj zajednici tako lijepo? Hvala "Zvoniku" što nam omogućava da iznesimo svoja viđenja o vjeronauku.

Žao nam je što nam nije svima dotekao prošli broj "Zvonika", pa nam je župnik obećao da se to ubuduće neće dogoditi. Čuli smo da je naručio veći broj "Zvonika". To nas veseli. Sada će biti "Zvonika" za sve nas, pa će se i Zvončica radovati našim kuponima.

Darko, Tanja, Biljana, Ivana i Petar

Čisto srce i puno radosti za Božić 1999. te puno zdravlja i ljubavi. Božje blizine u jubilejskoj 2000. godini želi vam Zvončica

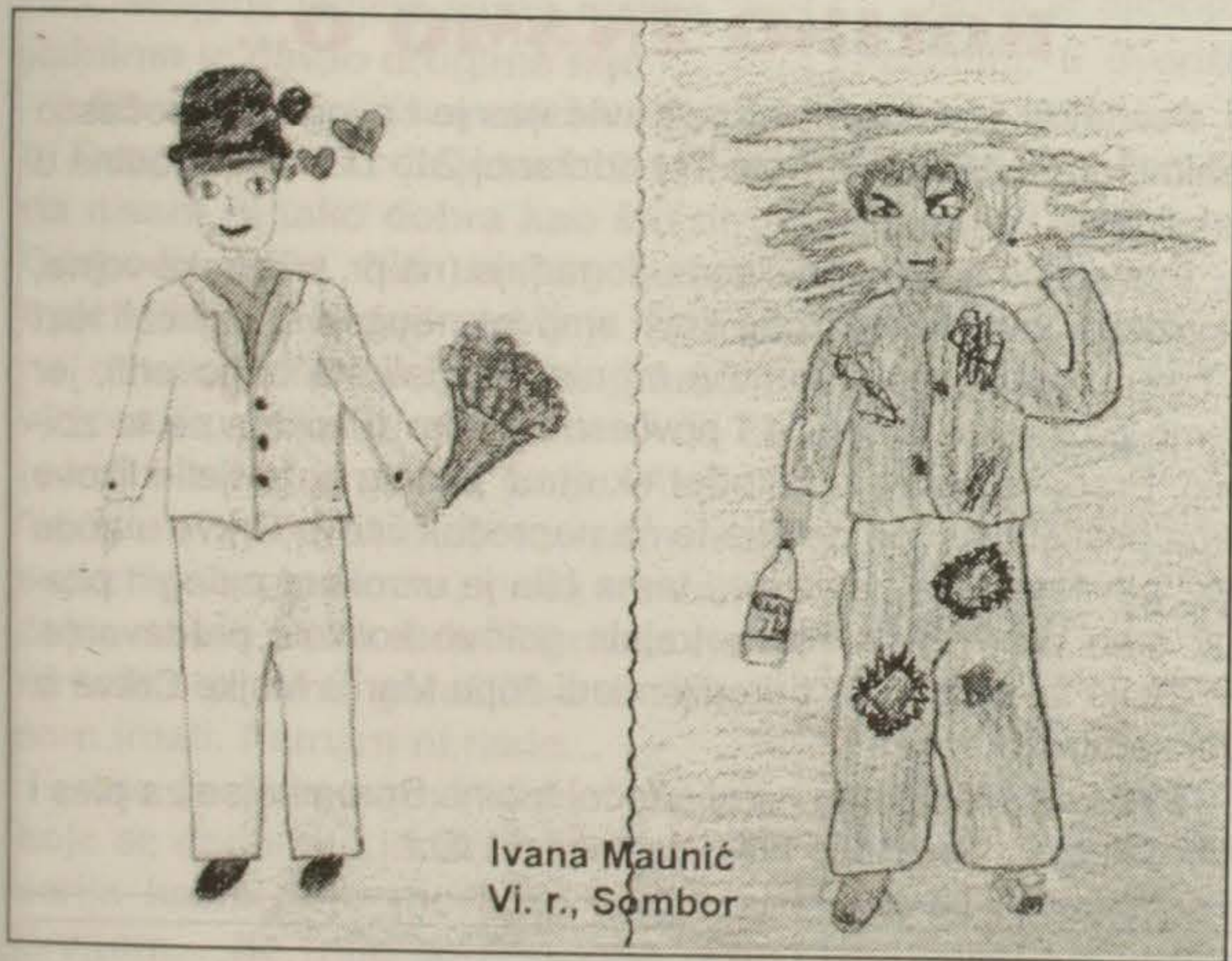
Pošaljite ovu anketu ispunjenu, čeka vas iznenađenje!

ANKETA ZA VAS

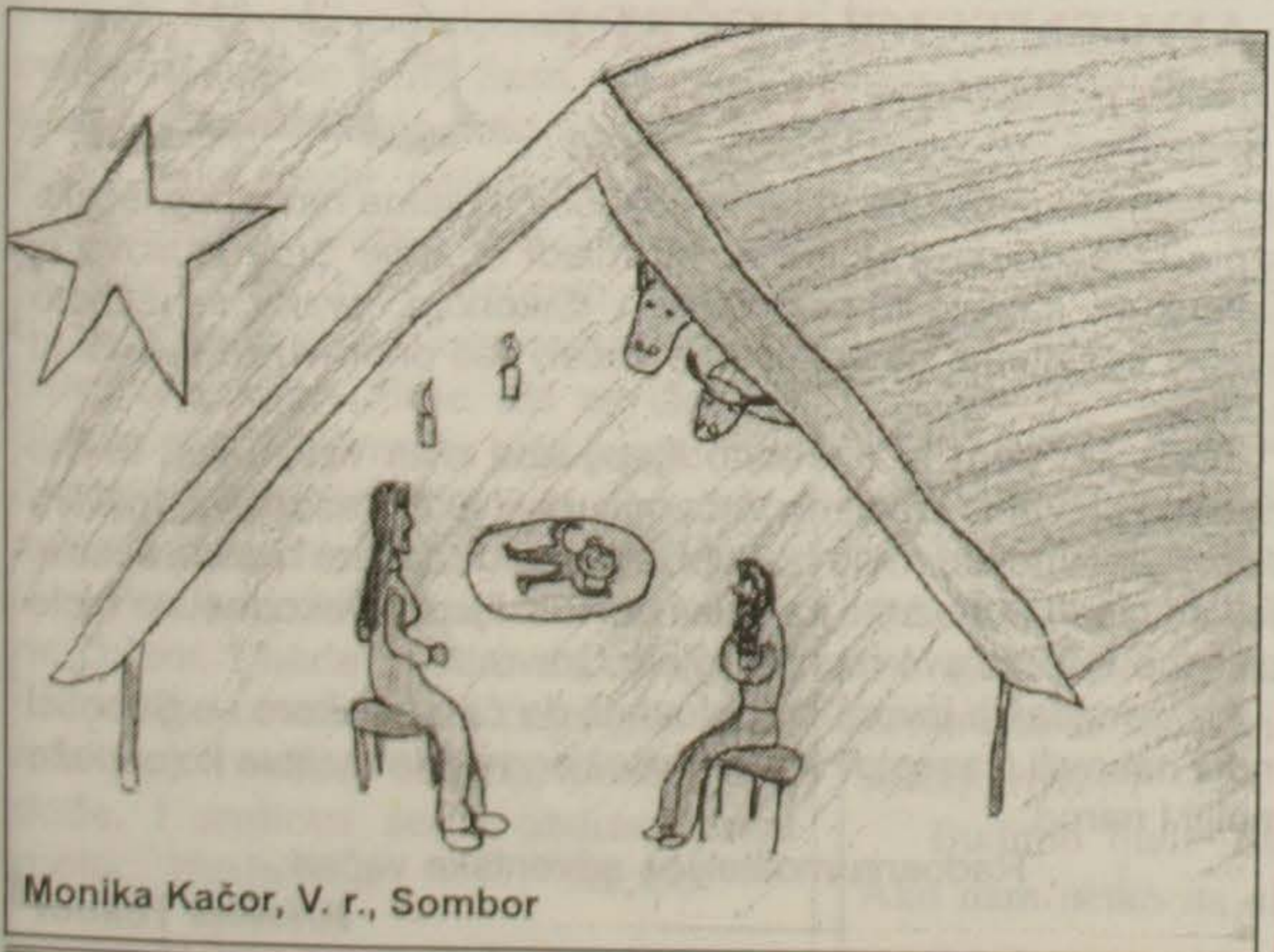
1999. godinu pamtim po:

U 2000. godini želim da mi se ispuni:

Moje ime, razred i adresa:

Ivana Maunić
VI. r., Sombor

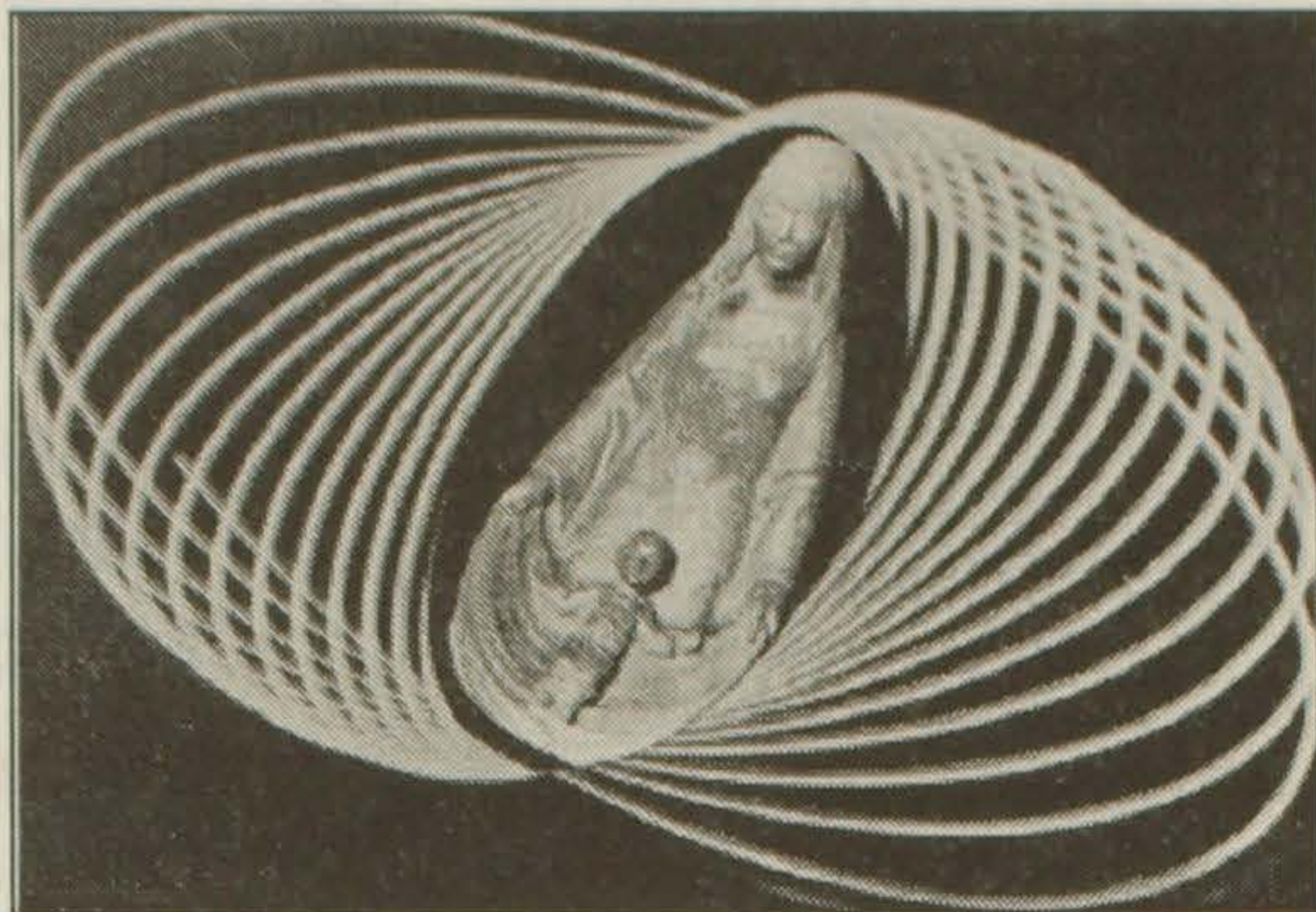

Monika Kačor, V. r., Sombor

~~Uredbu:~~ U TOKU JE POTRAGA ZA NOVIM ČLANOVIMA UREDNIŠTVA

Bog dragi mladi!

Nije li divno biti kršćanin? Činjenica je da naš Bog voli ljude više od svega stvorenog. Jedinj je Bog u ljudskoj povijesti postao čovjekom. "On nas za slobodu oslobodi, otkupi nas od smrti, grijeha..." i još milijun drugih stvari i sad čini sve za nas. Zato nikad nemojmo sumnjati da li nas On razumije u potpunosti. Pa i On je bio u "našoj koži". I još uvijek je, ako ga prihvaćamo. Marija i Josip su bili oni koji su ga prvi primili. Bili su spremni prihvatiti Božju volju. Napravili su mjesta u svojim srcima, a zatim je naš Gospodin postao vidljiv u ljudskom obličju. Od tada do danas svi smo pozvani biti "Marije" i "Josipi" koji ga žele, traže i primaju kako bi se On iznova rodio u svakom od nas. To je PRAVI BOŽIĆ. Sve drugo je samo izvanjski znak koji nas potiče da preispitamo kakvi smo kršćani, nosimo li Krista u sebi drugima.

Sa željom da se u svima vama dogodi PRAVI BOŽIĆ, da se Isus Krist zaista ponovno rodi u svakom od nas krštenih, u Njegovo ime puno vas pozdravljam i želim da sretno provedete božićne i novogodišnje blagdane.

Vaša Dijana

LJUBAV

Sunce nam poklonilo Sina.
Jednoj Ženi darovalo bol.
U naš život unio je smisao.
Za nas dao život svoj.
I ti možeš slijediti njega.
Ići svijetom čineći dobro.
I ti možeš oprostiti kada boli,
moliti se za dušmanina svog.
Nismo mi ljubili njega,
već je on ljubio nas.
I dao je Sina svog Jedinorođenca -
On dao je LJUBAV za nas.

Miroslav Čokić - Čoko

NAJAVE

Misa mladih za mir

7. 01. 2000. u 20 sati
kod franjevacu

TRIBINA MLADIH

16. 01. 2000.
u 19 sati
u Katoličkom krugu

MOLIMO ZA MIR - ČISTA SRCA

U mjesecu prosincu misa mladih za mir održana je u župi Rođenja Blažene Djevice Marije. Misu je predvodio i održao prigodnu propovijed vlč. Károly Szungyi. (Na slici vidite tko je sve bio prisutan na misi.) Ovim putem izražavamo veliku radost što su nam se i mladi ove župe pridružili u molitvama za prijeko potrebni mir u našoj zemlji i u svijetu.

Očekujemo vas! DOĐITE I VI!

Bilo bi lijepo i Isusovu srcu milo da u NOVOJ, SVETOJ I JUBILARNOJ GODINI što više nas obavi pobožnost DEVET PRVIH PETAKA U MJESECU. Misa mladih za mir idealna je prilika za to. Iskoristimo je. Potrebno je sudjelovati na misi i pričestiti se. Za obavljanje ove pobožnosti nije uvjet ispovijed, ali oni koji su u teškom grijehu, razumljivo, da ne smiju ići na pričest prije nego se ispovjedu. O ovoj pobožnosti pisat ćemo i u sljedećem broju.

Bane i Dijana

Subotička Tribina mladih

KOLIKO ZNAMO O...

Predavač mr. Andrija Kopilović nas je i ovog puta počastio zanimljivim predavanjem na TM održanoj 21. 11. 1999. godine u Katoličkom krugu.

Rasvijetlio nam je povijesne događaje (na pr. križarske vojne, inkviziciju, investituru) zbog kojih smo se neugodno osjećali kad bi nas tko priupitao o tomu a mi nismo znali što odgovoriti, jer nismo poznavali činjenice i povijesne okvire u kojima se to zbivalo. Predavač nam je također skrenuo pažnju na svijetle likove papa posljednjih 150 godina te na napredak čitave Crkve u hodu kroz povijest. Ova zanimljiva tema bila je uzrokom mnogih pitanja, tako da je diskusija potrajala gotovo koliko i predavanje. Druženje su ovog puta priredili mladi župe Marije Majke Crkve iz Aleksandrova.

Sve vas očekujemo na sljedećoj tribini. Spremite se za ples i dobru zabavu. Nemojte biti usjedjelice!!! /D./

ADVENTSKE VEČERI U TAVANKUTU

Već nam je počelo vrijeme došašća, vrijeme radosnog iščekivanja Gospodinova dolaska. Mi mladi iz župe Srca Isusova iz Tavankuta sa svojim župnikom i đakonom, svake se subote uvečer sastajemo na adventske večeri kao pripremu za sutrašnju nedjelju.

Ono što nam je posebno lijepo kod ovih večeri jest to što zajedno pjevamo i molimo Večernju molitvu iz Časoslova, molitve koje svakodnevno mole biskupi, svećenici, đakoni i časne sestre. Tek smo sada upoznati kako svi oni vrlo lijepo svakodnevno mole za sebe, ali i za sve nas, za cijelu Crkvu.

Iz pouzdanih izvora smo doznali da će se uskoro i u Subotici moći nabaviti Časoslov Naroda Božjega - iste molitve koje može moliti i narod.

Radosna moliteljica adventske večeri:

Kristina Tokodi

TKO JE UGASIO SVJETLO?

Neću pisati o dobroti Gospodinovoj, niti Njegovoj prisutnosti, niti o mojoj vjeri. Naprotiv.

Kada je počela da se reda nepravda za nepravdom u mom životu, počela sam polako gubiti nit s Gospodinom. Ne znam da li se to desilo odjednom ili je trajalo već duže vrijeme. Tek, primjetila sam da više ne umijem razgovarati s Gospodinom. Isprva sam molila samo uobičajene molitve: Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu... Onda sam u večerima osamljenosti počela učiti psalme napamet. A onda je nastala tišina. Kome sam se molila? S kim sam ja to pokušavala razgovarati? Duša mi je bila prazna. Nisam više uspijevala čuti Njegov glas, niti ga prepoznati, niti slijediti Njegovu volju. Ništa! Toliko sam dugo molila Gospodina za milost, toliko dugo... Jedino mi je On mogao pomoći. Mogao. Nisam sumnjala u Njega, u Njegovo postojanje. Sumnjala sam u Njegovu pravednost i dobrotu. U to da nas voli onako kako je rekao da mi činimo, da "ljubimo jedni druge kao što je on nas ljubio". Znači, bez razlike! Ja sam, pak, svugdje vidjela samo razlike, jer jednima je davao drugima nije.

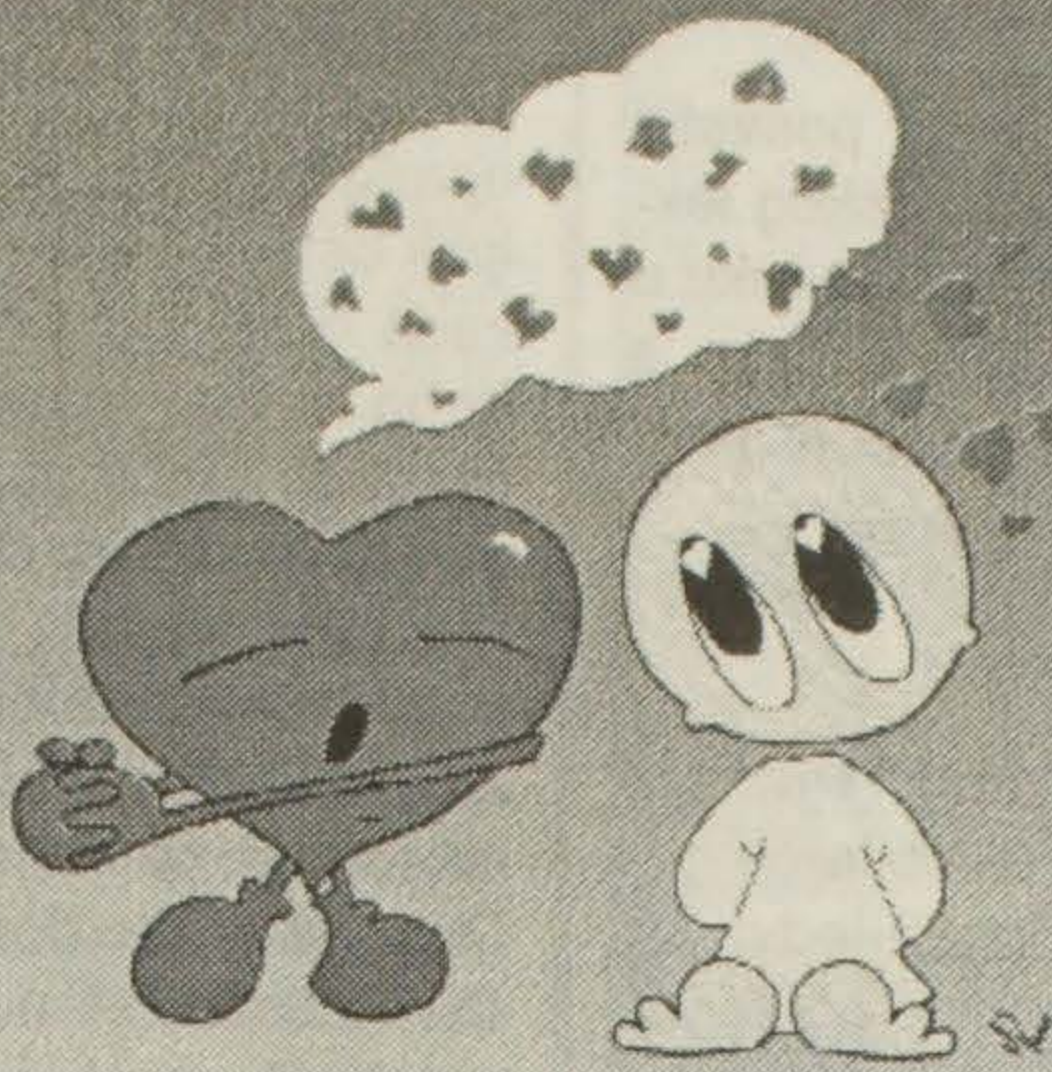
Shvaćam da nisam vjernik kakav bi Gospodin volio da jesam. Shvaćam da nisam ni tako dobra kao što bi to Gospodin želio. Niti umijem šutjeti i trpjeti dok mi drugi stavljaju križeve na ramena. Niti umijem bezgranično vjerovati u pravdu, u mir, u to da će jednom zasigurno biti bolje. Ako to "jednom" podrazumijeva sam naš susret s Gospodinom, onda ne znam zašto ne bih otišla sada? Nemam vjere ni koliko je zrno gorušičino, a željela sam imati. Nemam ni nade...

Ako je život samo serija nesreća koje se događaju jedna za drugom ili serija kazni koje me stižu jedna za drugom... Ne, nije se dogodilo ništa strašno što me je natjeralo da odem od Gospodina, niti sam se nešto posebno razočarala, niti je sve ovo zbog neke male neispunjene želje. Jednostavno, samo sam željela biti Gospodinova, biti Njegovo maleno dijete a onda su me nepravde pokolebale, zatvorile... Moje uši za Gospodinovu riječ i odvratile moj pogled od dobrote Gospodinove. I ne znam zašto sam dozvolila...

I, kada već Gospodina ne vidim i ne čujem, i kada mislim da ne vrijedi da mu govorim, jer ne čuje glas moj, mislim... možda će me pročitati. I dođe. I smilova se. I ozdravi dušu moju... Hvala mu!

/K. O./

Prijateljstvo je srce koje ljubi

SAMO JEDAN POGLED - I NIŠTA VIŠE... (djelotvorna ljubav prema bližnjemu?!)

*"Najvažnija će mi briga biti zdravlje
mog pacijenta"*
(ŽENEVSKA FORMULACIJA
HIPOKRATOVE ZAKLETVE IZ 1948.)

Jedna je djevojka krenula k liječniku. Međutim, u dvorištu bolnice u kojoj se nalazila ambulanta kamo je išla, iznenada joj je pozlilo. Počelo joj se vrtjeti u glavi i činilo joj se da će se onesvijestiti. Uplašivši se, zamolila je ljude koji su stajali nedaleko od nje da joj pomognu. Jedan je od prisutnih prišao da joj pomogne i usput rekao liječnici koja im je išla u susret da ovdje ima jedna djevojka kojoj je pozlilo. Prišla joj je i promrmljala: "AH, NIJE NJOJ NIŠTA. JA STVARNO ŽURIM."

Pitam se i danas je li ona položila, nekad davno ili u skorije vrijeme, Hipokratovu zakletvu? I koliko je ljudi odbila na ovakav način. A, ima li uopće nešto vrednije od čovjekovog zdravlja?! Na to pitanje najbolje bi znali odgovoriti oni bolesni. Treba li pomagati samo starima a one malo mlađe zaobići olako i odmahivati rukom? Pitam se da li bi to uopće jedan liječnik smio učiniti? Smije li to učiniti čovjek koji je pod zakletvom obećao da će mu briga o zdravlju pacijenta biti najvažnija? A možda je s djevojkom trebala provesti pet minuta ili još manje. Dala joj je, nažalost, samo jedan tup pogled i ništa više...

Kakvi smo mi to ljudi, humanisti danas, ako se već i liječnici ovako ponašaju (ne govorim općenito, nego ovog puta konkretno o liječnici o kojoj je u ovom slučaju riječ)?

Budimo ljudi. Budimo pravi kršćani. Ako nam netko na ulici u prolazu zatraži

BOG JE LJUBAV

*Bog nas ljubi,
Osjećam... Neki mi glas
Govori u srcu to...*

*Jakost i snagu daje mi u
Euharistiji, znam.*

*Ljubimo jedni druge
U svakom trenutku.
Budimo slični njemu - budimo
Apostoli svete
Vjere.*

Ljubica Crnković

pomoć, pridimo mu i upitajmo ga što mu je ili ga odvedimo do najbliže liječničke stanice. Koliko se ljudi već srušilo na ulici kad smo bili svjedoci komentara: "Pijan je, ne treba njemu pomoć osim trijeznjenje na psihijatriji" - a čovjek je možda ležao zbog pretrpljenog infarkta. Možda je zbog uskraćene hitne pomoći i umro... Pitam se kolika je naša odgovornost? Kakva je i kolika odgovornost onih koji po svijetu pa i kod nas svakodnevno ubijaju najnevinije abortusom? A i oni su jednom obećali: "Apolutno ću poštovati ljudski život od samog začetka" (LIJEČNIČKA ZAKLETVA). Koliko ljudi ne može platiti operacije i čekaju da im se netko smiluje, operira ih besplatno jer dok ne nađu novac bit će možda već kasno...

Kakva je to kultura humanosti danas zavladała ovim svijetom?! Mi kršćani pozvani smo činiti onoliko koliko možemo da jednog dana ne bismo osjetili teret na srcu jer nismo nekome pomogli, pružili mu ruku da prijede ulicu, da ustane ako je pao... Ili da se jednoga dana i mi ne nađemo u sličnoj situaciji baš kao ona djevojka o kojoj sam pisala.

Zastanimo danas, iako nikada nismo položili Hipokratovu zakletvu, i upitajmo se čemu ona ako je se nitko ne pridržava. Za kršćane je Isusova nova zapovijed: "ljubite se međusobno kao što sam ja vas ljubio" i više od Hipokratove zakletve. Humanost, ljubav prema bližnjemu ne očituje se papirom, već djelom. Ljubav i humanost se radaju u srcu a očituju se konkretnim dobrim djelima. Da ćemo činiti tako, odlučimo danas za dobrobit cijelog čovječanstva, sutra.

Željka Zelić

VELIKI JUBILEJ I MLADI

Uredništvo stranica mladih odlučilo je ovu "temu" posvetiti Velikom jubileju koji je pred nama. Prenosimo iz teološkog leksikona ono što o Jubilejskoj godini ondje piše i crkvenu nauku o Oprostima koji su u uskoj vezi sa slavljem Velikog jubileja, a pitali smo i neke mlade što misle zašto je godina koja je pred nama proglašena godinom Velikog jubileja.

JUBILARNA GODINA

Slavila se u Izraelu svake pedesete godine. Prilikom otvaranja odjekivao je zvuk roga, jobel; odatle ime jubilarne godina. Pa ipak, praktički, propis Levitskog zakonika 25 jedva da se provodio, jer je tražio slično što i za subotnju godinu (uz to još nadoknadu zajmljenog baštinjenog posjeda), koja je padala na prethodnu 49. godinu. (Posužanjski) običaj da se uspostavi idealno stanje socijalne pravde i jednakosti ostao je utopijski. /PRAKTIČNI BIBLIJSKI LEKSIKON, KS, Zagreb 1997, str. 150/

JUBILARNA GODINA U BIBLIJI

Gospodin na Sinaju nastavi govoriti Mojsiju: "Nabroj sedam sedmica takvih godina, sedam puta sedam godina. Sedam sedmica godina iznositi će ti četrdeset devet godina. A onda zaori u trubu! U sedmome mjesecu, desetoga dana toga mjeseca, na Dan pomirenja, zatrubi u trubu širom svoje zemlje. Tu pedesetu godinu proglasite svetom! Zemljom proglasite oslobađanje svim njezinim stanovnicima. To neka vam bude jubilej, oprosna godina. Neke se svatko vaš vrati na svoju očevinu; neka se svatko vrati k svome rodu. Ta pedesetgodišnjica neka vam je jubilejska godina: nemojte sijati, nemojte žnjeti što samo od sebe uzraste niti berite grožđe s neobrezane loze. Jer jubilej vam mora biti svet" (Lev 25,8-13).

OPROSTI

Nauk i praksa oprosta u Crkvi usko su povezani s učincima sakramenta Pokore.

"Oprost je otpuštanje pred Bogom vremenite kazne za grijeh kojih je krivica već izbrisana; to otpuštenje vjernik, pravo raspoložen i uz određene uvjete, dobiva posredovanjem Crkve koja, kao poslužiteljica otkupljenja, svojom vlašću dijeli i primjenjuje blago zasluga Krista i svetaca.

Oprost je djelomičan ili potpun, već prema tome da li od vremenite kazne za grijeh oslobađa djelomično ili potpuno. Oprosti se mogu primijeniti živima i mrtvima ili pokojnima.

Da bi se shvatili ovaj nauk i praksa Crkve, treba imati u vidu da grijeh ima dvostruku posljedice. Teški grijeh nas lišava zajedništva s Bogom, čineći nas time nesposobnima da postignemo vječni život; to se lišavanje zove "vječna kazna" za grijeh. S druge strane svaki grijeh, pa i laki, povlači sa sobom nezdravu privrženost uz stvorenja, koju treba čistiti bilo na ovoj zemlji bilo

poslije smrti u stanju zvanom čistilištem. To čišćenje oslobađa od takozvane "vremenite kazne" za grijeh. Ove dvije kazne ne smiju se shvaćati kao vrsta osvete koju Bog dosuđuje izvana, već kao posljedice same naravi grijeha. Obračenje koje proizlazi iz goruće ljubavi može postići potpuno očišćenje grešnika, tako da ne ostane više nikakve kazne.

Oproštenje grijeha i obnova zajedništva s Bogom donose oproštenje vječnih kazni za grijeh. Vremenite kazne za grijeh ipak ostaju. Strpljivo podnoseći patnje i svakovrsna iskušenja te, kada dođe taj dan, sučeljavajući se vedro sa smrću, kršćanin treba da ove vremenite kazne za grijeh nastoji primiti kao milost; mora se truditi da djelima milosrđa i ljubavi, te molitvom i raznim pokorničkim činima potpuno odloži "starog čovjeka" i obuče "novog čovjeka".

Oprost se dobiva po Crkvi koja se, snagom vlasti vezivanja i odrješivanja, što ju je dobila od Isusa Krista, zauzima za kršćanina, te mu otvara riznicu zasluga Krista i svetaca da od Oca milosrđa dobije otpuštenje vremenitih kazni za grijeh. Crkva time želi ne samo doći u pomoć tom kršćaninu, nego i potaknuti ga na djela pobožnosti, pokore i ljubavi.

Budući da su vjerni mrtvi na putu čišćenja također članovi istog općinstva svetih, možemo im pomoći, između ostalog, stječuci za njih oproste, da bi tako bili olakšani od vremenitih kazni za grijeh. (Katekizam Katoličke Crkve, br. 1471-1473; 1478-1479)

ŠTO MISLIMO KAD ČUJEMO RIJEČ "VELIKI JUBILEJ"?!

- Proslavljamo 2000 godina od Kristovog rođenja. (*Ana, 17 godina*)

- U godini Jubileja slavi se 2000 godina od rođenja Isusa Krista. (*Ana, 20 godina*)

- Mislim da jako malo znam o tome. Svi smatramo da je to zbog 2000 godina postojanja kršćanstva, postojanja nade u ljubav, u vječnost pa tako i ja. A pravi odgovor mislim da ne znam. (*Željka, 18 godina*)

- Godina Jubileja je godina Trojstva, tj. godina Boga Oca, Sina i Duha Svetoga. (*Jasmina, 22 godine*)

- Zato što je 2000 godina kršćanstva. (*Adrijana, 14 godina*)

- To znači da prelazimo u treći milenij, tj. u 21. vijek. (*Ivan, 15 godina*)

- Zato što je Isusov 2000. rođendan. (*Adrijana, 19 godina*)

- Godina Jubileja - to znači da svima treba sve oprostiti. (*Oskar, 16 godina*)

- Ne znam. (*Tomo, 15 godina i Izabela, 15 godina*)

- Nemoj pitati mene, ja sam u uredništvu. Pitaj malo druge. (*Željka, 19 godina*)

- Proglašenje Jubilarne godine znači da će ove godine biti puno nekih povlastica (na pr. potpuni oprosti i sl.). (*Ladislav, 25 godina*)

- U godini Jubileja će se desiti čuda, zato što će mnogi kršćani svojim dobrim djelima (molitve, hodočašća, pokore - na Papin poticaj) zadobiti obilje milosti koje će promijeniti svijet. (*Vesna, 23 godine*)

- Godina Jubileja je poziv na opraštanje i pojedinačno i opće. (*Ivana, 20 godina*)

Dijana i Andrija

"ZVONIK" U POSJETI OBITELJI TOMICE I KATE VOJNIĆ M.

U sklopu proslave Dužijance ove godine dodijeljene su i tri "Antušove nagrade". Jedna od nagrada dodijeljena je tavankutskoj devetoročlanoj obitelji Tomice i Kate Vojnić M. Naime, ovih dvoje vrsnih roditelja imaju sedmero prekrasne djece od kojih je najstarija Marija učenica 8. razreda osnovne škole, a najmlađa Veronika uskoro će navršiti 2 godine.

Zvonik: *Kako izgleda jedan dan u vašoj obitelji?*

Kata: U vrijeme došašća veći dio naše obitelji ide redovito svakog dana na mise zornice. Zato ustajemo ranije nego inače da bismo mogli stići. Samo najmlađa Veronika ostane spavati. Poslije povratka iz crkve počinje namirivanje, doručak i učenje za one mlađe koji idu poslije podne u školu. U kući je cijeli dan puno posla. Najteže mi je prije podne jer sve mora biti gotovo na vrijeme zbog djece koja idu u školu. Ja najviše provedem vremena oko kuhanja i pranja. Preko dana nema slobodnog vremena, jedino nedjeljom poslije podne bude prilika za kraći odmor. Posla se nikada nisam bojala, niti ga se sada bojim. U poslu mi sada već puno pomažu i sama djeca, tako da mi je lakše.

Tomica: Meni je možda malo lakše u odnosu na Katu što imamo najstarijeg sina Pavla koji me u mnogočemu zamjenjuje ako sam ja spriječen. Koji put nije lako sastaviti kraj s krajem, ali kada vidim druge onda shvatim da i mi nismo u ništa lošijem položaju. Uviđamo da danas nikome nije lako. No, razlika je u tome što mi znamo za koga se žrtvujemo.

Zvonik: *Dobili ste nagradu zbog brojnosti vaše djece. Kako je danas biti otac i majka u ovako brojnoj obitelji?*

Tomica i Kata: Vjerujte da nije lako, ali je itekako lijepo. U svakom danu doživimo uvijek puno toga lijepoga. Djeca su nam prava radost. Svatko od njih je poseban i interesantan. Zahvalni smo Bogu što nam ih je darovao.

Zvonik: *Da li ste prije sklapanja braka planirali koliko ćete djece imati?*

Kata: Mene su neki već ranije to pitali. Svima sam dala isti odgovor. Ja o tome nisam nikad posebno razmišljala. Uvijek sam se molila Bogu da bude onako kako On želi, a vjera me nosila sve dane. Nisam nikada bila opterećena brojem djece. Vjerovala sam u Božju providnost i njemu sam zahvalna za sve što je učinio za nas.

Zvonik: *Da li čitate "Zvonik" i koje su vam rubrike najdraže?*

Tomica i Kata: Zvonik nam je drag i čitamo sve rubrike. Djecu potičemo da i oni prate njihove rubrike. Volim pročitati komentar o nedjeljnim čitanjima. Marija nam je dobila kod najnovijeg izvlačenja u nagradnoj igri živi bor sa korijenom.

Zvonik: *Znamo da se kod vas u kući redovito moli, kako, kada i što molite?*

Tomica i Kata: Ujutro svako moli svoje molitve privatno. Molimo zajednički prije i poslije jela, a navečer molimo svi zajedno. Već ni Veronika neće leći dok ne izmoli svoju molitvu.

Zvonik: *Što vam znači vjera u Boga?*

Tomica i Kata: Nije nam moguće ni zamisliti život bez vjere u Boga. Već od najranije mladosti naučili smo od svojih roditelja čvrsto se pouzdavati u Boga i to su temelji na kojima i danas gradimo svoj život. To što nam je usađeno od mladih dana, pokušavamo produbljivati i prenositi na svoju djecu. U tom hodu kroz život jako nam je važna nedjeljna sveta misa koju nikako ne propuštamo. Ona nam je važna duhovna hrana bez koje sigurno ne bismo mogli izdržati sve poteškoće.

Zvonik: *Kako ste zadovoljni s vjerskim životom u vašoj župi?*

Tomica i Kata: Vidimo da ima puno toga što je lijepo. Žao nam je što je relativno mali broj roditelja naših godina, čija djeca dolaze redovito na vjeronauk i svete mise, prisutan u crkvi. Vidimo da se lijepo radi s djecom i mladima, a smatramo da bi dobro bilo pokrenuti na razini župe obiteljske susrete. Već smo se interesirali kod nekih mlađih bračnih parova i oni su zainteresirani za ovakav način produbljivanja naše vjere. Bilo bi nam drago kada bi to zaživjelo već ove zime, sad kada ljudi nisu tako jako opterećeni poslom.

Zvonik: *Koja bi bila vaša poruka čitateljima našeg lista?*

Tomica i Kata: Svim čitateljima "Zvonika" čestitamo Božić i Novu godinu. Poručujemo im da budu uvijek nesebično otvoreni životu i da će Bog svačiju dobrotu uvijek obilato nagraditi.

Razgovor vodio: F. I.

Piše: Alojzije Stantić

UČIMO DA NAUČIMO

ZAJEDNO - ZA JEDNO

Proslavu jubileja smo naslidili od stari Židova, kojima je Jahve Levitskim zakonikom odredio kad i kako da slave jubilarnu godinu (Lev 25,8-22) i kaki će njim On za to blagoslov udilit (Lev 26,3-13) al i kako će njim prokletstvo poslat ako se o njegov ogriše (Lev 26,14-40). Kršćani su nastavili slaviti jubilarne godine, koje su obično posvećene nekom događaju i s posebnim milostima koje će baštinit virnici ako budu poštivali tu godinu.

U jubilarnoj 2000. godini kršćani će proslavit posljednji Isusov rođendan u drugom mileniju, ispuniće se dva milenija kršćanstva, čovičanstvo će živiti u nadanjima šta će njim donet prilazak iz XX. u XXI. vik, iz drugog u treći milenij. Nuz to je 2000. godina i druga pristupna stolitna godina po gregorijanskom kalendaru (1). I taj niz jubileja odjedared je razlog više za slavlje al i prilika da uporedimo nike kriposti koje su nam naši stari prineli u ovaj vik, kako smo ji privatili i kako ćemo ji prinet potomcima u XXI. vik.

Čemu su nas naučili naši stari

Život naši stari je počivo i na nenapisanom nauku škole života, kroz koju su se osposobljavali za samostalan život. Većina nji je živila u velikim obiteljskim zajednicama, koje su bile temelj zdrave ondašnje društvene zajednice, di je snošljiv život bio moguć na visokoj svisti čovika da tamo spada i da triba da pošti-va volju većine. Takim načinom života je živila većina naši stari, prinosili su ga s kolina na kolino, prineli su ga i iz XIX. u XX. vik. Bilo je zdravo malo ljudi, obitelji, koji nisu imali ovako životno svaćanje, al kontanje o njima triba izostavit jel su odstupali od prosika.

Volja da žive u zajednici, **zajedništvo**, njim je bio životni cilj kojim su došli do zavidnog duhovnog i materijalnog bogatstva, a to njevo dostignuće zaslužuje da se s njim pozabavimo i da ga uporedimo s nama, dal smo ga i koliko privatili. Zato nam je izazov da o tom kontamo na pragu ulaska u ovu jubilarnu godinu. Nek nam za to posluži upoznavanje s nekoliko od obilja prilika iz života naši stari kako su se ponašali kad je tribalo da **za jedno** budu svi **zajedno**.

Prilika 1: Brezbroj puta sam slušo didinu pripovitku kad mi je dično upiro prstom na našu Kalvariju (otprilike): "Jeto, vidiš, u crkvi su navistili da za zidanje Kalvarije triba tušta ljudi i kolija za privlaćenje cigalja i ispomoć majstorima.

Bačo je mene i brata poslo s dvojim kolima da tri dana privlačimo ciglju (o svom kostu - prim. A. S.). U tom poslu su se ljudi i kolija sminjivali iz sviju okolni pustara. U lotre (tovarni prostor parasnički kola) smo tovarili po oko 200 cigalja. Bilo je tušta kolija. Nikad nismo čekali na istovar jel su ljudi radili ko mravi. Dičim se što sam pomogo da imamo Kalvariju." Dodajem, **zajedno** su bili **za jedno** - za Kalvariju.

Prilika 2:

* Marijan Jaramazović je ociko jedan lanac (približno 7.200 m²) od lipog komada zemlje i darivo ga za grunt đurđinske crkve.

* Sve zemljane radove i privoz: iskop i dovoz zemlje, cigalja, građe, cripa i drugog materijala za crkvu obavili su Đurđinari. Bilo je raspoređeno kad će na koga doć red za poso. Med njima je bio i moj bačo koji mi je dično o tom pripovido. Niko, am baš niko, nije odbio da radi oko zidanja crkve.

Prilika 3: Đurđinska crkva je skoro cila saziđana iz milodara i kad su je posvetili (6. listopada 1935. g.) ljudi iz crkvenog odbora su se razišli od salaša do salaša, skupili novce i kupili vorgule (orgulje, koje je blagoslovijo Blaško Rajić 17. listopada 1939. g.). Davo je ko je koliko mogo, al nije bilo ni jednog salaša brez milodara.

Đurđinari su **zajedno** bili **za jedno**, za svoju crkvu koju smo od nji naslidili.

Prilika 4, 5... kad su svi **zajedno** bili **za jedno** ima pun vondir.

Kaki smo na kraju XX. vika kad **zajedno** triba da budemo **za jedno**, ocinimo i iz ovi prilika:

Prilika 1: Prija petnaestak godina je jedan ugledni varošanin isposlovo da višekilometarski šor salaša zabadavad dobije tucanik da sami pospu svoj litnji put (zemljan kolski put). Ljudi su se obrađovali zabadavad dobivenim desetinama vagona tucanika, ocele neće zapadat u buzalici. Poso oko puta su obavili sami. Nji nikolko iz šora nisu tili pomoć, tobož njima je dobro po starom. Vridni ljudi su opravili put, kojeg sad **svi** hasniraju. **Zajedno nisu bili za jedno - sebi za put.**

Nalik ovom je događaj od prija par godina kad su u jednom zabaćenom šoru ljudi skupili novce i napravili oko 2 kilometra asfaltnog puta. Nji nikolko je odbilo da da makar i jedan dinar uz obrazloženje da njima taj put ne triba, nek ga plate gazde. Put hasniraju **svi**, više ne iđu kroz buzalicu. I ode **zajedno nisu bili za jedno - sebi za put.**

Prilika 2: Onomad je na jednom

Janja Kopilović Skenderović, snaša 1897.

skupu na kojem je bilo stotinak mladi virnika naš glavni urednik od nji molio pomoć u prodaji Zvonika. Uredništvo, koje bresplatno radi, bi ji uputilo u poso. Niko, ama baš niko, se nije odazvo ovaj molbi. Ode **svi zajedno nisu bili za jedno - za pomoć ZVONIKU.**

Prilika 3, 4... kad većina nije **za jedno** ima pun vondir.

Svi za jedno

Koliko puta smo čuli na blagdan Krista Kralja poruku o Posljednjem sudu u kojem je sažetak u jednoj rečenici Sina Čovičjeg: "Zaista, kažem vam, što god ne učiniste jednomu od ovih najmanjih, ni meni ne učiniste" (Mt 25,45). Ovo je poruka koju u današnje vrime kontanja iskorka u XXI. vik mož svatit ko obvezu da onaj ko više ima, više zna il više mož, da je ko kršćanin dužan da učini (pomogne) potrebitom. S tim svaćanjem su živili naši stari. A mi?

Istina i danas ima ljudi na koje se ovo ne odnosi, al su nažalost u manjini. Naspram naši stari mi smo u većini obrazovaniji, civiliziraniji, u tušta čem napridniji, al za njima daleko, daleko zaostajemo u kripostima rad čeg smo u većini i izgubili svist da **za jedno tribamo bit zajedno**. To možmo, pitanje je dal i očemo. Nek nas jubilarna 2000. godina potakne da postanemo taki.

1 - Napolitanac Aloisius Lilius je po nalogu pape Grgura XIII napravio nov kalendar - da zamini netačan julijanski kalendar. Gregorijanski kalendar važi od 4-15. listopada 1582. god. i u njemu je med novinama određeno da je pristupna ona stolitna godina koja je diljiva sa 400.

Piše: Jakob Pfeifer

JEDAN SVJETSKI KORAK EKUMENIZMA

Rekoh SVJETSKI KORAK, i kako bismo još sve mogli nazvati taj Bogom dan, divan, veličanstven, svečani događaj koji se zbio 31. 10. 1999. u Augsburgu (Njemačka).

Što se to zapravo dogodilo?

Naime, toga su dana u Augsburgu potpisali sporazum pomirenja predsjednik Papinskog vijeća za jedinstvo kršćana kardinal **Edward Idrisom Cassidy** i predsjednik Svjetskoga luteranskog saveza protestantski biskup **Christian Karuse**. Bit potpisanog dokumenta je pitanje čovjekova "opravdanja" pred Bogom, a ovo je u tom dokumentu najbitnija rečenica:

"Samo milošću vjere u Kristovo spasenjsko djelovanje, a ne na temelju naših zasluga bivamo prihvaćeni od Boga i primamo Duha Svetoga koji obnavlja naša srca te nas osposobljuje i zove da vršimo dobra djela."

Sveti otac papa Ivan Pavao II. je toga istoga dana uz molitvu Anđelova pozdravljenja, govoreći o tom velikom događaju, rekao i ovo: "Taj je dokument sigurni temelj za nastavak ekumenskog teološkog istraživanja i za sučeljavanje s poteškoćama koje u njemu ostaju s utemeljenijom nadom da će se u budućnosti riješiti. On je također dragocjen doprinos pročišćavanju povijesnog pamćenja i zajedničkog svjedočanstva. Želim zahvaliti Gospodinu za to djelomično dostignuće na teškom putu jedinstva i zajedništva među kršćanima, ali toliko bogatom radošću. On doista pruža značajan odgovor na želju Krista, koji je prije svoje muke molio Oca da njegovi učenici budu jedno (usp. Iv 17,11)."

Potpisnik za Katoličku Crkvu kardinal Cassidy ovako je prokomentirao ovu izjavu: "Rekao bih da je to više duhovno no teološko pitanje. Taj čin spasenja je istodobno božanski, jer je Isus Krist taj koji nas spašava, potom postoji i ljudski čimbenik gdje mi moramo surađivati s tom milošću. Gospodin nam daje milost da surađujemo s milošću."

Što ovaj događaj znači za nas, duhovne pastire pojedinih župa i povjerenog nam stada? Upravo na nama je da ovaj čin pretvaramo u praktični život i da svi mi, a osobito oni duhovni pastiri u čijim sredinama ima luteranskih vjernika, češće "svojim" vjernicima govorimo i tumačimo, ali i svjedočimo na sve moguće načine da nisu samo katolici kršćani vjernici - ili, drugačije rečeno, da nema samo među katolicima kršćana vjernika.

U JUBILARNU GODINU SA STARIMA

Uvjeren sam da dijelim radost i zahvalnost, posebno starih i bolesnih vjernika, za divno svjedočanstvo časnog starca uzoritog kardinala **FRANJE KUHARIĆA** što smo ga imali sreću čitati u brojevima **ZVONIKA** tijekom 1999. godine, posvećene starima i bolesnima! Bilo je to zbilja svjedočanstvo vjernika koji zapravo svjedoči ono što živi. Mogli smo osjetiti neizmjereno bogatstvo treće dobi koju mnogi, a osobito ljudi slabe vjere ili nevjernici, ne vide kao šansu, već kao nužno zlo. Kristovom žrtvom sve su naše žrtve dobile na vrijednosti. A stari i bolesni žrtava imaju na pretek, a ne koriste ih za svoje otkupljenje i otkupljenje drugih. Kad se žrtva prihvati, ona postaje blagoslov. Kad se prikaže Bogu, postaje izvor milosti sebi i drugima! O, kad bi naše bake, dide, naši roditelji i bolesnici, svakodnevno prikazali svoje bolesti, starosti,... za svoju djecu, unučad, za obraćenje grešnika, za Crkvu, za obitelji, za mladež, za svećenike, za biskupa i Papu...! Mnogo toga se događa, mislim na mnoga zla u obitelji, Crkvi i u svijetu, zato jer je malo onih koji mogu zaustaviti pošasti koje haraju najviše ljudskim dušama. Isto tako, mnoge dobre stvari se ne događaju, jer je malo onih koji ih traže i koji sebe žrtvuju za to. Stari i bolesni su **VELIKO BLAGO** obitelji i Crkve! Treba to reći i pozvati i naučiti stare da to rado čine! Zato bi trebalo da zaključak **GODINE STARIH** bude veoma konkretan: **STARE OSOBE POČETI VOLJETI!** Prema njima se odnositi kao vrijednim i duhovno korisnim osobama, iako su nemoćne ili privezane za krevet...! Starima i bolesnima se preporučivati da mole za nas, da prikazuju svoje žrtve na konkretne potrebe koje trebaju biti pretežno duhovne naravi. Starima i bolesnima odlaziti u pohode, s njima razgovarati duhovno, pitati ih da li svesrdno prihvaćaju svoj križ, da li su duhovno gladni...? Morali bismo se učiti da stare i bolesne treba krijepiti svetim sakramentima - Euharistije, po potrebi Isповijedi ili Bolesničke pomasti - radi duhovne hrane i snage. To je inače jako zanemareno, a ima dosta onih koji traže svećenika samo s tim razlogom da bolesnu osobu spremi za smrt! Starima sveti sakramenti trebaju **RADI DUHOVNE JAKOSTI** kako bi se mogli do Božje volje **SUPATITI S KRISTOM ZA OTKUPLJENJE SADAŠNJEG SVIJETA!** Oni s Kristom suotkupljuju svijet! Na njih se mogu odnositi Kristove riječi s križa: **"BOŽE MOJ, ZAŠTO SI ME OSTAVIO?"** (Mt 27,46). Zato im treba često donositi Krista za duhovnu hranu da bi izdržali! Starima treba i naše ljudske utjehe! Kako stari znaju biti zahvalni za kratki posjet! Dobro je i djecu učiti da vole stare da ih posjećuju, da im pjevaju, recitiraju, sviraju, da im pričaju o svojim dječjim radostima, problemima...! Dolazi Božić a prije toga

Materice i Oci! Tako bogati i znakoviti dani! Kako je lijepo kad se oko stare majke skupi cijela obitelj. Ne zato da dobiju, već da daju! Iznad svega u tim susretima je ljubav! U nekim župama se organiziraju posjeti starima i bolesnima za Božić. Neki odlaze takvim prigodama u Gerontološke domove za stare i tamo im sviraju, pjevaju božićne pjesme i daruju ih jednom jabukom i sl. Najveći plod toga je **RADOST**, a teško je reći da li radost starih ili onog tko im je tu radost priredio...!? **BLAŽENIJE JE DAVATI NEGO PRIMATI!**

Bela Stantić

Piše: Stjepan Beretić

Prvo župljani, a onda i župna crkva - Betlehem

"I rodi sina svoga, prvorođenca, te ga povije u pelenice i položi u jaslje, jer u gostionici nije bilo mjesta za njih." (Lk 2,7)

Neka ovaj povijesni kutak bude u božićnom tonu. Za Josipa i Mariju, koja je trudna tražila prenoćište, nije bilo mjesta u gostionici. Štalicu su našli. U Betlehemu su tražili prenoćište. Betlehem znači kuća kruha. U kući kruha ostali su bez stana ljudskoga i bez korice kruha. Nekadašnji župljani subotičke župe Marije Majke Crkve imaju jednu, možda zaboravljenu božićnu priču. Dio grada u kojem oni žive se zove Šandor ili Aleksandrovo. Kad su njihovi sugrađani Nijemci morali poći u logor, složili su se i odlučno tražili da maloljetna njemačka djeca ne moraju u logor. Otvorili su Šandorčani svoja srca i svoje kuće da prime male Nijemce kao svoju djecu. Tako su šandorske kuće postale Betlehem. Kuće roditeljske i kuće kruha za one koji su ostali bez roditeljske ljubavi i topline obiteljskog doma. To je božićna priča i po riječi božanskog Učitelja: "Tko primi radi mene jedno malo dijete... mene prima" (Mt 18,5). Šandorčani su u teškim poratnim vremenima bili kadri primiti djecu koja su bez roditelja ostala. Zato je to božićna priča. Ja sam za nju doznao ove godine. Zato vjerujem da Zvonik ima puno čitatelja koji je ne poznaju.

Kako jedna njemačka novinarka doživljava subotičku župu Marije Majke Crkve

Iz velike daljine, s dosta netočnosti, ali s puno zahvalnosti pisao je 30. kolovoza 1998. godine list "Der Donauschwabe" o subotičkoj župi Marije Majke Crkve. Članak je napisala Hermine Ziwrtsch-Binder. Uvjerena da su subotičku crkvu Blažene Djevice Marije Majke Crkve podigli "hrvatski katolici - Bunjevci" mahom darovima nekadašnjih stanovnika iz cijeloga svijeta, a ponajviše darovima onih koji žive u Njemačkoj, ona piše da je kamen temeljac za crkvu donesen iz Njemačke, a tako i bijeli mramor kojim je popločano svetište crkve. Znade ona i za lijepo obnovljeni krilni oltar, koji je sada glavni oltar, da je donesen iz katoličke crkve u Ratkovu (nekada se selo zvalo Parabuć i Paripás. Nijemci su ga zvali Parabutsch). Novinarka misli da se Ratkovo nalazi 9 kilometara južno od Subotice. (Ratkovo leži u blizini Odžaka, a daleko je gotovo 100 kilometara od Subotice). I lijepa oltarna slika svetoga Ivana Nepomukog, koja se također čuva u spomenutoj subotičkoj crkvi, također je iz Ratkova. Pisac njemačkoga lista piše da je oltarna slika iz ruševne i dopola srušene crkve u Gakovu. Međutim, gakovačka je crkva (iz 1788. godine), davno porušena, a bila je posvećena svetom Martinu biskupu. U šandorskoj crkvi su uokolo, po zidovima, kipovi svetaca iz nekadašnjih njemačkih crkava iz Bačke. Novinarka znade da šandorska crkva pripada Subotičkoj biskupiji, znade i za župnika Kopilovića, koji je i pratio gradnju i uređenje crkve i u njoj sam sudjelovao. Spominje i časne sestre franjevačkog reda koje se staraju za čistoću i održavanje crkve.

Tako je i šandorska crkva postala još jednom Betlehem. Primila je i zaštitila kipove, slike i božićni oltar iz ruševne i demolirane ratkovačke crkve. Cijela je šandorska crkva tako postala Betlehem. Šandorska je crkva bila Betlehem i onda kad su se Nijemci koji sada žive raspršeni po Subotici i okolici upravo tamo okupili na svetu misu slavlenu njemačkim jezikom.

Oltarni reljef u crkvi Marije Majke Crkve

Sveta misa na njemačkom jeziku

Doznala je novinarka Hermine i za odžačkog župnika Jakoba Pfeifera koji je u istoj subotičkoj crkvi 30. svibnja 1998. godine, na Duhove, služio svečanu svetu misu na njemačkom jeziku. Na svetoj misi su bili članovi udruženja "Deutscher Volksbund" - "Njemački narodni savez". Župnik Kopilović je obradovao vjernike Nijemce izjavom da njegova crkva može uvijek biti i njihova crkva. Eto još jedne prilike da Šandorčani budu živi Betlehem. Tamo su i malobrojni subotički Nijemci uvijek dobrodošli, te se u svako doba mogu okupljati i sa svojim svećenicima slaviti svetu misu. I župnik Pfeifer je obećao da će doći kad god ga pozovu.

Uspomene iz 1945. godine

Aleksandrovo njemački list spominje kao noviji dio grada Subotice. Od jedne Njemice doznala je novinarka kako je bilo u Aleksandrovu 1945. godine. Tamošnji Nijemci su morali u logor. "Bunjevci su bili složni i nisu dopustili da se njemačka djeca mlađa od 16 godina odvoze u logor. Njemačku su djecu podijelili među sobom i primili ih u svoje obitelji i držali ih kao vlastitu djecu. Starija su djeca morala doduše pomagati na gospodarstvu, u domaćinstvu, ili u dućanu, ili čuvati mlađu djecu.

Tim hrabrim činom je zacijelo spašen život mnogoj njemačkoj djeci. Takve dobrotvore ne bi trebalo zaboraviti niti nakon toliko godina. Tu gestu ne smijemo smatrati po sebi razumljivom. Čuje se ponekad da su se i Srbi zalagali za svoje njemačke sugrađane. To su bili pojedinačni slučajevi. Ali da je čitavo jedno selo bilo tako složno, u tako opasnim vremenima, to je ipak jedinstven slučaj u povijesti podunavskih Nijemaca. Neka taj primjer, baš u ove naše dane, bude na pouku svima nama."

Njemačka božićna priča je pohvala za cijeli Šandor. Novinarka očigledno ne zna da su i tada u Šandoru živjeli Srbi, Hrvati i Mađari zajedno. I cijeli je Šandor bio Betlehem. Kuća kruha i ljubavi. I danas je Šandor Šandor.

Uređuje: s. Blaženka Rudić

SESTRE KĆERI MILOSRĐA 25 GODINA U ALEKSANDROVU

Na svetkovinu Krista Kralja, 21. studenog ove godine, sestre Kćeri milosrđa obilježile su 25. obljetnicu svoga djelovanja u župi Marije Majke Crkve. Slavlje je organizirao župnik **preč. Andrija Kopilović** sa svojim župnim suradnicima.

Svečano euharistijsko slavlje predvodio je subotički biskup **msgr. dr. Ivan Péntzes** u koncelebraciji s preč. Kopilovićem. Na početku je župnik sve pozdravio i protumačio razlog slavlja. Sestre su čitale misna čitanja. Nakon mise slijedio je glazbeni program i recitacije, a zatim župnikov referat o apostolatu sestara kroz proteklih 25 godina.

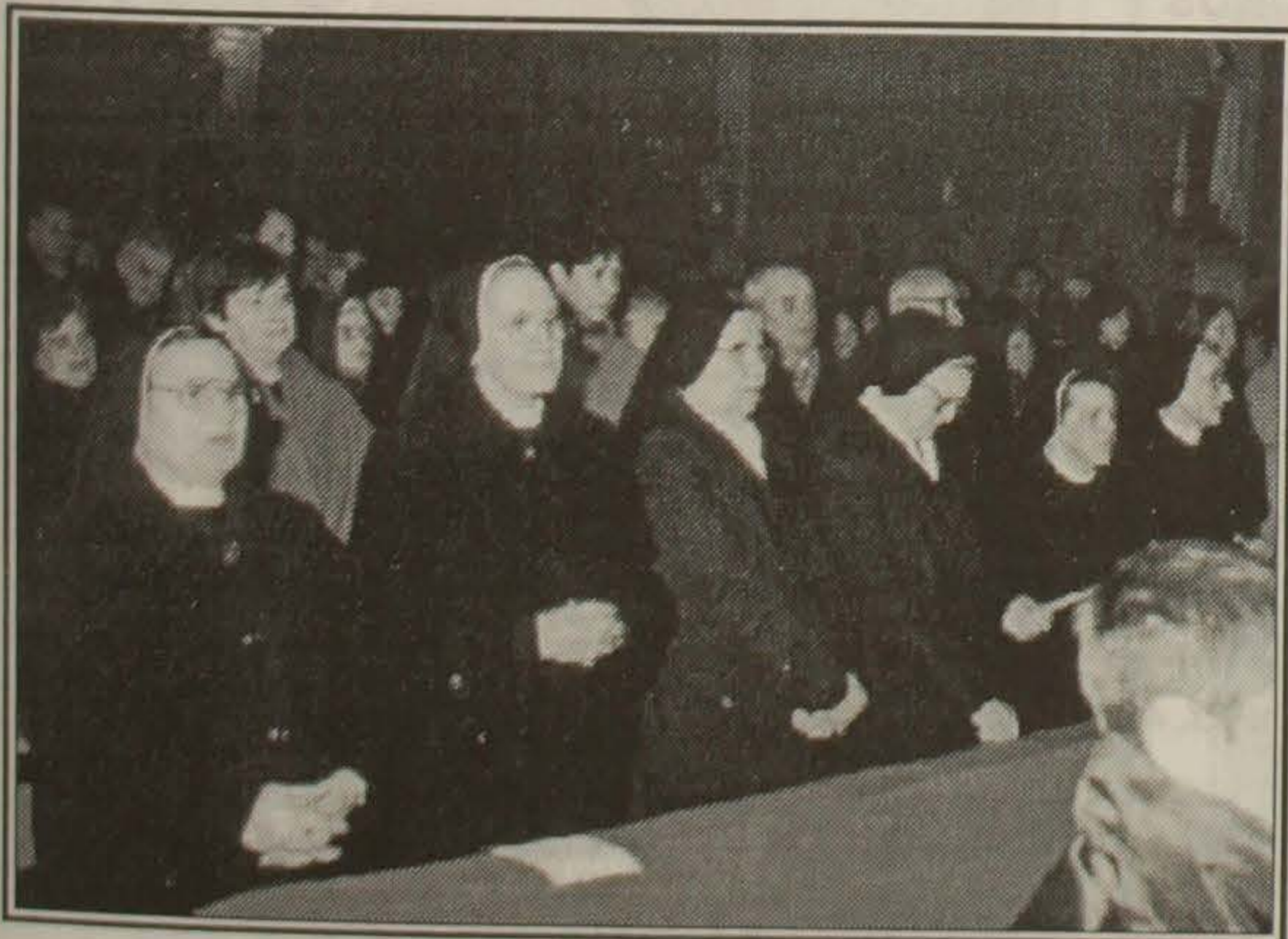
Na ovo slavlje bile su pozvane sve sestre koje su živjele i radile u župi tijekom proteklih 25 godina. Nisu mogle sve doći jer ih je spriječila granica. No, svakako su im se u slavlju pridružile one najbliže - iz župe sv. Roka.

U župi pape Aleksandra

Sestre su prisutne već od 1968. godine u župi koja je najprije imala za patrona papu Aleksandra. One su dolazile svirati na nedjeljnim misama. A trajno su se nastanile u župi 28. prosinca 1974. godine. Tada je zatvorena njihova kuća u Vajskoj i dvije sestre, **s. Česlava** i **s. Ljiljana**, došle su u ovu župu. One su, dakle, bile stalno prisutne u župi, dok je župnik dolazio svaki dan služiti misu i obaviti ono što je spadalo na njega. Sestre su katehizirale i nosile sav pastoral župe.

U župi Marije Majke Crkve

Kada je 1982. godine sagrađena nova crkva i župni samostan, župnik se trajno nastanio u župi. I sestre su dobile svoje prostorije. Kad je časna majka došla otvoriti kuću, vidjevši kip pape Aleksandra s tijarom (papinskom krunom), mislila je da je to Krist Kralj pa je filijalu - kuću sestara stavila pod zaštitu Krista Kralja. U proteklih 25 godina za vrijeme župnikovanja samo jednog župnika izmijenilo se dosta sestara na župi. Tu su živjele i radile: **s. Česlava**, **s. Ljiljana**, **s. Celina**, **s. Tihomira**, **s. Anastazija**, **s. Nevena**, **s. Zita**, **s. Fanita**, **s. Sibila**, **s. Berta**, **s. Dobrila**, **s. Leonija**, **s. Zrinka**. Sada u župi rade: **s. Božena**, **s. Maristela**, **s. Eleonora**, a orguljašica **s. Imakulata** dolazi iz župe sv. Roka.

Važno je spomenuti da su sestre puno

truda uložile u pastoral bolesnika. S posebnom ljubavlju i strpljivošću je to činila **s. Ljiljana**. Ona je znala imati i do 300 kućnih posjeta bolesnicima. Tako je pripremala teren župniku da može podijeliti sakramente svim bolesnicima dva puta godišnje: o Božiću i Uskrsu.

Da se ne zaboravi

Vrijedno je spomenuti one inicijative koje su potekle od sestara iz ove župe a koje su prihvaćene i u drugim župama u gradu i šire. **S. Nevena** je počela s praksom jednakih prvopričesničkih haljina. Također je potakla organiziranje dječjeg Križnog puta na Kalvariji. U ovoj župi su na poticaj sestara obnovljene mise zornice u adventsko vrijeme koje su pomalo zamrle, a nakon toga oživljavaju i u drugim župama. Sestre su također organizirale dječja hodočašća na Bunarić.

Nove inicijative

Nove prilike posljednjih deset godina donijele su i nove probleme, ali i nove mogućnosti. Župa ima dosta mladih obitelji s brojnom djecom. Na poticaj **s. Eleonore** obitelji se sastaju po kućama na zajedničku molitvu Zlatne krunice u mjesecu siječ-

S. Eleonora s djecom

nju i na pobožnost Križnog puta tijekom korizme. Zbog velike udaljenosti mnogima je teško dolaziti do crkve na vjeronauk pa s. Eleonora odlazi na salaše držati vjeronauk.

Uz sve što je rečeno valja istaknuti da nije manje vrijedan rad sestara oko spremanja i uređivanja crkve, crkvenog ruha i tiho služenje u kućanskim poslovima.

Župnik preč. Kopilović ističe da je pastoral u župi nezamisliv bez sestara.

Radujemo se njihovom služenju Bogu i Crkvi, čestitamo im jubilej i želimo da između ostalih plodova svoga apostolata uživaju i ovaj: NOVA DUHOVNA ZVANJA!

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja,
bankete i dr.

Svakog dana: **MENI RUČKOVI**

Nedjeljom: **"BUNJEVAČKA UŽNA"**

Posebno se preporučamo za organiziranje **"Poduša"**

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata,
nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u evecari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u evecari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

Poljoprivredna apoteka

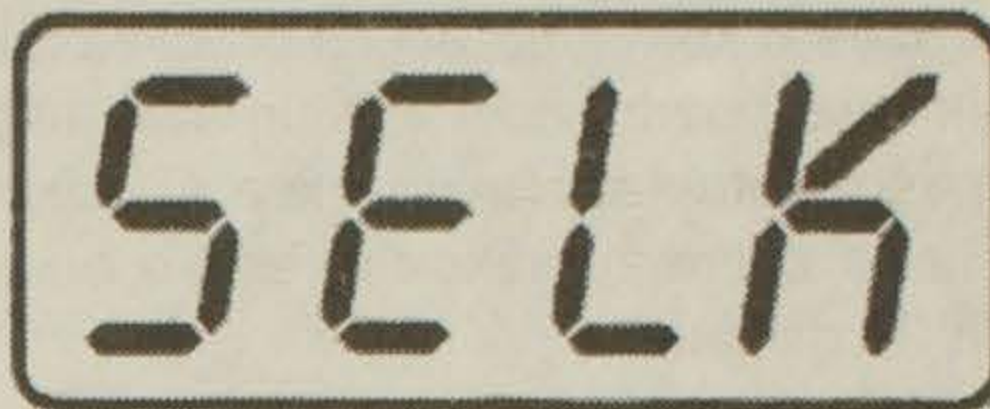
Nudimo vam

- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- dajemo besplatne stručne savjete

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 8 do 12 sati

Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 556-228

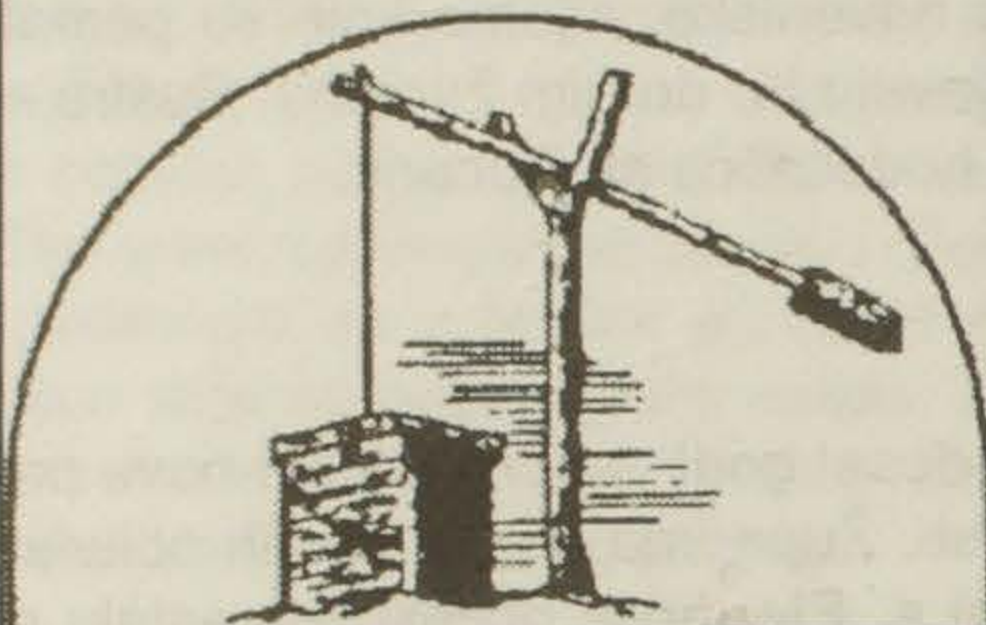
*U spomen
sestri Vljanejl*

d.d.

K U T I N A
Kolodvorska 27

Tel.: 044/ 682-432, fax: 044/ 682-438

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

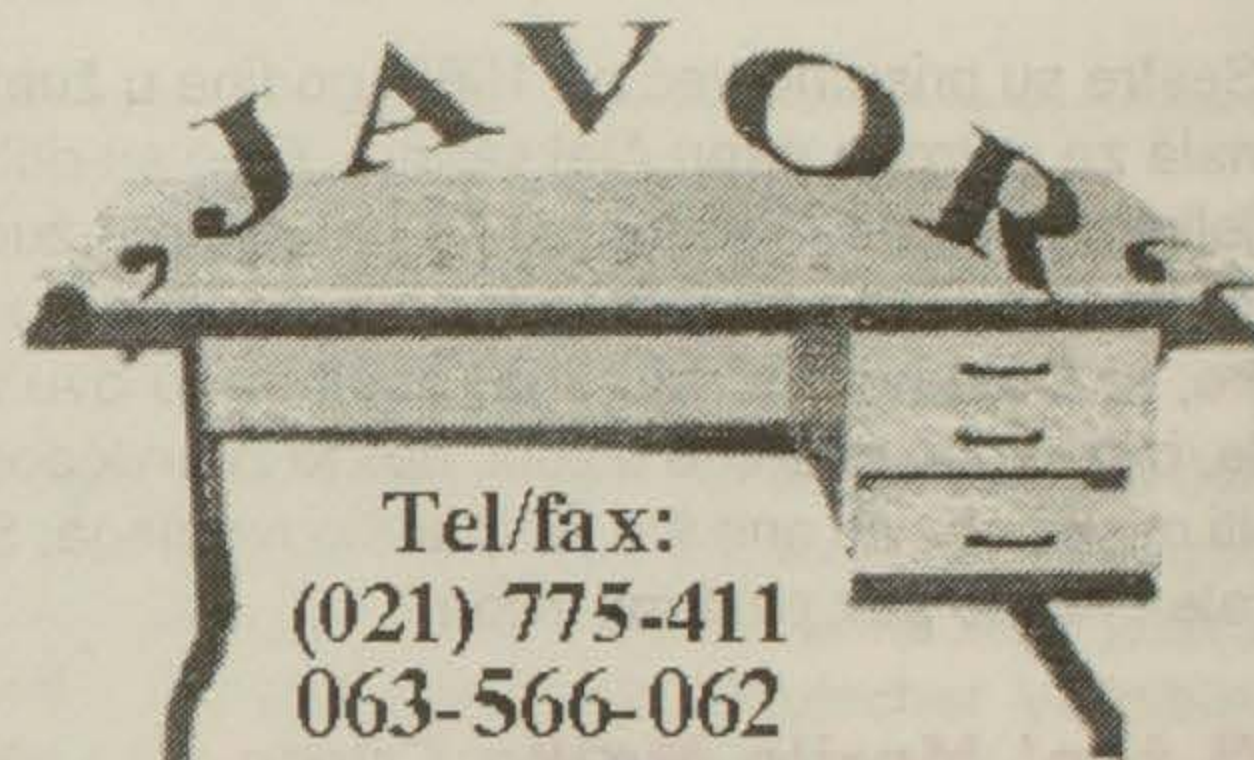
Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Subotica, Ptujaska 1
tel: (024) 551-375

Radno vrijeme:
ponedjeljak-petak
8 - 13 sati
poslijepodne
terenski rad

Djelatnost ordinacije:

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, laboratorij, terapija
- Neurološki pregled i terapija
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Tel/fax:
(021) 775-411
063-566-062
VAJSKA

...uvek, kada poželite lepe stvari.

IZRAĐUJEMO
KUPATILSKI
I
KUHINJSKI
NAMEŠTAJ
PO NARUDŽBI

UREĐENJE ENTERIJERA

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE, ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE, PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 561-186, Tel.: 024/ 561-187

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

provider

U SUBOTICI

- 30 ulaznih linija na 654-321
- 128K zemaljskog linka
- 512K sopstvenog satelitskog linka

555 765
Braće Jugovića br. 5.
Subotica

**G. BLAŠKO
GABRIĆ**

**I ŠTAMPARIJA
"GLOBUS"**

**DAROVALI SU
KUNSTDRUCK
PAPIR ZA KORICE
"ZVONIKA"
DO KRAJA 1999. G.**

**TOPLO
ZAHVALJUJEMO!**

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

(Nastavak sa 5. str.)

Božić - blagdan uzajamnog darivanja

Zaustavimo se malo na darovnom pripjevu: "Isuse, mili Bože moj - srce ti dajem da sam tvoj." Vjerničko srce osjeća Božić kao dar Božji, i to kao dar koji traži uzdarje. Odatle tako umilno ponavljanje ovoga pripjeva: "Srce ti dajem!" Uistinu, u latinskom je prijevodu spomenutog Izajijina proroštva vrlo istaknuta ta darovanost Božića: "Dječak nam je rođen, Sin nam je darovan." Isus će jedne večeri upućivati Nikodema u tajnu beskrajne ljubavi Boga - Oca prema čovjeku: ljubav se Božja očitovala što nam je dao-darovao Sina svoga. "Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da ni jedan koji u njega vjeruje ne pogine nego da ima život vječni" (Iv 3,16). Ta je Isusova izjava uistinu temeljna za razumijevanje njegove blagovijesti, tko je i kakav je Otac naš nebeski. On je nadasve darovatelj. I to - Sina nam je darovao. /.../

Božić je blagdan uzajamnog darivanja. Ljudi se o Božiću najsrdačnije darivaju. Roditelji darovima razveseljuju djecu, prijatelji prijatelje... Možda se više i ne misli na to, ali u dnu - ljudi nasljeđuju temeljnu božićnu gestu Boga Darovatelja.

No Božji dar očekuje - uzdarje. A Boga se dariva samim sobom. /.../ Božjem daru za uzdarje - poklanjamo sami sebe, cjelokupni svoj život, sve svoje zalaganje za dobrotu, ljubav, prijateljstvo, vjernost...

U književnika Ivana Raosa ima riječ SEBEDARJE. Ono izvrsno pogađa u srce stvari... Na to sebedarje smjera i Isusova temeljna zapovijed: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, svom dušom svojom... I blišnjega svoga kao sebe samoga."

Nijedan dar nije drag, ako za njim ne stoji - dar srca, dar samoga sebe.

"Isuse, mili Bože moj, srce ti dajem..."

/Usp. Bonaventura Duda: "Svijeta Razveselitelj - hrvatski Božić", Zagreb, KS, 1990, str. 38-43/

U SUSRET DOGAĐAJIMA

25. 12. u subotičkoj katedrali-bazilici svečano otvorenje Velikog jubileja

za Subotičku biskupiju uz sudjelovanje predstavnika svih župa Biskupije.

(Procesija polazi iz biskupskog doma)

- u 8 sati svečana biskupska misa - mađarski

- u 10 sati svečana biskupska misa - hrvatski

Subotica - doček Nove godine

- u 23 sata na Trgu slobode

ekumenska služba riječi

uz sudjelovanje predstavnika Katoličke,

Pravoslavne, Reformatske i Evangeličke crkve

- u 23,30 veliki vatromet u čast

Novoj 2000. godini

- u 24 sata ponoćna misa

u Franjevačkoj crkvi.

9. 01. u katedrali u 18 sati

misa za + biskupa Ivana Antunovića

(propovijeda vlč. Franjo Ivanković)

10. 01. u HKC "Bunjevačko kolo"

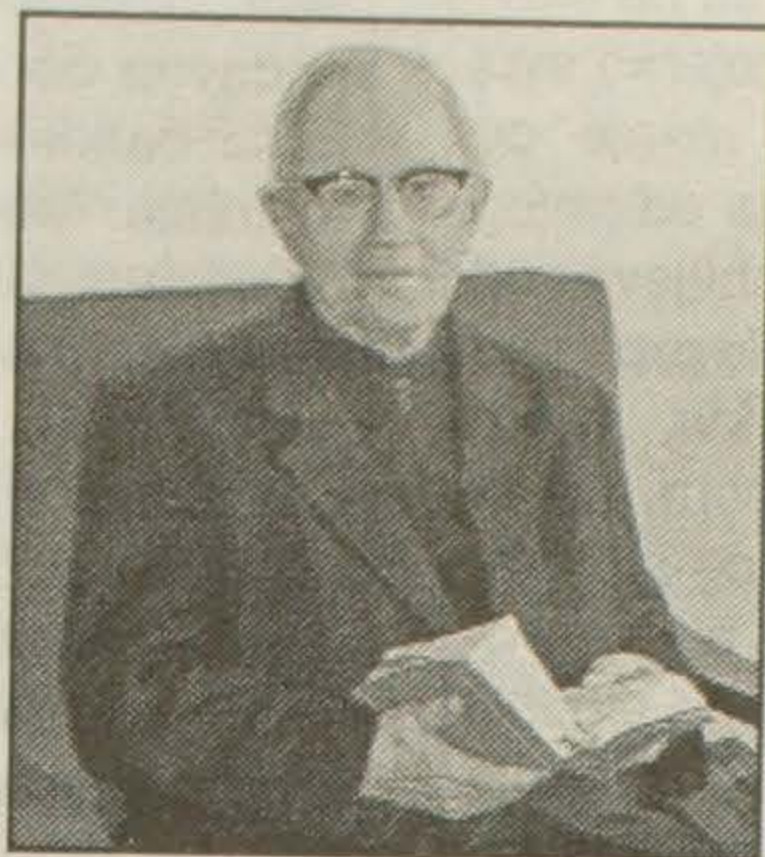
u 19 sati DEVETI RAZGOVORI

Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović"

In memoriam

Mons. GERE LÁSZLÓ

papinski protonotar

U svećeničkom domu "Josephinum" u ranim jutarnjim satima, 3. prosinca 1999. godine preminuo je mons. Gere László, papinski protonotar i umirovljeni župnik subotičke župe Rođenja BDM.

Mons. László Gere rodio se 3. svibnja 1916. godine u Uljmi. Studij teologije pohađao je u Sarajevu od 1934. do 1939. godine. Za svećenika ga je 29. lipnja 1939. u Subotici zaređio biskup Lajčo Budanović. Službu kapelana vršio je u Temerinu te u subotičkim župama sv. Jurja i sv. Terezije, gdje je bio

čak 14 godina. Gotovo cijeli ostatak svog svećeničkog života vršio je župničku službu u župi Rođenja Blažene Djevice Marije (1958-1998). Prošle godine pošao je u mirovinu i nastanio se u svećeničkom domu "Josephinum" odakle se nakon kratke i teške bolesti, okrijepljen sv. sakramentima, preselio u vječnost.

Uz navedene službe kapelana i župnika mons. Gere vršio je i mnoštvo drugih odgovornih službi u Subotičkoj biskupiji. Bio je generalni vikar, član više biskupijskih vijeća, biskupijski savjetnik, dekan, predsjednik ženiđenog suda, prosinodalni ispitivač. No, sigurno je svim svećenicima bio najpoznatiji po svojoj stručnosti u pitanjima crkvenoga prava te je svećenicima bio uvijek na raspolaganju pružajući im potrebne savjete. Bio je revan, radin i uvijek vedar svećenik. Bio je uvijek spreman pomoći bilo svećenicima bilo vjernicima. Do kraja, dok mu je to tjelesna snaga dopuštala, trošio se neumorno i velikodušno u navješćivanju evanđelja. Blagost i poniznost bile su njegove najveće vrline.

Stoga nije ni čudo da je od Crkve primio sva odlikovanja koja jedan svećenik može primiti. Tako je bio odlikovan titulom papinskog kapelana (1969), papinskog prelata (1978) te papinskog protonotara (1992) s pravom nošenja križa (pektorala) i prstena.

Sprovod mons. Gere bio je u ponedjeljak, 6. prosinca. Njegovo tijelo bilo je izloženo u subotičkoj katedrali u jutarnjim satima. U 10 sati subotički biskup u zajedništvu s četrdesetak svećenika i redovnika služio je za pokoj njegove duše sv. misu zadušnicu a potom su bili sprovodni obredi na subotičkom Bajskom groblju, gdje je pokopan u svećeničku grobnicu.

Od pokojnika su se biranim riječima zahvale i pohvale oprostili uz Biskupa i Ehmanna Imre, župnik subotičke župe sv. Križa te njegov nasljednik u župi Rođenja BDM, Károly Szungyi. U ime časnih sestara s kojima je Pokojnik dugo godina surađivao oprostila se s. M. Emelina Király, nadstojnica subotičkog samostana Bačkih sestara.

Za sve što je učinio za Crkvu Božju ovdje na zemlji neka je mons. Gereu vječna hvala, a u nebu Gospodin neka ga nagradi vječnim mirom i radošću i pridruži svim anđelima i svetima. /A. A./

Adventski život na bogosloviji

Četiri liturgijska tjedna prije Božića priprava su na slavljenje Kristova rođenja, dok istovremeno usmjerujemo svoj pogled i na Gospodinov drugi dolazak. Za manje od mjesec dana ulazimo u Veliki jubilej 2000 godina od prvog dolaska Isusa Krista. Ova sveta godina zahtijeva od svakog pojedinca jednu bolju pripravu, koja bi bila protkana što većom ljubavlju prema bližnjemu i Crkvi, zatim molitvom ali kao istinskim razgovorom s Bogom, da bi uistinu to bolje mogli otkriti. Pravi smisao Velikog jubileja. Crkva se, naime, nalazi pred velikim izazovom, a to je prijelaz u Novo tisućljeće. Sveti nas Otac upućuje na plodniji dijalog s drugim kršćanima i pokazuje važnost izgradnje jedinstvenog Kraljevstva Božjega, koje nužno pretpostavlja i naš angažman. Ove misli potakle su i nas bogoslove da se ove godine još zdušniji pripremamo za predstojeće znakove vremena. Svojim malim doprinosom i mi bivamo dionici Crkve, koja moli.

Odlazimo na svete mise zornice, koje nikako ne smijemo shvatiti kao tradiciju, nego ih osmisli riječima samoga Krista: "Pazite. Bdijte, jer ne znate kada je čas" (Mk 13,33). Pored svetih misa, koje su nam središte, vrhunac i izvor snage svakog dana, priređujemo i adventske večeri. One su priprava za nedjelju došašća koja je pred nama. Adventske večeri vodimo po manjim udruženjima, odnosno po različitim redovničkim ili biskupijskim zajednicama. To je radi toga što nas ima iz veoma različitih mjesta, a i raznih redovničkih pripravnika. Prvu ovakovu večer predvodili su isusovački bogoslovi kao domaćini. Na njoj smo pjevali svečane vespere iz Časoslova, potom smo pročitali nedjeljna čitanja na kojima smo se malo zastavili meditirajući, poslušali smo prigodnu propovijed i izmolili molitve vjernika, da bi pobožnost zaključili adventskom pjesmom. Sljedeću adventsku večer predvodimo mi bogoslovi Subotičke biskupije skupa s prizrenskim kandidatima. Tako se naša raznolika zajednica međusobno nadopunjuje u duhovnoj pripravi za Božić, koji je ove godine u znaku Velikog jubileja.

Uz pozdrav u Gospodinu

Goran Jovičić

Pozdravljam Vas, velečasni Andrija!

!...! Ovom prigodom se u ime cijele naše zajednice subotičkih bogoslova zahvaljujem što "Zvonik" redovito stiže na našu adresu. Radujemo se svakom novom broju, a starima se rado služimo i prilikom studija. Tako sam nedavno citirao iz "Zvonika" 12 načela MEP-a iz članka što ga je napisala naša bandašica Željka. "Zvonik" nam se silno dopada jer nudi različite sadržaje. Meni je osobito mило što su u "Zvoniku" obilna izvješća o događanjima u našim krajevima.

Mi smo ovdje svi dobro. Molimo se, volimo se, a posvećujemo pažnju i svom studiju. Bože dragi, nikad nisam bio sretniji u svome životu kao sad na studiju teologije. Filozofija je minula. Teologija nastupila, a ona se lako uči jer je poput vjeronauka. Jedina je razlika dubina u koju se zalazi na teološkom studiju. U slobodno vrijeme učim jezike: engleski i mađarski. Trenutno malo više dajem prednost engleskom. Jezici mi idu te se zato rado bavim njima i uvjeren sam da će mi jednog dana itekako trebati. Prije koji dan smo uživali u posjeti apos. nuncija u Ukrajini mons. Eterovića koji nas je nakratko pohodio jedno popodne sa zagrebačkim nadbiskupom mons. Bozanićem i uzoritim kardinalom Kuharićem. Tako su nam mile te osobe!

Ozbiljno razmišljam da pišem za "Zvonik" u okviru rubrike "Za duhovna zvanja". Jednostavno, htio bih prikazati onima u "svijetu" kako mi ovdje živimo, uopće kako se ovamo dolazi, tko tu dolazi, na šta nailazi. Cilj mi je, dakle, upoznati prvenstveno mlade ljude sa stvarnošću (predivnom) te je preporučiti onima koji kane radikalno živjeti svoje kršćanstvo. Na bogosloviji je to sasvim omogućeno. !...!

Toliko velečasni, živjeli i Bog!

Bogoslov Goran Vilov

"JEDAN SLUGA NE MOŽE SLUŽITI DVA GOSPODARA"

Pređa mnom je izbor: ili će mi Gospodar biti Presveto Trojstvo, ili cigarete

Štovana redakcijo,

pišem vam iz Kule, iz župe sv. Jurja. Imam 33 godine i bavim se prevodjenjem s njemačkog jezika. Između ostalog, sada prevodim povijest Rimokatoličke župe sv. Jurja u Kuli. Naravno za novac. Pola Kule je već imalo prigodu pročitati ponešto iz kulske povijesti. Sutra ću za samo jednu stranicu prijevoda dobiti 200 dinara. I što radim s tolikim novcem? Kupujem cigarete. Pušim po dvije kutije dnevno. Na Svi Svete, na moj imendan, u ponoć sam riješio: cigarete nikad više! Cijelu noć sam molio, oko dvadeset "Očenaša". I što se na kraju dogodilo? U 3 sata noću ponovo sam zapalio cigaretu. Jednostavno ne mogu da se riješim toga zla.

Tijekom ovog adventa pohodim sve svete mise, pa čak i radnim danom, ne bi li mi Gospodin dao snage.

Molim vaše čitatelje da me posavjetuju kako da ostavim pušenje. Možete objaviti i moju punu adresu kako bi mi se eventualno i osobno javili.

Najsrdaniji pozdrav,

Svetozar Keljević,
M. Tita 280/17, 25230 Kula

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, i Branko Vaci; Alojzije Stantić i s. Silvana Milan - marketing; Uredništvo stranica mladih: Vesna Huska, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

PRID JASLAMA

Bože, pozvo si mene pastira
da prid jaslama Tvoĝa malog Sina stojim,
srce mi bijaše puno nemira,
al' anđel Tvoj reče da se ne bojim.

Bože, pozvo si mene grišnika
da se radujem noćas svojem otkupljenju,
pozvo si me prid Sina Višnjega,
da se ponizno klanjam Njegovom rođenju.

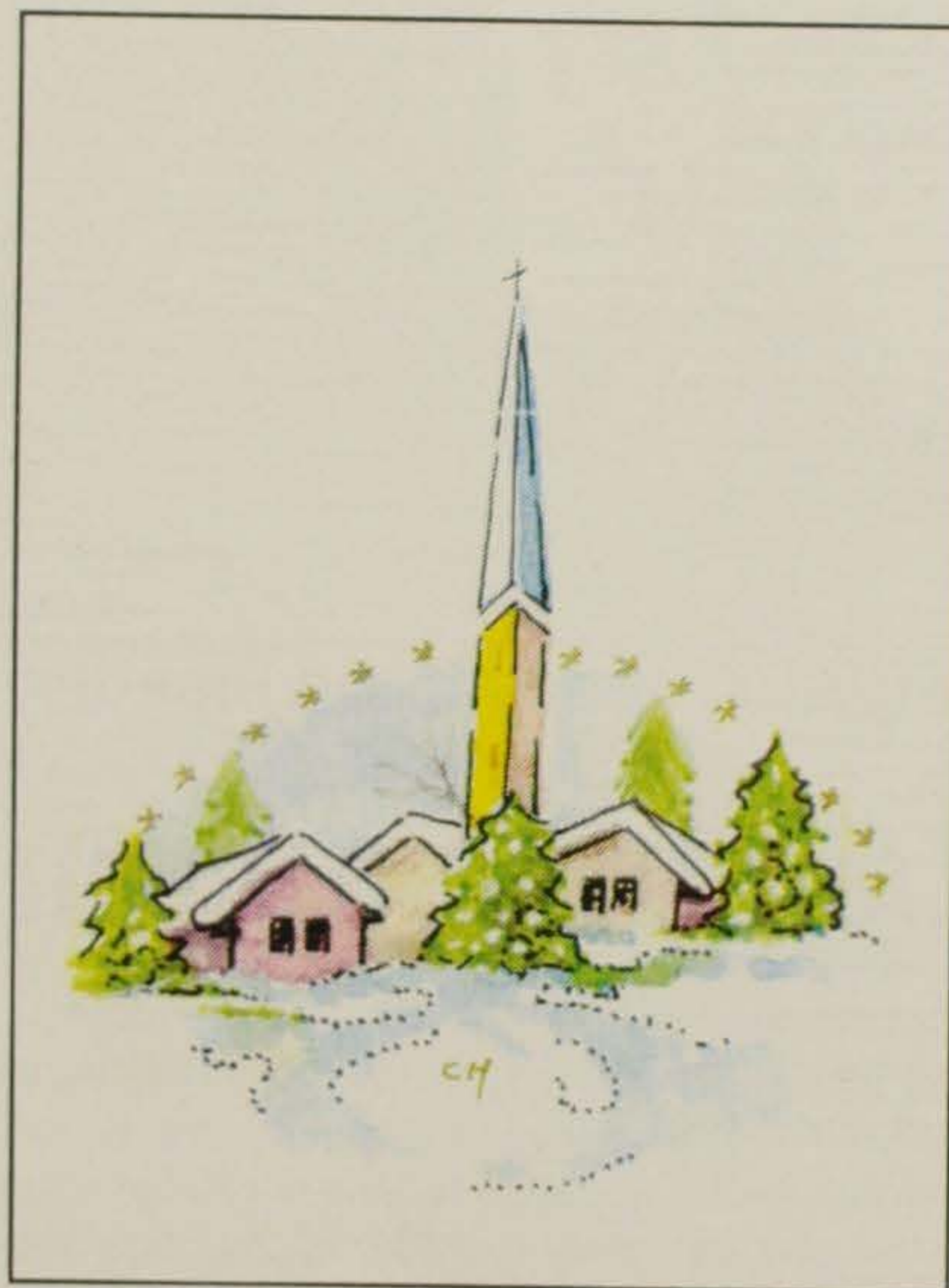
Bože, pozvo si mene siromaha
da Isusu malom dare ponese, m,
pozvo si mene da bez straha
darujem srce, Njemu da prinesem.

Bože, pozvo si ljude dobre volje
da radosni budu u betlemskoj noći,
pozvo si sve da Tebe mole
za nove dane koji će doći.

Zlatko Gorjanac Tolin, Bački Breg

Svim vjernim
čitateljima,
suradnicima i
dobročiniteljima
"Zvonika"
čestit Božić
i blagoslovljenu
2000. godinu
želi
Uredništvo

Svim svojim
prijateljima
i štovateljima
sretan Božić
i Novu godinu
želi
Katolički institut
za kulturu, povijest
i duhovnost
"Ivan Antunović"
Subotica

Globus

Štamparija brze usluge

24000 Subotica, Otmara Majera 10 - Tel./fax: (024) 551-202, 553-142

Želimo vam sretan Božić
i uspešnu Novu

2000
godinu

**Slava
na visinama
Bogu.**

**a na zemlji
mir ljudima,
miljenicima
njegovim!**

Freska u crkvi pastira na betlehemske poljanama (1953.)

BOŽIĆNA PORUKA DR. IVANA PÉNZESA, SUBOTIČKOG BISKUPA

Otac slavi u Sinu sva vremena

Nalazimo se sada u ovom Božiću na otvorenju Velikog jubileja 2000. Nalazimo se pri kraju drugog tisućljeća. Ta je godina posebno sveta po rođenju Kristovu. Svi idemo k Ocu, a Otac nebeski upravo ovim događajem rođenja svoga Jednorodca okuplja sav svijet. Otac u Sinu slavi sva vremena.

Isus, Božji Prvorođenac, on je kruna svega! Bog je čovjeka stvorio na svoju sliku, u njemu je već gledao onu najdivniju svoju sliku - Sina, Ljubljenoga svoga! Sve je zato usmjerio da izrazi ljepotu Djeteta koje se rađa na radost i spasenje nama svima. Klicat ćemo tijekom ovih dana: "Dijete nam se rodilo, Sin nam je darovan!" Taj Sin je Bog! Bog je sišao i uzeo ljudsku narav, uzeo je naše tijelo, pojavio se u ljudskom liku. Svidjelo mu se ljudsko lice, pa makar je čovjek grijehom iznakazio svoju prvotnu sliku. Približio se čovjeku, makar je čovjek postao lutalac, počeo bježati od njega, počeo se sakrivati na svojim stranputicama. Tako se to događa uvijek s djecom. U jednom određenom vremenu djeca stanu prkositi svojim roditeljima i tražiti svoj put. Bog je čovjeka ljubio i u njegovim lutanjima. Sam je uzeo ljudsku narav, postao ljudsko dijete da jednako kao i čovjek prođe u vremenu kroz ljudsku egzistenciju, ali u poslušnosti Ocu.

Zato se u ovom vremenu svi moramo kao ljudi osjetiti međusobno povezanima. U Isusu Kristu svi se nalazimo. Crkva nas uči, upirući se na sve spoznaje do kojih je Bog dao doći ljudima tijekom povijesti, da je svojim utjelovljenjem Bog uspostavio svoju sasvim posebnu vezu baš sa svakim čovjekom već od časa njegova začeca. Zbog toga smijemo u svakom djetetu koje se rađa vidjeti i Sina Božjega, onoga koji je u sebi skupio sva vremena i postao vrhunac svega stvorenoga.

U ovom vremenu se radujemo ne samo rođenju Isusa Krista, nego rođenjima sve ljudske djece. Svi se rađaju u Kristu jer se Krist u svima rađa. Samo, toga treba vjerom postati svjestan. Zato i kažemo da se u nama treba roditi. To znači vjerom moramo u sebi osvijestiti tu činjenicu: Bog utiskuje svoju sliku u svakog čovjeka. Ta je slika bila iznakažena grijehom; utjelovljenjem Sina Božjega kao Spasitelja ona se ispravlja. To se sa svakim od ljudi posebno događa u krštenju.

Zato nastojmo ovih dana napraviti u svojim obiteljima i svojim domovima pravi božićni ugođaj. Nastojmo, gdje god bili, međusobno se povezati u ljubavi nebeskoga Djeteta. Ovo je vrijeme Očeve ljubavi prema djeci i univerzalne bratske ljubavi među ljudima. To je vrijeme Božjeg čovjekoljublja. Kao što Bog nama u svojoj neizmjernej dobrostivosti i milosrđu sve oprašta, i mi svi svima sve oprostimo - neka zavlada mir, neka sva ljudska srca osjete i ono Božje u sebi, što im je Bog kroz vjekove i kroz generacije pripremao. Preko rađanja prenose se ljudska svojstva, ali se prenose i ona transcendentna, da tako kažemo, božanska svojstva ljudske osobe. Svaki je čovjek pod posebnom Božjom očinskom skrbi.

Radujemo se i ljubimo se međusobno zato što smo ljudi, zato što smo od Boga ljubljeni. Neka to bude poruka ovog Božića. Nek bude radost i mir - mir do vijeka! Ovim mislima želim svima čestit Božić i porođenje Isusovo i posebno blagoslovljenu novu 2000. godinu!

+ Ivan biskup